

Anu Nikka & Reetakaisa Simonen

Erityisen ihana muotinäytös- erityisyys esille tapahtuman avulla

Sairaanhoitaja (AMK)

Sosiaali- ja terveysalan
koulutusohjelma

Kevät 2018

KAJAANIN
AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tiivistelmä

Tekijä(t): Nikka Anu & Simonen Reetakaisa

Työn nimi: Erityisen ihana muotinäytös–erityisyys esille tapahtuman avulla

Tutkintonimike: Sairaanhoidtaja (AMK)

Asiasanat: erityisyys, erilaisuus, tapahtuman järjestäminen

Opinnäytetyön tavoitteena oli vuorovaikutuksen lisääminen erityislapsiperheiden ja tavallisten lapsiperheiden välillä. Tavoite pyrittiin saavuttamaan järjestetyn muotinäytöstapahtuman avulla. Muotinäytökseen valittiin esiintyjiksi lapsia, joista osalla oli jokin erityisen tuen tarve tai poikkeavuus. Työn tarkoituksena oli tuoda esille ja lisätä tietoa erilaisuudesta ja erityisyydestä. Opinnäytetyön tutkimustehtävänä oli selvittää, miten erilaisuuden ja erityisyyden esille tuominen onnistui tapahtuman avulla.

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Kainuun sote). Opinnäytetyön aihe linkittyi Erityislasten omaishoidon kehittäminen Kainuussa, ErinOmainen - hankkeeseen. Hankkeen tarkoituksena on erityislasten omaishoidon toimintamallin kehittäminen Kainuussa. Lisäksi hankkeen tarkoituksena on tiedottaa sekä välittää tietoutta erityislapsiperheen arjesta. ErinOmainen - hanke on osa Etelä-Savon asiakaslähtöisen palveluohjausverkoston ja osaamiskeskuksen omais- ja perhehoidon (OSSI) I&O -kärkihanketta.

Opinnäytetyön tiedonkeruu toteutettiin palautekyselyllä kvalitatiivista ja kvantitatiivista tutkimusmenetelmää hyödyntäen. Palaute kerättiin tapahtuman aikana 11.11.2017 kello:12.00–13.00. Kyselyn kohderyhmänä olivat muotinäytökseen osallistuvat lapsiperheet sekä tapahtumaan osallistuva yleisö. Kysely suoritettiin paperisena versiona, johon vastaajat vastasivat omatoimisesti. Kyselyyn osallistui yhteensä 13 henkilöä, joista seitsemän oli muotinäytökseen osallistunutta lapsiperhettä ja kuusi tapahtumaan osallistunutta henkilöä.

Saadun palautteen perusteella erilaisuuden ja erityisyyden esille tuominen onnistuu hyvin tapahtuman avulla. Muotinäytökseen osallistuneiden perheiden vastauksista oli nähtävissä ilo siitä, että oma lapsi oli päässyt muotinäytökseen mukaan. Tapahtuman tunnelmaa kuvailtiin mukavana ja tulevaisuudessa toivottiin lisää samanlaisia tapahtumia. Tapahtuman kävijät pitivät muotinäytöksestä ja he toivoivat myös, että vastaavanlaisia tapahtumia järjestettäisiin jatkossakin. Tapahtuman markkinointi koettiin onnistuneen hyvin. Ilahduttavaa oli erään kyselyyn vastaajan kommentti, miten tapahtuma oli lisännyt tietoutta siitä, että erityislapsia on monenlaisia, ei pelkästään kehitysvammaisia.

Abstract

Author(s): Nikka Anu & Simonen Reetakaisa

Title of the Publication: An Especially Wonderful Fashion Show—highlighting specialness through an event

Degree Title: Bachelor of Health Care, Nursing

Keywords: specialness, diversity, organizing an event

The aim of the thesis was to increase interaction between families who have special needs children and families who have normal children through a fashion show. Models for the fashion show came from families with special needs and normal children. The purpose of this thesis was to introduce the topics of diversity and specialness and provide the public with more information about these topics. The research task was to measure how well these topics were promoted through the event.

The commissioner of this thesis was Kainuu Social Welfare and Health Care Authority. The topic of the thesis is linked to the ErinOmainen (Developing the Informal Care of Special Needs Children in Kainuu) project. The purpose of the project is to develop a model for organizing informal care for special needs children in Kainuu. In addition, the project aims to increase the public's awareness of the everyday lives of families with special needs children. The ErinOmainen project is part of the OSSI (Client-Oriented Service Network and Center of Expertise for Informal and Family Care in South Savo) project which is one of the government key projects in Finland.

The data was collected with a survey using qualitative and quantitative methods during the event which was organized on 11.11.2017 at 12–13pm. The target audience of the survey was families of children who participated in the fashion show and other members of the audience. Printouts of the survey were given to the respondents who answered voluntarily. Feedback was collected from a total of 13 people seven of who were family members and six members of the audience.

According to the results, the event was successful in introducing specialness and diversity among children. The responses given by family members conveyed the joy that their children could participate in the fashion show. Generally, the atmosphere was described as comfortable, and respondents hoped for more events like this in the future. The fashion show was also well received. Marketing of the event was considered successful. It was also pleasing to receive a comment about how the event had added to the knowledge of diversity among children and how there were many aspects to specialness.

Erilaisuus

**”Vaikka pintaa koristaisi
samanlaiset vaatteet**

**silti sisältö
sen erilaisuus
henkii läpi**

**niin sinusta
kuin minustakin**

ja metsänpuista

onneksi”

Raija Tuominen

Kuva:Aino-Elina Seppälä

Sisällys

1	JOHDANTO	1
2	ERITYISYYS JA ERILAISUUS.....	3
	2.1 Erityislapsiperheen kohtaaminen hoitotyössä.....	4
	2.2 Erilaisuus yhteiskunnassa	7
3	TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN	10
	3.1 Yleisötilaisuus ja -tapahtuma.....	11
	3.2 Markkinointi.....	16
4	OPINNÄYTETYÖN TAVOITE, TARKOITUS JA TUTKIMUSTEHTÄVÄ.....	18
5	TOIMINNALLINEN OPINNÄYTETYÖ – ERITYISEN IHANA MUOTINÄYTÖS ...	19
	5.1 Kehittämistarve ja ideointivaihe	20
	5.2 Luonnostelu- ja kehittämisvaihe	21
	5.3 Viimeistelyvaihe	27
	5.4 Tuotteen arviointi.....	30
	5.5 Erityisyys esille - tapahtuman toteutus	32
6	TAPAHTUMAN PALAUTE	34
	6.1 Tutkimustulokset muotinäytökseen osallistuneilta lapsiperheiltä.....	34
	6.2 Tutkimustulokset tapahtumaan osallistuneilta	35
7	POHDINTA	38
	7.1 Opinnäytetyön luotettavuus	42
	7.2 Opinnäytetyön eettisyys	44
	7.3 Ammatillinen kehittyminen.....	46
	7.4 Johtopäätökset ja jatkotutkimusaiheet.....	47
	7.5 Toimeksiantajalta saatu palaute	49
	LÄHTEET.....	51
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Lääkärit olivat 1800–1900-luvulla ensimmäinen ammattikunta, joka alkoi kiinnittää huomiota erilaisiin lapsiin. Lääkäreiden huomio kiinnittyi lapsen erityispiirteisiin, ja ne auttoivat diagnoosin tekemisessä. Kyseisellä aikakaudella erilaisuus oli helposti havaittavissa ja tutkittavissa. Nykyään lapsen ajatellaan olevan erottamattomana osana omaa sosiaalista ympäristöä, lapsen toiminnan vaikuttavan ympäristöönsä ja ympäristön toiminnan vaikuttavan lapseen. (Pihlaja & Svärd 1996, 134–137.)

Kansaneläkelaitoksen tilastotietojen mukaan vuoden 2015 lopussa Kainuussa alle 16-vuotiaita vammaisuuksiin saajia oli yhteensä 620 lasta. Heistä 314 lasta sai vammais- tukea mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi. Kainuun soten alueella oli vuoden 2016 heinäkuussa lakisääteisen omaishoidon tuen piirissä alle 18-vuotiaita lapsia yhteensä 75. Kehitysvammadiagnoosi oli 45 tuensaajalla ja muita diagnooseja oli 30 lapsella. (Kainuun sote 2016.) Vammaisuus ei tarkoita rajattomasti esteitä vaan kaikesta huolimatta suurta määrää mahdollisuuksia (Lampinen 2007, 27–33).

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Kainuun sote). Kainuun sote on maakunnan suurin työnantaja ja se työllistää 3 700 henkilöä. Kainuun sote toimii seitsemälle kunnalle sosiaali- ja terveystalouden tuottajana. Nämä kunnat ovat Hyrynsalmi, Kuhmo, Kajaani, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo sekä Suomussalmi. Puolangan kunta on osajäsen Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä. (Kainuun sote 2017.) Opinnäytetyön aihe linkittyy Erityislasten omaishoidon kehittäminen Kainuussa, ErinOmainen -hankkeeseen. Kyseisen hankkeen tarkoituksena on kehittää Kainuussa erityislasten omaishoidon toimintamalli sekä tuottaa erityislapsiperheille suunnattua palveluohjausta. Lisäksi hanke sekä tiedottaa että välittää tietoutta erityislapsiperheen arjesta. ErinOmainen -hanke liittyy päähankkeeseen: Etelä-Savon asiakaslähtöinen palveluohjausverkosto ja osaamiskeskus omais- ja perhehoitoon. ErinOmainen on Kainuussa toteutettava osahanke. (Kainuun sote 2016.)

Tänä päivänä erilaisuus ja erityisyys ovat ajankohtaisia asioita ja tämä vaikutti opinnäytetyön valintaan. Muotinäytöksen järjestäminen yhdessä erityislapsiperheiden ja tavallisten lapsiperheiden kanssa tuntui heti kiinnostavalta. Opinnäytetyön tarkoituksena on tuoda esille ja lisätä tietoa erilaisuudesta ja erityisyydestä. Opinnäytetyön tavoitteena on vuorovaikutuksen lisääminen erityislapsiperheiden ja tavallisten lapsiperheiden välillä. Samalla halutaan madaltaa kynnyksiä perheiden välisessä kohtaamisessa ja lisätä ajatusta siitä, että erityisyydestä huolimatta kaikki ovat tasa-arvoisia. Lampisen (2007, 199)

mukaan ihmisten asenteiden muuttumiseen voidaan vaikuttaa yhteisten kohtaamisten ja kanssakäymisten avulla erilaisten ihmisten kanssa.

Opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena opinnäytetyönä. Muotinäytös järjestettiin 11.11.2017 Kajaanissa, jossa esiintyivät 0–17-vuotiaat lapset. Tapahtumalla haluttiin lisätä vuorovaikutusta erityislapsiperheiden ja tavallisten lapsiperheiden välillä. Tämän perusteella esiintyjinä oli molempien perheiden lapsia. Kyseessä oli avoin tapahtuma, johon kaikki olivat tervetulleita. Tapahtumassa musiikkiesityksistä vastasi Aatu Lipponen. Yhteistyökumppaneina oli yrityksiä ja vertaistukiryhmiä. Yhteensä yhteistyökumppaneita oli 25. Tapahtumassa oli lisäksi infokoujuja, joiden kautta tapahtuman osallistujat saivat lisätietoja muun muassa erityislapsista. Infokoujuissa olivat Hope Kajaani, Kehitysvammaisten tukipiiri ry, Leijonaemot, Kainuun omaiset ja läheiset ry sekä Säästöpankki Optia.

Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö Vamlas järjesti vuonna 2014 muotinäytöksen Kampin ostoskeskuksessa, johon osallistui erityislapsia. Vamlas tukee vammaisten lasten ja nuorten vapaa-ajan toimintaa ja toimii yhteistyössä yhdessä eri harrastustoimijoiden kanssa. (Vuosikertomus 2014.) Kajaanissa ei ole aiemmin järjestetty erityislapsille muotinäytöstä, joten järjestettävä tapahtuma on ainutlaatuinen.

Opinnäytetyössä hyödynnettiin kvantitatiivista ja kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Palauteaineisto kerättiin kyselylomakkeella muotinäytökseen osallistuneilta lapsiperheiltä sekä tapahtumaan osallistuneilta. Vastauksia saatiin yhteensä 13 kappaletta. Kyselylomakkeessa oli sekä avoimia että suljettuja kysymyksiä. Saatu palaute arvioitiin ja tulkittiin sekä siitä tehtiin johtopäätökset.

Sairaanhoitajan ammatillinen kehittyminen koostuu kattavista osaamiskokonaisuuksista. Kompetenssien tavoitteena on erottua toisistaan ja olla arvioitavissa. (Auvinen, Heikkilä, Ilola, Kallioinen, Luopajarvi, Raji & Roslöf 2010, 5–7.) Opinnäytetyöprosessi on kehittänyt ammatillista kasvua ja asiantuntijuutta. Se on lisännyt muun muassa tietoisuutta erityisyydestä ja erilaisuudesta. Erityislapsi on kuin kuka tahansa lapsi, mutta hän ja hänen perheensä tarvitsevat enemmän tukea sekä ymmärrystä arjen asioissa (Lampinen 2007, 47).

2 ERITYISYYS JA ERILAISUUS

Poikkeavuuden ja normaaliuden rajaa voisi kuvata veteen piirrettyä viivana. Eri kulttuureissa ja historian aikakausilla raja on ollut erilainen. Erilaisuuden tulkitseminen vaihtelee eri ympäristöissä ja kulttuurilla on keskeinen rooli poikkeavuuksien tulkinnassa. Erilaisuudesta huolimatta yksilö tulisi nähdä aina kokonaisuutena. Poikkeavuus, erilaisuus ja vammaisuus kuuluvat yhteiskuntaan. Ihminen on aina ihminen kehityshäiriöstä huolimatta. (Huhtanen 2007,66, 82.)

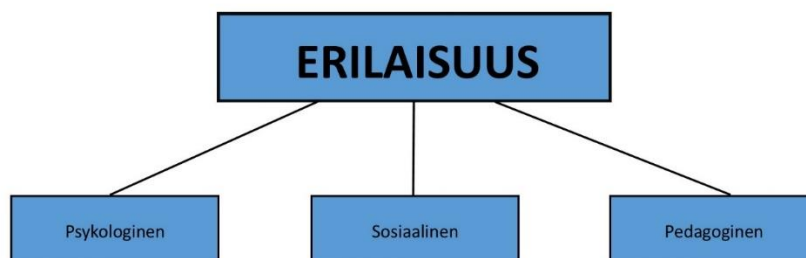
Suomen vammaispalvelulaki (380/1987) määrittää vammaisen seuraavasti: ”henkilö, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista”. (Kiviranta & Jokinen 2003, 16.) Vammaisen henkilö ei syystä tai toisesta pysty toimimaan yhteiskunnan rakennetussa sekä sosiaalisessa ympäristössä täysipainoisesti. Eri aikakausina käytettyjä termejä ovat muun muassa vammaisen, vaivainen, raajarikko ja invalidi. (Huhtanen 2007, 75.) Tukea tarvitsevista lapsesta käytetään eri termejä, kuten erityistä hoitoa tai kasvatusta tarvitseva lapsi, erityislapsi, huolilapsi, seurantalapsi ja harmaanalueen lapsi. Vammaisuuteen liittyvä terminologia on uusittu kerran sukupolvessa. Termeihin on sisällynyt perustiedon lisäksi myös kyseiseen aikaan liittyviä uskomuksia ja rasitteita. Muuttamalla terminologiaa on haluttu päästä eroon näistä asioista. (Kiviranta & Jokinen 2003, 16.)

Erilaisuus voi ilmetä monella eri tavalla. Lapsi voi tarvita ylimääräistä apua lääketieteellisesti, emotionaalisesti tai oppimisongelmien vuoksi. Erilaisuus voi olla ulospäin näkyvää esimerkiksi henkilö voi käyttää liikkumiseen pyörätuolia. Lapsella jolla on jokin sairaus voi olla erityistarpeita. Lapsi voi tarvita esimerkiksi lääkkeitä tai muita apuja. Aina lapsen erilaisuutta ei voi havaita ulkoisesti. Lapsella voi olla jokin piirre, josta ei tiedä, ellei lasta tunne hyvin. (KidsHealth 2018.) Näkymätön vamma voi esimerkiksi olla käyttäytymisen ja toiminnan aivoperäinen häiriö, jonka tunnistaminen voi olla haastavaa. Vaikka henkilöillä olisi samat diagnoosit ovat he persoonina erilaisia. (Sandberg 2016.)

Vammaisuutta ei voida kuvailla yleisellä määrittelyllä, sillä käsitteenä se on moniulotteinen. Vammaisuuden perustana on henkilön erilaisuus, joka ilmenee fyysisenä tai psyykkisenä erona valtaväestöön verrattaessa. Kuitenkin lopulta käsitteen sisältö, sen merkitys ja käytännön kokemukset muovautuvat sosiaalisessa yhteydessä toimintaympäristöön. Mahdollisesti helpompaa voikin olla kuvailu siitä, mitä vammaisuus ei ole. Vammaisuus ja sairaus eivät ole toistensa synonyymejä. Vaikea sairaus voi johtaa joissakin tapauksissa vammautumiseen tai vammaisuuteen. Henkilöllä voi olla etenevä pitkäai-

kainen sairaus, mutta nämä seikat eivät tee hänestä automaattisesti vammaista. Vammainen henkilö on sen sijaan sairas, jos hänellä on vamman lisäksi esimerkiksi yskä tai korvatulehdus. Myöskään vammainen ja terve eivät ole toistensa vastakohtia. Vammainen voi olla vammasta huolimatta täysin terve. Sairaus on aina dynaaminen tila, johon liittyy vahvasti parantuminen ja sairauden eteneminen. Vammaisuus on pysyvää, ja siinä esimerkiksi vamman vaikeusaste voi ajan mittaan muuttua. Vammaisuudella ei tarkoiteta ainoastaan lääketieteellisesti todennettavissa olevaa erilaisuutta. Käsitettä vammaisuus voidaan pitää suhteellisena, minkä merkitykset voivat vaihdella eri paikkojen ja määrittäjätekijöiden mukaan. Loppujen lopuksi eri yhteisöt määrittävät itse sellaiset henkilön ominaisuudet tai poikkeavuudet, joita voidaan pitää vammaisuutena. (Lampinen 2007, 27–47 & 203.)

Erilaisuuden luokittelu voidaan jakaa psykologiseen, sosiaaliseen ja pedagogiseen näkökulmaan (kuvio 1). Psykologisessa mallissa poikkeavuuden tulkitseminen tapahtuu subjektiivisesta lähtökohdasta. Vuorovaikutus perheen sisällä on tärkeässä asemassa. Sosiaalisessa näkökulmassa tärkeää on se, miten henkilö tulee toimeen häntä ympäröivässä yhteisössä. Näkökulma korostaa yhteisön sääntöjä ja niiden erilaisuuden määrittelyä. Pedagogisen näkökulman tulkinta erilaisuudesta pohjautuu opetuksen tarpeista. Tarkoituksena on löytää henkilölle sellainen oppimisen polku, joilla opetukselle määritetyt tavoitteet saadaan saavutettua. (Huhtanen 2007, 73–75.)

Kuvio 1. Erilaisuuden luokittelu (Huhtanen 2007, 73–75).

2.1 Erityislapsiperheen kohtaaminen hoitotyössä

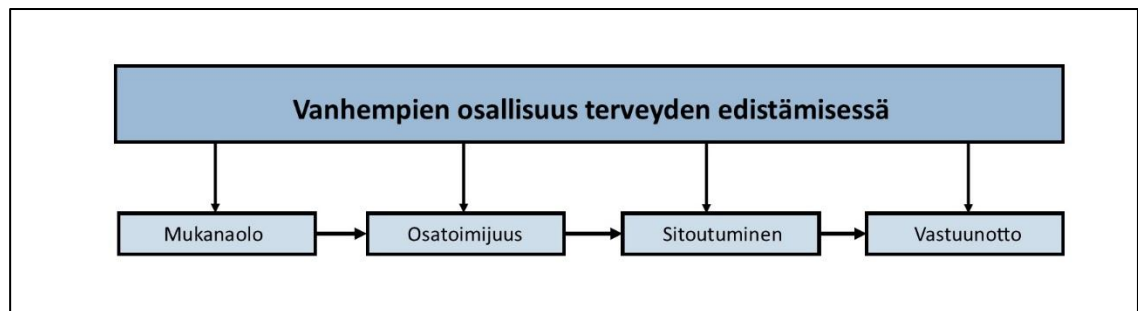
Hoitotyössä tunnusomaista on lapsen kohtaaminen aina ensisijaisesti lapsena. Lapsen hyvinvoinnin edistäminen on hoidon päämäärä. (Koistinen, Ruuskanen & Surakka 2004, 120–121.) Vammainen lapsi on ensisijaisesti lapsi. Vammaisella lapsella on mahdollisuus kehittyä rajoitteista huolimatta. (Lagerheim 1992, 9–11.) Vauvan poikkeavuus tulee

yleensä perheelle yllättäen. Lapsen vammaisuus on odottamatonta myös silloin, kun se tulee ilmi myöhemmässä kehitysiässä. Vanhemmilla ja sisaruksilla on erilaisia käsityksiä vammaisuudesta, jotka ovat muovautuneet edellisiltä sukupolvilta ja ikätovereilta saaduista tiedoista. Valmiudet kohdata tilanne ovat yksilöllisiä ja perhekohtaisia. Usein perheellä ei ole ollut mahdollista varautua siihen etukäteen ja arkiset tilanteet vaativat useita käytännön ratkaisuja. Oikea tieto vamman tai sairauden syistä ja siihen liittyvistä erityistarpeista sekä niihin vastaamisesta luovat pohjaa tarvittavien tukitoimien henkilökohtaiselle suunnittelemiselle sekä toteuttamiselle. Tämä voi vähentää vanhempien ja sisarusien vääriä olettamuksia ja samalla poistaa mahdollista syyllisyyden tunnetta. (Kaski, Manninen & Pihko 2009, 3–15.)

Lastenhoitotyössä perheen vanhemmilla on suuri merkitys. Vanhempien mahdollisuus osallistua lapsen hoitoon sairaalassa onkin yksi keskeinen osa lapsen hyvää hoitoa. Kehitettäessä lasten hoitotyötä oleellista on nähdä koko perhe asiakkaan roolissa sekä kartoittaa perheen käsityksiä ja odotuksia. (Itäsaari, Leino-Kilpi & Uski 2000, 1–6.) Hoitohenkilökunnan tehtäviin kuuluu auttaa asiakasta saamaan riittävä määrä tietoja sekä taitoja, jotta asiakkaalla on itsenäisesti mahdollisuus tehdä tarvittavat päätökset ja hallita tekemänsä päätöksen seuraamukset. Asiakkaalla on oikeus saada tietoa, mutta samalla hänellä on oikeus kieltäytyä kuulemasta sitä (Pietilä 2010, 134–137.) Osallisuuskäsitteellä kuvataan asiakkaan jatkuvaa ja laaja-alaista omaa, ja palvelutoimintaa arvioivaa roolia terveyden edistämiseksi (Hickey & Kipping 1998, 83–88). Vanhempien osallisuudella ja vastuunottamisella on suuri merkitys myös perheen terveyden edistämiseksi, sillä perhe toimii tärkeimpänä toimijana tavoitteisiin pääsemiseksi. Hoitohenkilökunta sen sijaan voi ainoastaan rakentaa perheelle toiminnallisia mahdollisuuksia asetettujen päämäärien saavuttamiseen. Vanhempien osallisuuden voimistamisen lisäksi tärkeää on huomioida perheen terveys ja voimavarat tulevaisuutta ennakoivien. (Pietilä 2010, 130–133.)

Kuviossa 2 on käyty läpi vanhempien osallisuutta terveyden edistämiseksi. Mukanaolon tasolla vanhemmilla on perinteisesti ollut näkemys asiantuntijakäsitteen merkityksestä, jossa terveydenalan ammattilainen tietää ja vanhempien tehtävänä on olla passiivisesti mukana. Kyseisessä tasossa korostuu työntekijän asiakaskeinen toiminta ja vanhemmat ovat vapaaehtoisesti ja tietoisesti ottaneet passiivisen roolin. Työntekijä voi myös omalla toiminnallaan vaikuttaa vanhempien passiiviseen rooliin. Osatoimijuus-tasossa vanhemmat eivät ole enää niin passiivisia. Asiakastilanteessa vanhemmat eivät kyseenalaista työntekijän asiantuntijuutta ja kaikilla osapuolilla on tärkeää välttää yhteenottoja. Työntekijän antamat ohjeet jäävät yleisiksi ohjeiksi eikä niitä liitetä perheen tilanteeseen.

Sitoutumisen tasolla vanhemmat ovat tietoisia oman toiminnan merkityksestä ja sen vaikutuksesta terveyden edistämiseen. Vanhemmat kuuntelevat aktiivisesti työntekijää ja he haluavat kuulla eri mahdollisuuksista. Vanhemmat tiedostavat ja pystyvät arvioimaan perheen elämäntilanteessa terveyteen vaikuttavia tekijöitä. Vastuunoton tasolla vanhemmat ottavat vastuun toiminnastaan. He eivät välttämättä odota saavansa työntekijältä apua tai hyväksyntää tekemilleen päätöksille. Vanhemmat voivat hyödyntää työntekijältä saatua asiantuntijuutta, mutta eivät pidä sitä edellytyksenä perheen terveyden edistämässä. (Pietilä 2010, 130–135.)

Kuvio 2. Vanhempien osallisuus terveyden edistämässä. (Pietilä 2010, 130–135).

Tutkimustulokset osoittavat, että perheet kokevat sairaalajaksot vaikeina. Vanhempien ja lasten kokemalla stressillä sekä perheen sisäisillä ongelmilla on tunnistettu olevan yhteyttä lasten toistuviin sairaalassaoloaikoihin. Hyvän hoidon lähtökohtana on asiakkaan ja hoitajan vuorovaikutus. Pitkäaikaissairautta sairastavien lasten hoitotyössä luottamuksen luominen hoitajan ja lapsen välillä on tärkeää. (Itäsaari ym. 2000, 1–6.) Hyvä vuorovaikutus luo vanhemmille kokemuksen onnistuneesta hoidosta. (Maijala 2004, 102). Lisäksi tärkeässä asemassa on vanhempien tunne siitä, että heitä ja lasta arvostetaan. Luottamus hoitajaa kohtaan ja arvostuksen tunteminen saivat vanhemmat luottamaan itseensä ja kykyihinsä sekä tilanteesta selviytymiseen. Usein vanhemmat toivovat pysyvää potilas-lääkäri -suhdetta. Tämä vaikuttaa positiivisesti vanhempien kokemaan turvallisuuden tunteeseen sekä lisää tunnetta tiedon luotettavuudesta. Pysyvällä potilas-lääkäri -suhteella vältytään monilta ongelmilta, kuten mahdollisilta lääkäreiden mielipideeroilta. Lääkäreiden eriävät mielipiteet lisäävät helposti vanhempien kokemaa ahdistusta. (Itäsaari ym. 2000, 1–6.)

Monet asiat vaikuttavat henkilön toimintakykyyn. Kehon rakenteellinen ja toiminnallinen toimivuus luo pohjaa eri perustoiminnoille. Yhteiskunnalla, kulttuurilla, teknologialla ja elinympäristöllä on vaikutusta siihen, miten jokapäiväisestä elämästä selviää. Käsitteiden, syiden ja seurausten kuvaaminen on ammattihenkilöstöllä oltava luotettavaa ja yk-

silöä arvostavaa, etenkin silloin kun lapsen synnynnäisen tai kehitysiässä saadun vammaan tai sairauden seuraukset alkavat näkyä lapsen ja nuoren oppimis- ja toimintakyvyssä. Ammattikielessä käsitteet voivat olla asiayhteydessä tarkkoja, mutta väärässä yhteydessä käytettynä ne voidaan kokea yksilöä leimaavana tai jopa loukkaavina. Asian luonteesta johtuen vastakkain ovat monesti myönteinen ja kielteinen käsite, kuten toimintakyky ja toimintarajoite. Molemmat käsitteet ovat tärkeitä ja niitä kumpaakin tarvitaan. (Kaski ym. 2009, 14–16.) Ihmiset ja sairaudet ovat erilaisia. Elintavoilla ja perintötekijöillä on vaikutus sairauksien puhkeamiseen. Henkilöllä voi olla myös synnynnäisiä ominaisuuksia, joihin hän ei itse voi vaikuttaa. Sairastuneen oma persoona ja itse sairaus vaikuttavat omalta osaltaan sairaaseen suhtautumiseen ja myös hänen hoitoonsa. (Matikainen, Hahtela & Suutarla 2012, 106.)

2.2 Erilaisuus yhteiskunnassa

Yhteiskunnassa on jo vuosisatoja ollut ennakkoluuloja erilaisuutta ja vammaisuutta kohtaan. Siihen on liitetty yliluonnollisuutta ja se on koettu uhkaavana. Näistä ajoista on onneksi menty eteenpäin kohti oikeaa tietoa. Vammaisuuden syiden löytyminen on omalta osaltaan auttanut ymmärtämään ja hyväksymään erilaisuutta ja vammaisuutta. (Heinämäki 2004, 22–23.) Lääkärit kiinnittivät ensimmäisenä ammattikuntana huomiota erilaisiin lapsiin 1800–1900-luvulla. Lääkäreiden huomio kiinnittyi erityisesti lapsen erityispiirteisiin ja ne auttoivat diagnoosin tekemisessä. Kyseisellä aikakaudella erilaisuus oli helposti havaittavissa ja tutkittavissa. Erilainen lapsi oli tällä aikakaudella esimerkiksi sokea tai raajarikkoinen. Lapsen vamma oli osa häntä ja se hyväksyttiin osana lasta. Vähitellen tässä ajassa myös lievemmät vammat alettiin huomioida lasten ongelmiksi. Tällaisia olivat esimerkiksi oppimisvaikeudet ja käyttäytymiseen liittyvät häiriöt. Lasta ei nähty ainoastaan hänen vammansa kautta. Samalla ymmärrettiin ympäristön merkitys lapsen kehityksessä. Nykyään lapsi ajatellaan olevan erottamattomana osana omaa sosiaalista ympäristöä, lapsen toiminnan vaikuttavan ympäristöönsä ja ympäristön toiminnan vaikuttavan lapseen. (Pihlaja & Svärd 1996, 134–137.)

Niskanen (2001, 12–25) toteaa lapsen vammaisuuden tuovan perheisiin lisästressiä ja haastetta, joka ei tule poistumaan, kun perhe on ”sopeutunut” lapsensa vammaisuuteen. Vammaisen lapsen perhe kokee usein yhteiskunnalta saadun avun riittämättömänä. Perheiden itsensä määrittelemien tavoitteiden tulisi toimia perheen tuen ja lapsen tukemisen lähtökohdana. Lapsen sairaustyyppi tai vammanlaatu vaikuttaa siihen, mitä tukea perheen tulisi saada. Perheiden tuen tarve tulee nähdä aina yksilöllisesti.

Hakkaraisen (2000, 16–25) mukaan vammaisten lasten perheisiin liittyviä tutkimuksia on viime vuosikymmeninä tehty enenevässä määrin. Kuitenkin kyseisissä tutkimuksissa puuttuu vammaisen lapsen oma ääni. Lasten tarpeiden kartoittaminen on tapahtunut vanhempien toimesta, usein lasten äitien tekemien arvioiden pohjalta. Hakkaraisen selvityksessä oli mukana kolmesta 4–16-vuotiaasta liikuntavammaista lasta. Vammaisuus on aina läsnä perheen arjessa ja sen ehdoilla eletään erilaisissa elämäntilanteissa iloineen ja suruineen. Tutkimuksessa mukana olleiden lasten mielestä heidän itsemääräämisoikeus heitä itseään koskeissa asioissa ei toteudu riittävästi. Lapset kokivat ihmisten tiedon puutteen isona ongelmana. Vastaajien mielestä tiedon jakoa tulisi tapahtua enemmän ja laajemmalla ihmismassalla, jotta pystyttäisiin poistamaan ihmisten turhia ennakkoluuloja.

Lampinen (2007, 203) kertoo kirjassaan Milla Ikosen vuonna 2005 valmistuneesta tutkimuksesta, jossa käsitellään peruskoulua käyvien nuorten käsityksiä erilaisuuteen ja vammaisuuteen liittyen. Tutkimuksessa valtaosa nuorista piti erilaisuutta hyväksyttävänä, tavallisena ja normaalina asiana. Vammaisen ihminen määriteltiin erilaiseksi henkilöksi. Osalla vastaajista oli vahva positiivinen mielikuva ja mielipide. Erilaisuus kuvailtiin ihailtavana, kivana sekä tärkeänä asiana. Nuoret korostivat tutkimuksessa sitä, kuinka henkilössä tärkein ominaisuus on aina hänen luonteensa. Tutkimuksen mukaan nuoret kokivat erilaisuuden rikkautena, joka on samanaikaisesti sekä haasteellista että hankalaa. Tutkimukseen osallistuneet nuoret olivat tietoisia siitä, että vammaisilla voi olla erilaisia tarpeita ja ongelmia. Lisäksi nuoret nostivat esille ihmisten yhdenvertaisuuden sekä tasa-arvon.

Erityistukea tarvitsevien lasten asioiden hoitamisessa ja hallinnassa esiin nousee pirstaleisuus. Esimerkiksi terveydenhoito, kuntoutus ja koulu toimivat kaikki omilla sektoreillaan. Pahimmassa tapauksessa yhteydenpito eri sektoreiden välillä voi olla ainoastaan lausuntojen vaihtamista keskenään. Kyseinen ongelma on kuitenkin tiedostettu ja sen korjaamiseksi on tehty toimenpiteitä, esimerkiksi lisäämällä yhteisiä tapaamisia sairaalassa. Kyseinen toiminta vaatii toteutuakseen paljon ajallisia ja rahallisia resursseja. (Kiviranta & Jokinen 2003, 17–20.) Lapsi on vaikea määrittää erityisen tuen tarvitsijaksi, koska annetuista erityisen tuen tarpeen kriteereistä ei olla samaa mieltä. Ristiriitaisia tunteita herättää jo lasten vaikeuksien määrittely ja luokittelu. Jo lapsen nimeäminen erityisen tuen tarvitsijaksi saattaa tuntua leimaavalta, koska kuvaukseen sisältyy negatiivisia merkityksiä. Tämä voi aiheuttaa ongelmia sekä lapselle itselleen, että hänen perheelleen. Diagnoosi ei kuvaa kaikkia lapsen ominaisuuksia vaan ainoastaan yhden osan alueen kehitystä. Erityistarpeen omaavat lapset ovat ensisijaisesti lapsia ja heillä on

enemmän yhteisiä kuin erilaisia piirteitä niiden lasten kanssa, joilla ei ole erityisiä vaikeuksia. (Alijoki 2006, 5.)

Perheille tärkeitä palveluita ovat äitiys- ja lastenneuvola. Lähes kaikki lasta odottavat naiset perheineen käyttävät äitiysneuvolan palveluita. (Åstedt-Kurki, Jussila, Koponen, Lehto, Maijala, Paavilainen & Potinkara 2008, 60.) Lastenneuvola edistää alle kouluikäisiä lapsia ja heidän perheitään hyvinvoinnissa ja terveydessä (Lastenneuvola 2017). Neuvoloiden ohella myös päivähoito ja koulu seuraavat lapsen kehitystä. Ne kaikki ovatkin ratkaisevassa asemassa asettaessaan raja-arvoja normaalin ja poikkeavan välillä. Lapset, jotka eivät täytä normeja, ovat poikkeavia tai epänormaaleja. Tukitoimilla pyritään turvaamaan heidän parhaansa ja samalla halutaan tukea heille mahdollisimman hyvä poikkeava lapsuus. (Määttä & Rantala 2016, 42–45.) Tukitoimet ovat tärkeä osa erityistä tukea tarvitsevilla lapsilla. Kuntoutuksella tuetaan lapsen kehitystä. Kuntoutusta käytetään silloin, kun tavalliset kehityksen tukemisen menetelmät eivät riitä. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen kehityksen työvälteenä käytetään kuntoutussuunnitelmaa. Kuntoutussuunnitelma on lakisääteinen ja se laaditaan yhteistyössä lasten vanhempien ja tarpeen mukaan kunnan muun sosiaalihuollon, terveydenhuollon ja koulutoimen kanssa. (Alijoki 2006, 34.)

Tuen tarpeen arvioinnissa huomio kiinnitetään lapsen toimintakykyyn ja mahdollisuuksiin eri ympäristöissä sekä eri kasvatustilanteissa. Arvioinnin perustana toimii arvioijan näkemys siitä, mitkä asiat ovat lapsen kehityksessä ja käyttäytymisessä tavallista sekä missä asioissa lapsi tarvitsee tukea. Lapsen tuen tarpeen arvioiminen edellyttää kokonaiskuvan luomista lapsesta, jossa otetaan huomioon hänen mielenkiinnonkohteet, vahvuudet ja tuen tarpeet. (Heinämäki 2004, 22–23.) Lapsen erityisen tuen tarpeen määrittelyssä tulee olla tarkkana ja se tulee tehdä riittävän laajasti. Näin vältetään kehityksen liialliselta valmiisiin muotteihin sijoittamiselta. (Hujala, Turja, Elo & Roos 2014, 121–122.)

Suomalaisen sekä kansainvälisen vammaispolitiikan yleisiä tavoitteita on ollut vammaisiksi luokiteltujen yhteisöön liittyminen, tasa-arvo ja ihmisoikeudet. Myös Suomi on kansainvälisten asiakirjojen kautta sitoutunut omalta osaltaan edistämään kyseisten tavoitteiden kehittymistä käytännön toimenpiteillä ja poliittisten päätösten avulla. Samanlaisia tavoitteita käytetään myös yksittäisten järjestöjen ja liittojen lähtökohtina. (Ladonlahti & Pirttimaa 2000, 17–19.) Vaikka lakiin ja määräyksiin on kirjattu erilaisuuteen ja hyväksyntään liittyviä pykäläitä, on niiden toteutumisessa käytännössä vielä paljon parannettavaa. (Ladonlahti, Naukkarinen & Vehmas 1998, 335–339.)

3 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

Lampisen (2007, 199) mukaan asenteiden muokkaamisessa suuri merkitys on vuorovaikutuksella vammaisten ja ei-vammaisten ihmisten välillä. Positiivisella kohtelulla on myönteinen vaikutus lapsen itsetunnon kasvamiseen (Lagerheim 1992, 20–21). Kaski, Manninen ja Pihko (2009, 3–15) kertovat kuinka esimerkiksi kehitysvammaisilla on todettu olevan vähänlaisesti kontakteja oman perheen, asuinympäristönsä ja työn ulkopuolella. Yhdessä tekemisellä voidaan edistää henkilön vuorovaikutus- ja ystäväsuhteiden alkamista. Yhteistoiminnalla pyritään lisäämään henkilön kokemusta onnistumisesta ja selviytymisestä. Yhdessä tekeminen tuottaa osallistuvalla iloa sekä lisää samalla itsetuottamusta. Hakkarainen (2000, 14) muistuttaa että, kaikenlaiset lapset tarvitsevat ikätovereita.

Onnistuneeseen tapahtumaan tarvitaan lukuisia elementtejä. Tapahtuma koostuu kolmesta eri osa-alueesta, jotka rakentuvat suunnitteluvaiheesta, toteutusvaiheesta sekä jälkimarkkinointivaiheesta. Suunnitteluvaihe vie 75 prosenttia koko tapahtumaprosessin kulusta, tapahtuman toteutus 10 prosenttia ja jälkimarkkinointi 15 prosenttia. Suunnitteluvaihe pitää sisällään projektin käynnistymisen, resursoinnin, eri vaihtoehtojen läpikäymisen, päätöksien tekemisen sekä varmistamisen ja käytännön organisoimisen. Tapahtuman toteutusvaiheeseen kuuluu rakennusvaihe, itse tapahtuma ja purkuvaihe. Viimeinen osa-alue on jälkimarkkinointi. Jälkimarkkinointi pitää sisällään kiitokset asianosaisille, materiaalin toimituksen, palautteen keräämisen ja työstämisen, yhteydenottopyyntöjen hoitamisen ja yhteenvedon tekemisen. (Vallo & Häyrynen 2003, 178, 200–201.)

Vähimmäisaika koko prosessille tapahtuman suunnittelusta aina jälkimarkkinointivaiheeseen asti on kaksi kuukautta. Tällä aikataululla saadaan järjestettyä hyvä ja onnistunut tapahtuma. Mikäli tapahtuma järjestetään lyhyemmällä aikataululla, erityisesti laadusta ja tapahtuman toteutuksesta joudutaan tinkimään. Esimerkiksi haluttu tila voi olla varattu, sisustuksesta tai rekvisiitasta voidaan joutua tinkimään, tai haluttua esiintyjää ei saada paikalle kiireellisen aikataulun takia. Nopeasti suunniteltu sekä hätiköiden toteutettu tapahtuma on yleensä laadultaan huono. Tällaisessa tapahtumassa tavoitteet jäävät saavuttamatta, koska paljon huomioitavia asioita jää huomaamatta jo suunnitteluvaiheessa. (Vallo & Häyrynen 2003, 177–178.)

Tapahtuma katsotaan alkavan hetkestä, kun kaikki on valmista vieraita varten. Vieraiden sisääntulo, tervehtimiset, ruokailut, kaikki ohjelma- ja numerot sekä kotiinlähtö kuuluvat tapahtuma-aikatauluun, jotka täytyy ehdottomasti ottaa huomioon tapahtuman kestoa

suunniteltaessa. (Catani 2017, 25.) Kesto vaikuttaa myös osallistujien aikabudjettiin ja lisää kustannuksia. Muutaman päivän kestävä tapahtuma tietyille kohderyhmälle voi olla liian haasteellista toteuttaa ajanpuutteen vuoksi. Tällaisessa tilanteessa voi miettiä, voisiko tapahtuman korvata jotenkin muulla tavalla ja saada toteutettua yhden päivän aikana. (Vallo & Häyrynen 2003, 163.)

Rakennusvaihe on yleensä aikaa vievin, koska tällöin pystyteen kulissit ja rekvisiitta laitetaan kuntoon itse tapahtumaa varten. Tapahtuma itsessään on kuin näytelmä, joka kulkee eteenpäin omalla painollaan mahdollisista epäonnistumisista huolimatta. Tapahtuman purkuvaihe päästään aloittamaan, kun viimeinen vieras on poistunut paikalta. Purkuvaihe on yleensä helppo ja nopea, koska silloin ei enää tarvitse rakentaa ja suunnitella tulevaa. Tässä vaiheessa riittää, että paikka siivotaan, tarvittavat tavarat toimitetaan omille paikoilleen ja tarpeettomat tavarat viedään esimerkiksi kierrätykseen. (Vallo & Häyrynen 2003, 184.)

3.1 Yleisötilaisuus ja -tapahtuma

Yleisötilaisuudella tarkoitetaan yleisölle avoimia tilaisuuksia, joita ei pidetä yleisinä kokouksina (Lampinen & Välikylä 2009, 5). Yleisötilaisuus on avoin huvitilaisuus, kilpailu, näytös tai muu siihen rinnastettava tilaisuus, joka täytyy järjestää rauhanomaisesti osanottajien ja sivullisten turvallisuutta vaarantamatta tai heidän oikeuksiaan loukkamatta. Tilaisuutta järjestettäessä täytyy myös muistaa, ettei esimerkiksi ympäristölle aiheuteta huomattavaa haittaa. (Paasonen 2013, 25–26.) Yleisötapahtumat voivat olla hyvinkin erilaisia. Esimerkiksi urheilukilpailut, kulttuuritapahtumat ja muotinäytökset voivat olla yleisötapahtumia. Jokaiselle tapahtumalle yhteistä on monitahoisuus tapahtumajärjestäjän kannalta. Tapahtumaa järjestettäessä on paljon asioita, jotka pitää ottaa huomioon. Yleisötapahtumaa on alusta alkaen hyvä suunnitella sekä toteuttaa projektityöskentelyn periaatteita noudattaen. Tämä helpottaa tapahtuman järjestämisen toteutusta. (Kauhanen, Kauhanen & Juurakko 2002, 23.)

Tapahtumaa suunniteltaessa kaikki lähtee tavoitteista (Muhonen & Heikkinen 2003, 136). Kaikilla järjestetyillä tapahtumilla täytyy olla joku tavoite ja syy miksi se järjestetään. Tavoitteena voi olla esimerkiksi hauskan ja mieleenpainuvan tilaisuuden järjestäminen asiakkaille hyvin menneestä yhteistyöstä. Tästä asiakkaalle saadaan pitkäksi aikaa hyvä mieli ja tunne siitä, että he ovat tärkeitä. Organisaation tavoite voi olla käytännöllisempi. Organisaatio voi esimerkiksi järjestää tapahtuman, jossa esitellään uutuus-

tuote, ja tavoitteeksi asetetaan uusien tilauksien saaminen. Tapahtuman tavoitteena voi olla myös julkisuuden saaminen tai varojen kerääminen joidenkin järjestäjien toimesta. Tällaisia tapahtumia ovat muun muassa hyväntekeväisyysjärjestöjen pitämät urheilutapahtumat, konsertit ja muotinäytökset. (Vallo & Häyrynen 2003, 129–130.) Tämä ei tarkoita kuitenkaan sitä, että jokaisella tapahtumalla täytyisi olla suoria liiketoiminnallisia tavoitteita. Järjestäjällä täytyy kuitenkin olla käsitys siitä, miksi ihmiset kutsutaan paikalle. Tapahtuma on ainutlaatuinen kokemus. Sitä ei voi koskaan tehdä ja toistaa samanaikaisena. Tapahtumassa tavoitteena on tarjota positiivinen kokemus, jossa vieraat kohdataan henkilökohtaisesti. Parhaimmillaan tapahtumasta voidaan tehdä pitkäaikainen muistijälki, josta kerrotaan muillekin. (Catani 2017, 19–20.)

Tapahtumaprojektin toteuttamista voidaan pitää moniulotteisena. Ennen varsinaista tapahtumaa on tehty suuri määrä työtä ja ilman sitä tapahtuma ei onnistuisi. Kaiken tulee olla valmista, kun tapahtuma lähtee käyntiin. (Iiskola-Kesonen 2004, 11–14.) Toteutusvaihe tarkoittaa sitä hetkeä, joka tekee suuresta suunnitelmasta toden. Jokaisen tapahtumassa työskentelevän henkilön täytyy muistaa oma osuus suuressa kokonaisuudessa. Tapahtuman toteutus voidaan erotella kolmeen erilliseen vaiheeseen. Nämä vaiheet ovat rakennusvaihe, itse tapahtuma sekä tapahtuman purkuvaihe. (Vallo & Häyrynen 2003, 184.)

Kaikille työryhmän jäsenille tulee tehdä selväksi, mitkä ovat tapahtuman lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet (Muhonen & Heikkinen 2003, 136). Erityisesti tapahtuman ensisijaiset tavoitteet on hyvä selvittää projektin järjestäjällä ja työryhmän keskeisimmillä henkilöillä. Ensisijaisten tavoitteiden tiedostaminen helpottaa huomattavasti onnistuneen tapahtuman jatkon suunnittelemista sekä toteuttamista. Käytännössä lähes aina tavoitteita on useita. (Kauhanen ym. 2002, 45.) Usein käy niin, ettei tapahtuman järjestämisen yhteydessä käytetä riittävästi aikaa tapahtuman tavoitteen miettimiseen. Näin ollen lopputulokseksi saadaan epämääräinen tilaisuus, jonka arviointi on tapahtuman jälkeen mahdotonta. (Vallo & Häyrynen 2003, 129–130.)

Tapahtuma on tilaisuus ja sen kohderyhmä täytyy olla selkeänä mielessä ennen tapahtuman järjestämistä. Tapahtuman koko, kohderyhmä ja tavoitteet määrittelevät monesti jo valmiiksi, millaista tapahtumaa ollaan järjestämässä. Organisaation asiakkaat, henkilöstö, omistajat, yhteistyökumppanit, sidosryhmät ja lehdistön edustajat voivat kaikki olla yhtä tapahtuman kohderyhmää. Erityisen tärkeää on muistaa, että hyvä tapahtumanjärjestäjä osaa asettua kohderyhmänsä asemaan ja on järjestämässä tapahtumaa määritellylle kohteelle, eikä itselleen. Kohteena oleva ryhmä pitää analysoida tarkkaan ja muistaa, että se mikä sopii yhdelle, ei sovi jokaiselle. Lisäksi on huomioitava muun mu-

assa se, onko kyseessä mies vai nainen, onko hän kaupunkilainen vai erähenkinen, iäkäs vai nuori, tuleeko hän perheen kanssa vai onko hän kenties yksineläjä. Oleellista on viedä jokainen tapahtuma yhtä arvokkaasti ja suunnitellusti läpi huolimatta siitä, mille kohderyhmälle tehdään. (Vallo & Häyrynen 2003, 135–136.)

Tapahtuman ajankohtaan sekä keston kannattaa kiinnittää paljon huomioita suunnitteluvaiheessa. Ajankohta vaikuttaa siihen, kuinka moni kutsun saaneista osallistuu tai halua osallistua järjestettävään tapahtumaan. Ennen ajankohdan ja keston valintaa kannattaa tehdä hieman taustatyötä ja tarkastella ettei samaan aikaan esimerkiksi järjestetä kilpailevia tapahtumia. Jotta tapahtuma saadaan vietyä mallikkaasti läpi, täytyy miettiä mikä on tarpeellinen kesto tapahtumalle. Tapahtumalla täytyy olla aina selkeä aloitus ja lopetus. (Vallo & Häyrynen 2003, 163.) On loogista, että hiihtokilpailut pyritään järjestämään talvella ja kesäjuhlat kesällä, ellei tavoitella järjestettävän jotain erikoista (Kauhanen ym. 2002, 37).

Tapahtumapaikan valinnassa keskeinen merkitys on missä tapahtuma aiotaan järjestää. Paikan valitsemisessa tulee ottaa huomioon osallistujat ja tapahtuman luonne. Paikan tulee olla kulkuyhteyksien päässä, jotta tavoitettaisiin mahdollisimman suuri väkijoukko. Ulkoilmatilaisuuksia järjestettäessä on aina oltava varasuunnitelma myrskyn ja sateen varalle. Lisäksi on huomioitava, onko osallistujien joukossa mahdollisesti liikuntarajoitteisia, millaiset ovat paikoitusmahdollisuudet sekä onko saniteettitiloja käytettävissä. (Vallo & Häyrynen 2003, 156–158.)

Hyvään yhteistyöhön vaaditaan aitoa vuorovaikutustaitoa ja henkilökohtaisia tapaamisia (Muhonen & Heikkinen 2003, 7). Jo yleisötapahtumaa ideoitaessa kannattaa miettiä mahdollisia yhteistyökumppaneita. Yhteistyökumppaneita voivat olla esimerkiksi tapahtumatilan omistaja tai vuokraaja, sponsorit, rahoittajat, tavarantoimittajat, oheistapahtuman järjestäjät ja alihankkijat. Yleensä tapahtuman järjestämiseen tarvitaan aina joitakin tavarantoimittajia. Tavarantoimittajilta voidaan tilata esimerkiksi kirjapainosta esitteitä ja pikatukusta elintarvikkeita. Tapahtumasta riippuen alihankkijoita voidaan tarvita joskus paljon tai sitten ei ollenkaan. Keskeinen ongelma voi tulla rahoituksen suhteen, jos sitä ei ole suunniteltu alusta alkaen. Usein käy niin, että tapahtuman tavoite ja luonne ovat järjestäjille selvillä, mutta rahoitus on epäselvä. Tämä johtuu siitä, että rahoittajien löytäminen on yleensä vaikein tehtävä tapahtuman järjestämisessä. (Kauhanen ym. 2002, 41.)

Raha tulee usein puheeksi jo tapahtuman järjestämistä harkittaessa (Vallo & Häyrynen 2003, 165). Suunnittelu-vaiheessa tulee rajata tapahtuma tarkasti, jotta pysytään pa-

remmin budjetissa. Kun hinnat varmistetaan etukäteen ja laskelmat sekä suunnitelmat tehdään huolellisesti, ei mennä miinuksen puolelle. Arviot ja toteutuneet kulut kirjataan tapahtumabudjettiin. Näin pystytään nopeasti näkemään, mitkä osa-alueet on arvioitu väärin ja mitkä asiat ovat muuttuneet suunnitellusta. (Catani 2017, 24.)

Suunnittelu vaiheessa päätetään kustannukset ja kulut tapahtumalle. Mikäli tapahtuma järjestetään esimerkiksi omissa tiloissa, voidaan kiinteät kustannukset jättää budjetin ulkopuolelle. Kilpailuttamisessa ja tarjouspyyntöjen laatimisessa kannattaa nähdä vaihua, koska se voi tuoda yllättävän paljon säästöjä. Huolimattomasti tehdyt tarjouspyynnöt tekevät suurimmat yllätykset budjetin ylittämässä, koska tapahtuman järjestäjä kuvittelee saavansa jotain, mikä ei kuulu tarjouksen sisältöön. Lopuksi kiistellään siitä, kuka maksaa ylimääräisen työn ja tehdyt palvelut, sillä palveluntarjoaja ei ole osannut antaa riittävän yksityiskohtaista tarjousta. Esimerkiksi postitus- ja kuljetuspalvelut, lähenkilökunta, pyhä- ja viikonloppulisät sekä vartiointi- ja turvallisuusasiat voivat tuoda yllättäviä menoeriä tapahtuman järjestämisessä. Lisäksi arvonlisäverojen kanssa tulee olla tarkkana, koska alv-prosentti vaihtelee toimialoittain. (Catani 2017, 25.)

Kontaktihinta eli hinta, joka on käytettävissä yhtä vierasta kohden, kannattaa laskea kokonaisbudjetista. Tämä voidaan laskea siten, että käytettävissä oleva raha jaetaan osallistujamäärällä. Kontaktihinnan avulla pystytään arvioimaan se, kuinka realistinen budjetti on suhteessa tavoitteisiin. Todellisiin menoihin kannattaa ensiksi laskea käytettäväksi 85 prosenttia ja loput 15 prosenttia säästää yllättäviin menoihin, koska yllättäviä menoja ilmaantuu aina. (Catani 2017, 26.)

Tapahtumaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon myös lupa- ja turvallisuusasiat. Rakennusvirastolta ja poliisilta on mahdollista hakea lupaa liikennejärjestelyihin. (Raninen & Rautio 2003, 309–310.) Turvallisuusasiat on oltava kunnossa jokaisessa tilaisuudessa. Joihinkin tapahtumiin voi olla syytä hankkia järjestyksenvalvojia. (Vallo & Häyrinen 2012, 179–180.) Poliisille on tehtävä kirjallinen ilmoitus vähintään viisi vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista. Suomessa yleisötilaisuuksien turvallisuutta ja järjestämistä ohjataan monilla lainsäädännöillä. Olipa kyse sitten, pienimuotoisesta tilaisuudesta tai isosta rockfestivaalista, turvallisuudesta huolehtiminen kuuluu järjestäjälle. Tilaisuuden suunnitteluun tarvitaan työryhmä sekä henkilöstöä ja projektipäällikkö, jotka huolehtivat turvallisuuden sujuvuudesta. Ryhmän tulee jo suunnittelu-vaiheessa ottaa selvää, mitä kokoontumislaissa on määritelty yleisötilaisuuden turvallisuudesta. Kokoontumislaissa kerrotaan esimerkiksi, että yleisötilaisuuden voi järjestää täysivaltainen henkilö, säätiö tai yhteisö. (Paasonen 2013, 25–26.)

Laissa on määritelty velvollisuus pelastussuunnitelman laatimisesta. Pelastussuunnitelma tai sen yhteenveto tulee toimittaa alueen pelastusviranomaiselle annettuja ohjeita noudattaen. (Lampinen & Välikylä 2009, 16–18.) Tapahtumasta on järkevää laatia vain yksi suunnitelma, joka kelpaa palotarkastajalle pelastussuunnitelmaksi ja poliisille tapahtumailmoitusta varten (Arvonen 2004, 29). Myös turvallisuussuunnittelusta, dokumentaatiosta ja riskienhallinnasta kannattaa tehdä suunnitelma huolella. Turvallisuussuunnittelu tarkoittaa hyvin tehtyjä turvallisuusjärjestelyitä, jotka on dokumentoitu järjestelmällisesti siten, että velvollisuudet ja tehdyt toimenpiteet voidaan todentaa dokumentaation pohjalta. Riskienhallinta on osa turvallisuutta ja turvallisuus edellyttää kokonaisuuden hallintaa, johon kuuluu kaikkien osa-alueiden tarkkailu tapahtuman aloittamisesta aina tilaisuuden purkamiseen asti. (Paasonen 2013, 29.)

Tapahtuman suunnittelun yhteydessä on syytä pohtia myös riskejä. Riskienhallinnan yhteydessä puhutaan usein ABC-ajattelusta. Se lähtee liikkeelle riskien tiedostamisesta, ja tämän jälkeen siirrytään riskien hallintaan. Kun riskien kartoitus on tehty, voidaan siirtyä riskien luokitteluun eli riskien arviointiin. Riskit on mahdollista jakaa eri tavoilla. Yksi keino on jakaa riskit ajallisesti tapahtumaa ennen oleviin, tapahtuman aikaisiin sekä tapahtuman jälkeisiin riskeihin. Toinen tapa riskien jaotteluun on asiaryhmät (kuvio 3.) Alla olevassa kuviossa on käyty läpi mahdollisia riskejä asiaryhmittäin, joita ovat muun muassa henkilöstöriskit, turvallisuusriskit, asiakasriskit ja ympäristöriskit. Toisinaan voi olla syytä käyttää molempia jaotteluja yhtäaikaisesti ja havainnollistaa jokainen mahdollinen riski sekä niiden ajankohta. Riskien kartoitus kuuluu osana projektisuunnitelmaa. (Kauhanen ym. 2002, 54–55.)

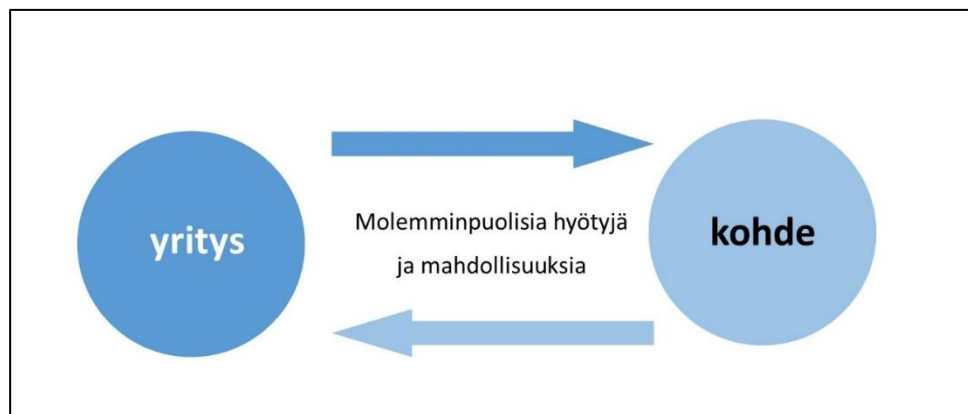
Kuvio 3. Riskit asiaryhmittäin. (Kauhanen ym. 2002, 54–55).

3.2 Markkinointi

Markkinointi on näkyvin ja samalla myös mielipiteitä jakavin hallinnoinnin keino (Alvesson & Willmott 1996, 119). Tapahtumamarkkinoinnilla tarkoitetaan markkinoinnin ja tapahtuman yhdistämistä. Markkinointi on tavoitteellista toimintaa jonka tehtävänä on saada välitettyä organisaation haluama viesti ja saada samalla ihminen toimimaan organisaation toivomalla tavalla. Tapahtumamarkkinointi yhdistää organisaation ja sen kohdeyhmän tavoitteellisella ja vuorovaikutteisella tavalla toiminnalliseksi kokonaisuudeksi. (Vallo & Häyrinen 2003, 22–29.) Käsitteinä sponsorointi ja tapahtumamarkkinointi voivat mennä helposti sekaisin. Tapahtumamarkkinoinnilla tarkoitetaan yrityksen omaa markkinointitilaisuuden järjestämistä, kun taas sponsoroinnilla tarkoitetaan yrityksen ulkopuolisen tapahtuman kanssa tehtävää yhteistyötä. (Bergström & Leppänen 2008, 396–397.)

Tapahtuman järjestämisessä sponsorit ovat osa tätä päivää. Koska kilpailu sponsoreista on kovaa, täytyy osata perustella hyvin, miksi juuri kyseiset lähtisivät mukaan tukijoiksi kyseiseen tapahtumaan. Harvoin kukaan lähtee enää rahoittamaan tapahtumaa pelkäs-

tään kannatuksen vuoksi, vaan nykyään tarvitaan uusia ideoita ja toimintatapoja. (Kauhanen ym. 2002, 41.) Sana sponsorointi on ollut jo pitkään käytössä ja sillä kuvataan yritysten ja eri aloja edustavien kohteiden välistä markkinointiyhteistyötä. Projektin aikana yhteistyön tulee olla tiivistä, jotta yritys ja kohde voivat saavuttaa asettamansa tavoitteet sekä tuottaa toisilleen hyötyjä ja mahdollisuuksia. Sponsorointiyhteistyö kertoo konkreettisesti ja osuvasti kuinka ainutlaatuinen yhteistyömuoto on kyseessä (kuvio 4). Yhteistyö on aina kahden eri osapuolen eli yrityksen ja kohteen välistä vastikkeellista yhteistyötä (Alaja & Forssell 2004, 21). Sponsoreina kannattaa suosia paikallisia toimijoita (Jones 2010, 50).

Kuvio 4. Sponsorointiyhteistyön peruslähtökohta. (Alaja & Forssell 2004, 21).

Tapahtuman suunnittelu ja toteutus ovat haastavaa sekä aikaa vievää työtä. Tapahtuman järjestämisessä on voinut olla mukana paljonkin työvoimaa. Puhujakiitokset sekä kiitokset muille esiintyjille kuuluvat hyviin tapoihin. Hyvä tapahtumajärjestäjä muistaa myös henkilökunnan ja tapahtuma isännän. (Vallo & Häyrinen 2003, 200–201.) Kirje, kortti tai henkilökohtainen kiittämiskäynti ovat usein hyviä tapoja antaa tunnustusta myönteelämisestä ja tuesta (Kauhanen ym. 2002, 127).

Jälkimarkkinointivaihe alkaa tapahtuman jälkeen. Kiitoskortin lähettäminen tai materiaalin toimitus osallistujille voi olla yksinkertaisimmillaan ele osoittaa kiitosta tapahtumaan osallistumisesta. Lisäksi jälkimarkkinointiin kuuluu palautteen kerääminen sekä kiitosten osoittaminen eri henkilöille. Palaute kerätään tapahtumaan osallistujilta. Saatu palaute analysoidaan, jonka jälkeen siitä kootaan yhteenveto. Analysoinnin jälkeen nähdään mitkä asiat ovat sujuneet hyvin ja missä on parannettavaa. Seuraavaa tapahtumaa suunniteltaessa on hyvä muistaa edellisen tapahtuman oivallukset ja opit. (Vallo & Häyrinen 2003, 200.)

4 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE, TARKOITUS JA TUTKIMUSTEHTÄVÄ

Tavoite:

Opinnäytetyön tavoitteena on vuorovaikutuksen lisääminen erityislapsiperheiden ja tavallisten lapsiperheiden välillä. Samalla halutaan madaltaa kynnystä perheiden välisessä kohtaamisessa ja lisätä ajatusta siitä, että erityisyydestä huolimatta kaikki ovat tasa-arvoisia.

Tarkoitus:

Työn tarkoituksena on tuoda esille ja lisätä tietoa erilaisuudesta ja erityisyydestä.

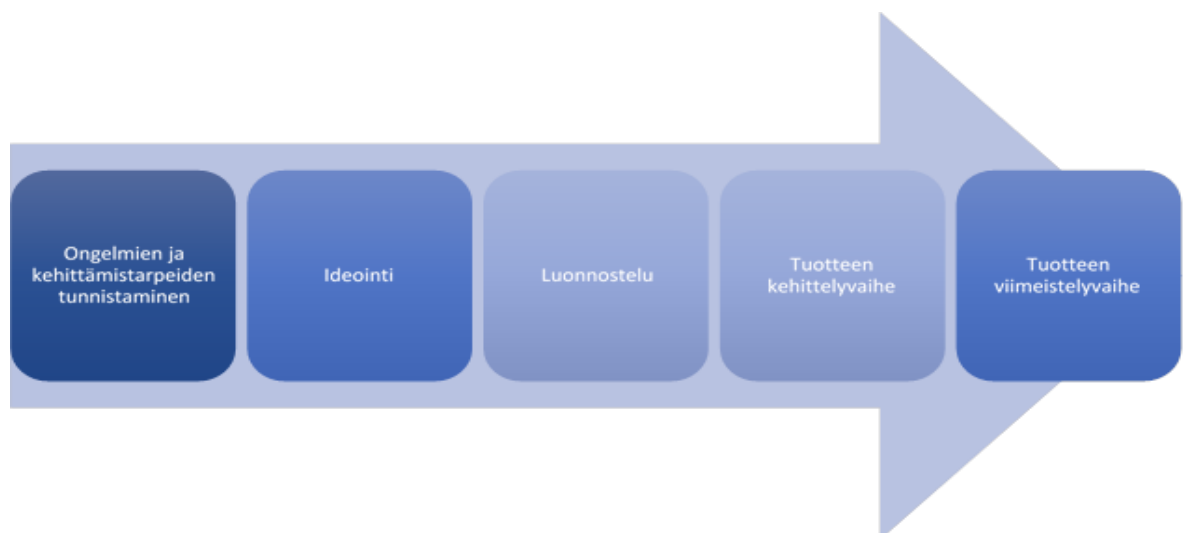
Tutkimustehtävä:

Opinnäytetyön tutkimustehtävänä on selvittää, miten erilaisuuden ja erityisyyden esille tuominen onnistui tapahtuman avulla.

5 TOIMINNALLINEN OPINNÄYTETYÖ – ERITYISEN IHANA MUOTINÄYTÖS

Konkreettinen tuotos on aina toiminnallisen opinnäytetyön lopullinen tulos. Se voi olla esimerkiksi tietopaketti, konkreettinen tuote tai tapahtuma. Yksi piirre yhdistää toiminnallisia opinnäytetöitä. Olipa kyseessä konkreettinen tuote tai tapahtuman järjestäminen viestinnällisillä ja visuaalisilla keinoilla pyritään luomaan yhtenäinen ilme, josta on nähtävissä tavoitteeksi asetetut päämäärät. Toiminnallisen opinnäytetyön toteutustapaa mietittäessä on hyvä pohtia, mikä palvelee asetettua kohderyhmää parhaiten. Toiminnallisessa opinnäytetyössä näkyvät sekä käytännön toteutus että sen raportointi tutkimusviestinnällisiä keinoja hyödyntäen. Työn teoreettisessa viitekehyksessä tulee käydä läpi alan käsitteitä ja niiden määrittelyt. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 9, 43–54.) Toiminnallisen opinnäytetyön tärkeimpiin asioihin kuuluvat kerätyn palautteen analysointi, tulkinta ja johtopäätösten tekeminen. Siihen on suunnattu jo tutkimuksen alusta alkaen. Analyysivaihe antaa tutkijalle tärkeitä tietoja ja vastauksia ongelmiin. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 207.)

Opinnäytetyön prosessin teoriapohjana toimii Jämsän ja Mannisen toimintamalli (kuvio 5.). Ensimmäinen vaihe on ongelmien sekä kehittämistarpeiden tunnistaminen. Tämän jälkeen on ideointivaihe, josta siirrytään tuotteen luonnosteluun, kehittelyyn sekä tuotteen viimeistelyyn. Eri vaiheista voidaan siirtyä eteenpäin, vaikka edellinen vaihe ei olisi vielä päättynyt. (Jämsä & Manninen 2000, 28–32.)

Kuvio 5. Opinnäytetyön teoriapohja (Jämsä & Manninen 2000, 28–32).

5.1 Kehittämistarve ja ideointivaihe

Toiminnallisen opinnäytetyön aihe syntyy useiden neuvotteluvaiheiden jälkeen. Työn olisi hyvä lähteä liikkeelle sellaisesta aiheesta, joka herättää laajasti kiinnostusta kyseisestä ilmiöstä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2016, 67–71.) Toiminnalliseen opinnäytetyöhön on hyvä löytää toimeksiantaja, jonka avulla on mahdollista luoda suhteita sekä päästä kokeilemaan ja kehittämään työelämän kehittämistaitoja. Lisäksi työelämästä saatu opinnäytetyöaihe tukee opiskelijan ammatillista kasvua. (Vilka & Airaksinen 2003, 17.) Riippumatta toimipaikasta sosiaali- ja terveystieteillä voidaan havaita samankaltaisia kehittämistarpeita ja -hankkeita. Asiakkaiden terveystarpeet, yhteiskunnassa tehdyt muutokset ja uudet tiedot sekä ymmärrys toiminnan tavoitteista luovat kehitystarpeita. Tämän vuoksi on tärkeää selvittää muiden suunnitteilla olevat ja jo käynnissä olevat hankkeet. (Jämsä & Manninen 2000, 32.)

Opinnäytetyön aihe löydettiin Kajaanin ammattikorkeakoulun opinnäytetyö aihepankista. Työ lähti liikkeelle toimeksiantajalta tulleesta kehittämistarpeesta. Ensimmäinen tapaaminen toimeksiantajan kanssa oli keväällä 2017, jossa saimme selville opinnäytetyön tarpeen. Toimeksiantajan toive oli, että erilaisuutta saataisiin tuotua esille jollakin uudella tavalla. Aiheena erityisyys on hyvin ajankohtainen ja se on yksi hallituksen kärkihankkeista. Erityislapsi on kuin kuka tahansa lapsi, mutta hän ja hänen perheensä tarvitsevat enemmän tukea ja ymmärrystä arjen asioissa. Erityislapsi on vammasta huolimatta arvokas ihminen. Olisi hyvä poistaa pelkoja ja ennakkoluuloja sekä lisätä tietoisuutta erityisen tuen tarpeesta olevista lapsista. (Kallio & Leinonen 2017.)

Ideointivaihe alkaa siitä, kun kehittämistarve on saatu, mutta päätöstä ratkaisukeinosta ei ole tehty. Ideointiprosessissa pyritään löytämään erilaisia vaihtoehtoja kehittämistarpeen ratkaisukeinoksi. Kyseisen vaiheen kesto voi olla lyhyt silloin kuin jo olemassa olevaa tuotetta uudistetaan uuteen käyttötarkoitukseen. Kokonaan uuden tuotteen kehittämisessä voidaan käyttää luovan toiminnan ja ongelmanratkaisun menetelmiä. (Jämsä & Manninen 2000, 35.) Ajatus muotinäytöksestä yhdessä erityislapsien kanssa tuli toimeksiantajalta. Toimeksiantajalta saatiin myös ehdotus seminaarin järjestämisestä. Neuvotteluiden ja suunnitteluiden jälkeen päädyimme järjestämään muotinäytöksen, koska vastaavanlaisia tapahtumia ei tiettävästi ollut järjestetty aiemmin Kainuussa. Näin saimme myös tuotua erityisyyttä ja erilaisuutta esille uudella tavalla, mikä oli toimeksiantajan toivomus. Ideointivaihe alkoi aiheanalyysin työstämisellä. Saimme suunniteltuun hyvin vapaat kädet. Toimeksiantajan kanssa yhdessä käyty keskustelu auttoi hahmottamaan ne

asiat, mitkä oli mahdollista toteuttaa ja mitkä ei. Konkreettinen tuotos työssä on muotinäytös tapahtuma. (Juntunen & Leinonen 2017a.)

Tapahtumaa suunniteltaessa meillä molemmilla muovautui visio siitä, minkälainen tapahtumasta tulisi ja kuinka tapahtuman suunnittelu sekä toteutus tapahtuisivat. Tässä vaiheessa määriteltiin tavoite, tarkoitus ja tutkimuskysymys. Työn tavoitteena oli vuoro-vaikutuksen lisääminen erityislapsiperheiden ja tavallisten lapsiperheiden välillä. Samalla haluttiin madaltaa kynnyistä perheiden välisessä kohtaamisessa ja lisätä ajatusta siitä, että erityisyydestä huolimatta kaikki ovat tasa-arvoisia. Tarkoituksena oli tuoda esille ja lisätä tietoa erilaisuudesta ja erityisyydestä. Opinnäytetyömme tutkimustehtävänä selvitettiin, miten erilaisuuden ja erityisyyden esille tuominen onnistui tapahtuman avulla.

5.2 Luonnostelu- ja kehittämisvaihe

Luonnosteluvaihe alkaa, kun on tehty päätös tuotteesta, joka aiotaan suunnitella ja valmistaa. Tässä vaiheessa selvitetään muun muassa sidosryhmät, asiakasprofiili, tuotteen asiasisältö, palvelujen tuottaja, rahoitusvaihtoehdot, asiantuntijatieto, arvot ja periaatteet, toimintaympäristö ja säädökset sekä ohjeet. Tuotteen laatu koostuu yllämanituista seikoista ja yhdessä ne tukevat toisiaan. Asioiden selvittämisessä hyödynnetään asiantuntijatietoutta. Palvelun luonnostelussa lähtökohtana on asiakasanalyysin ja asiakasprofiilin työstäminen. Niissä käydään läpi yksityiskohtaisesti asiakkaiden tarpeet ja odotukset terveyteen ja hyvinvointiin liittyen. Tavoitteena on määrittää tuotteen ensisijaiset hyödynsaajat. (Jämsä & Manninen 2000, 43–50.)

Kehittämisprosessi etenee luonnosteluvaiheessa päätettyjen periaatteiden, rajausten, ratkaisuvaihtoehtojen sekä asiantuntijayhteistyön mukaisesti. Usein ensimmäinen työvaihe tuotteiden valmistamisessa onkin mallipiirroksen työstäminen. Tilaisuutta järjestettäessä on turvallisinta suunnitella asiasisältö, vaiheet ja menetelmät ennakkoon yksityiskohtaisesti ottaen huomioon kohderyhmän tarpeet, kyvyt ja omaisuudet. Samalla tulee ennakoida mahdolliset suunnitelman muutostarpeet ja tehdä tarvittaessa varasuunnitelma. Ajankohta ja käytävissä oleva aika vaikuttavat ratkaisevasti siihen, kuinka paljon joustavuutta suunnitelma vaiheessa voi jättää. Kohderyhmä vaikuttaa ratkaisevasti tilaisuuden paikan ja tilojen valintaan. Ulkoiset puitteet viestivät kohderyhmälle, minkä vuoksi tilaisuus järjestetään. (Jämsä & Manninen 2000, 54–66.)

Jämsän ja Mannisen (2000, 28–32.) mukaan eri vaiheista voidaan siirtyä eteenpäin, vaikka edellinen vaihe ei olisi vielä päättynyt. Työssämme luonnostelu- ja kehittämisvai-

he olivat osittain päällekkäin. Kun olimme saaneet tehtyä päätöksen tuotteesta, siirryimme tuotteen luonnosteluvaiheeseen. Aloimme luonnostella tulevaa muotinäytös tapahtumaa, joka oli meidän toiminnallisen opinnäytetyön tulos. Hankimme ensimmäisenä teoretietoa tapahtuman järjestämisestä sekä erityisyyttä ja erilaisuutta koskevista asioista. Tapahtuman rakenne alkoi selkeytyä luonnosteluvaiheessa. Muotinäytöksen lisäksi tapahtumaan haluttiin juontaja, esiintyjä, arvontaa ja infokojuja, joista kävijät saisivat lisätietoja erityislapsista ja järjestöjen toiminnan laajuudesta Kainuussa.

Aluksi ajateltiin, että tapahtuman esiintyjinä olisivat ainoastaan erityislapset. Tapahtuman tavoitteeksi asetettiin kuitenkin vuorovaikutuksen lisääminen erityislapsiperheiden ja tavallisten lapsiperheiden välillä. Näin ollen muotinäytöksen osallistujiksi valikoitui lapsia, joista osalla oli jokin erityisen tuen tarve, poikkeus, sairaus tai vamma. Tapahtuman ensisijaisina hyödynsaajina olivat siis molemmat perheet. Toimeksiantajalle oli tärkeää, ettei kohderyhmää rajata esimerkiksi vamman tai sairauden vuoksi. Rajaus tehtiin ainoastaan iän mukaan, ja muotinäytöksessä esiintyivät 0–17-vuotiaat lapset. Tapahtumasta oli tärkeä saada kynnyksetön. Muotinäytös toteutettaisiin yhdessä lapsien, heidän perheidensä sekä yhteistyökumppanien kanssa. Itse tapahtuman kohderyhmään kuuluivat ensisijaisesti lapsiperheet. Tapahtuman haluttiin olevan kuitenkin avoin kaiken ikäisille.

Lampinen (2007, 198–208.) toteaa, että jokaisella henkilöllä on erilaisia yksilöllisiä ominaisuuksia. Vammaisuudessa eniten pelottaakin ehkä sen tuntemattomuus. Tiedon lisäämisellä vaikutetaan parhaiten ihmisten asenteisiin. Vamma tai erilaisuus ei ole onnellisuuden esteitä. Lapsi, joka on ollut syntymästään asti vammaisen, kokee harvoin itse ominaisuuttaan taakaksi tai epäoikeudenmukaisena, mikäli hänen ympäristönsä ei tietoisesti ruoki eriarvoisuutta ja surkuttele asiaa. Lagerheimin (1992, 20–21) mukaan mitä vieraammasta vammasta on kyse, sitä suurempi järkytys on. Esimerkiksi henkilö, joka ei ole ollut tekemisissä vammaisen lapsen kanssa, voi reagoida asiaan voimakkaasti.

Tapahtuman luonnostelussa haluttiin heti alusta alkaen ottaa huomioon lasten jaksaminen. Tapahtuman ajankohta, aika ja paikka huomioitiin tarkkaan jo suunnitteluvaiheessa yhdessä toimeksiantajan kanssa. Potentiaalisia tapahtumapaikkoja olivat Kajaanin ammattikorkeakoulun liikuntasali ja Kajaanissa oleva Kauppapaikka 18. Päätimme järjestää tapahtuman yksimielisesti toimeksiantajan kanssa paikassa Kauppapaikka 18. Tapahtumapäiväksi valikoitui lauantai 11.11.2017. Tapahtuma on päivä ennen isänpäivää, joten ajankohta on hyvä lapsiperheitä ajatellen. Paikaksi valittiin Kauppapaikka 18 sen hyvien tilojen vuoksi. Lisäksi siellä on ennenkin järjestetty muotinäytöstapahtumia.

Muotinäytökseen ilmoittautumistavoiksi sovittiin yhdessä toimeksiantajan kanssa sähköposti ja puhelin. Tietoa mahdollisuudesta osallistua muotinäytökseen jaettiin Facebookin, lehtien ja koululle jaettavien tiedotteiden avulla. Markkinointikanavina lehdissä olivat Kainuun-Sanomat, Koti-Kajaani, Kuhmolainen, Ylä-Kainuu ja Sotkamo-lehti. Alkuperäinen suunnitelma oli, että muotinäytökseen ilmoittautuminen päättyisi maanantaina 6. päivä marraskuuta. Ilmoittautumista kuitenkin päätettiin jatkaa, koska mukaan mahtui vielä. Lisäksi halusimme varmistaa, että kaikki muotinäytökseen haluavat henkilöt pääsisivät osallistumaan mukaan näytökseen.

Tapahtumaa suunniteltaessa otimme kattavasti huomioon lasten mahdolliset erityispiirteet, ja siksi ilmoittautumisvaiheessa haluttiin kartoittaa lapsen mahdolliset lisätuen tarpeet. Halusimme luoda turvallisen tapahtuman, ja sen vuoksi muotinäytökseen pystyi halutessaan osallistumaan myös lapsen saattaja, joka olisi lapsen vierellä koko muotinäytöksen ajan. Tapahtuman suunnittelussa otettiin huomioon liikuntarajoitteet. Esimerkiksi muotinäytöksen lava suunniteltiin riittävän isoksi, jotta siinä olisi turvallista liikkua. Musiikin soittamiseen kiinnitettiin myös huomioita huomioimalla taustamusiikin voimakkuus. Kasken, Mannisen ja Pihkon (2009, 114) mukaan tauoton kovaääninen melu esimerkiksi taustamusiikki lisää lapsen häiriintymisriskiä. Tämän lisäksi liian kovalla oleva taustamusiikki heikentää lapsen jo mahdollisesti puutteellista kuuloaistia ja muun muassa puheen erottamiskykyä.

Tapahtumaan haluttiin mukaan yrityksiä ja vertaistukiryhmiä. Yhteiskumppaneilta saataisiin muun muassa muotinäytöksen vaatteet, asusteet, tapahtuman markkinointimateriaalin tuottaminen ja painotyö sekä lahjat tapahtumassa olevaan arvontaan. Infokojuisa olisi neljä vertaistukiryhmää ja yksi yritys. Infokojujen kautta tapahtuman osallistujat saisivat lisätietoja muun muassa erityislapsista, omaishoitajuudesta ja toiminnasta Kainuun alueella.

Tapahtumaan valittiin yhteensä 25 yhteistyökumppania. Ne olivat Benetton Kainuu, Bio-rex Kajaani, Hope Kajaani, Kainuun Sanomat, Kajaanin Kaupunginteatteri, Kajaanin Kehitysvammaisten tuki ry, Kajaanin omaishoitajat ja läheiset ry, Koti-Kajaani, SLP Media, Lastentarvike Kajaani, Mamashop Kajaani, Leijonaemot, juontaja Mikko Piirainen, esiintyjä Aatu Lipponen, esiintyjämarkkinointimateriaalin sisällönsuunnittelu Ninnimoi Design, Parturi-kampaamo Kruunu, Parturi-kampaamo Tukkapuoti, valokuvaaja Pekka Agarh, Tukkapuoti, Sotkamon Kirjapaino Tmi Kari Simonen, Specsavers, Step-in, Säästöpankki Optia, Vuokatti Safaris ja Vuokatinrinteet.

Yhdeksi yhteistyökumppaniksi valitsimme Benetton Kainuun omistajan Riitta Uotisen. Benetton Kainuu toimii muotinäytöksen vaatettajana. Uotinen on järjestänyt aiemmin useita muotinäytöksiä ja hänen työskentelytapansa ovat olleet hyviä ja selkeitä. Tämä vaikutti siihen, että Uotinen valikoitui yhdeksi yhteistyökumppaniksi jo alku metreillä. Muotinäytökseen osallistuvien lasten kengät saatiin Step-in- kenkäkaupasta. Erityislapsilla voi olla jaloissa vamma, joka rajoittaa liikkumista. Tämän vuoksi kenkien valinnassa tulee olla tarkka. Yksilölliset tukipohjalliset voivat helpottaa jalkaterä- ja jalkapohjakipua (Suomalainen Lääkäriseura Duodecim 2015). Lastentarvike Kajaani ja Mamashop valittiin yhteistyökumppaneiksi sen vuoksi, koska niiden tuotetarjontaan kuuluu kattavasti vauvojen- ja lastentarvikkeita sekä äitiysvaatteita. Tuotteiden avulla voidaan tukea lasten kehitystä.

Erityislapsilla on usein silmäongelmia ja tämän perusteella yhteistyökumppaniksi valikoitui Specsavers Kajaani. Specsavers antaa näytökseen erilaisia silmälaseja, joita muotinäytöksen esiintyjät pitävät. Esimerkiksi Downin oireyhtymässä silmäongelmien on todettu olevan jo lapsena yleisiä. Yli puolella Down-lapsista ja -nuorista esiintyy silmälaseilla korjattavia taittovirheitä. (Verner 2016.) Lievä näkövamma hankaloittaa ympärillä olevien ihmisten ja ympäristön hahmottamista. Tämän vuoksi henkilöllä voi olla keskittymisvaikeuksia tarkkuutta vaativissa asioissa. Vaikea näkövamma tai sokeus estää lasta saavuttamasta lähiympäristöstä elämyksiä ja kokemuksia. Lapsi voi kuitenkin tutustua ympäristöön esimerkiksi kosketuksen avulla. (Kaski ym. 2009, 137–139.)

Parturi-kampaamo Kruunu sekä Tukkapuoti valittiin tapahtumaan laittamaan hiuksia muotinäytöksessä esiintyville lapsille sekä avustajille. Mikko Piirainen toimisi tapahtuman juontajana. Hän veisi tapahtumaa sujuvasti eteenpäin ja saisi tapahtuman osallistujat viihtymään. Piirainen on koulutukseltaan opettaja ja näin ollen omaa hyvät vuorovaikutustaidot, ja ymmärtää niiden merkityksen. Lisäksi hän tulee hyvin toimeen lapsiperheiden kanssa. Huhtasen (2007, 66–68) mukaan vuorovaikutustaidot korostuvat lapsiperheiden arjessa.

Infokojuihin valittiin Hope Kajaani, Kajaanin Kehitysvammaisten Tuki ry, Kainuun omaiset ja läheiset ry ja Leijonaemot. Lisäksi Säästöpankki Optialla tulisi olemaan oma koju. Hope Kajaanin toiminta-ajatuksena on auttaa vapaaehtoisvoimin kriisin kokeneita tai vähävaraisia perheitä (Hope 2017). Kajaanin Kehitysvammaisten Tuki ry on Kehitysvammaisten Tukiliitto ry:n jäsenyhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on toimia omalla toimialueella kehitysvammaisten ja heidän perheidensä sosiaaliturvan ja erityishuollon lisäämiseksi sekä samalla edistää ja valvoa etuja. (Kajaanin Kehitysvammaisten Tuki ry 2015.) Kainuun omaiset ja läheiset ry:n toiminnan tavoitteena on aktiivinen, itsestään

huolta pitävä sekä tarmokas omaishoitaja, joka saa työhönsä ohjausta, tukea, tietoa ja taitoa heille kohdennetusta Omaisoiva –toiminnasta. (Kainuun omaiset ja läheiset ry 2016.) Infokoujuissa oli mukana myös vertaistukiryhmä Leijonaemot. Ryhmän tarkoituksena on antaa konkreettisesti apua erityislusten vanhemmille yli diagnoosirajojen. Erityinen elämä vaatii usein myös erityisiä voimia ja Leijonaemot toimivat erityislapsiperheiden turvaverkkona. (Leijonaemot 2017.) Infokoujujen kautta tapahtuman osallistujat saivat lisätietoja muun muassa erityislapsista ja -lapsiperheistä, omaishoitajuudesta ja toiminnasta Kainuun alueella.

Tapahtuman esiintyjäksi valittiin Aatu Lipponen. Hän laulaa neljä kappaletta ja säestää esityksiä akustisella kitaralla. Jotta päivä saataisiin taltioitua ikimuistoiseksi, valittiin kuvaajaksi Pekka Agarth. Agarth omaa pitkän työkokemuksen kuvausalalta ja hänellä on oma mainosvalokuvaamo Kajaanissa. Tapahtumalla ei haeta rahallista etua vaan erityisyyden esille tuomista uudella tavalla. Tapahtumasta ei myöskään tulla saamaan lipputulaja. Ilmainen tapahtuma houkuttelee enemmän kävijöitä kuin maksullinen tapahtuma.

Budjettisuunnitelma laaditaan yhdessä toimeksiantajan kanssa. Koska kyseessä on hanke, täytyy tapahtumanjärjestäjän tehdä tapahtumasta budjettisuunnitelma. Suunnitelmasta saadaan käsittelyn jälkeen hankintapäätös. Päätöksestä nähtäisiin ovatko listatut hankinnat hyväksytyjä vai eivät. Kainuun sote on saanut rahoituksen Suomen sosiaali- ja terveysministeriöltä ErinOmainen –hankkeeseen. Muotinäytös ei ole normaalia hanketoimintaa ja sen vuoksi rahoittajan täytyi hyväksyä kustannukset. Budjettisuunnitelma on esitetty taulukossa 1. Siinä on otettu huomioon ensiapupiste, Teosto-maksu, äänentoisto, järjestyksenvalvojat ja vakuutus. Tapahtumassa on mukana yhteistyökumppaneita, joista jokainen näytteilleasettaja itse mainostaa omia tuotteitaan. Näitä ei siis tarvitse huomioida budjetin laatimisessa. Tapahtumasta kirjataan ylös kaikki mahdolliset kustannukset, jotta budjettia pystytään seuraamaan koko ajan. Näin ollen pystytään näkemään heti, mitkä asiat on arvioitu väärin. Arvioidun kävijämäärän perusteella laskettu kontaktihinta yhtä vierasta kohtaan tulisi olemaan 1,42 euroa.

TAPAHTUMAN BUDJETTI		
Kohde	Sisältää	Hinta
SPR, ensiapu	kolme henkilöä EA-pisteellä	60 €
Teosto	lupa taustamusiikin esittämiseen muotinäytöksessä + live-esiintymisessä	180 €
Äänentoisto	muotinäytöksen äänentoisto + kaiuttimet, 1 henkilö	150 €
Järjestyksenvalvonta	5 järjestyksenvalvojaa + lupamaksut	200 €
Vakuutus	tapaturmavakuutus	150 €
Yhteensä		740 €

Taulukko 1. Budjettisuunnitelma

Yleisötilaisuusilmoitus lähetetään sähköisellä lomakkeella poliisille ja siinä on liitteenä turvallisuussuunnitelma (liite 1). Ilmoitukseen merkitään kävijäennusteeksi 500 henkilöä, mikä on määritelty yhdessä toimeksiantajan kanssa. Määritellyn kävijäennusteen perusteella tarvitaan neljä järjestyksenvalvojaa. Jokaisella järjestyksenvalvojalla tulisi olla voimassa oleva järjestyksenvalvojakortti. SPR:n ensiapupisteelle on varattu kolme työntekijää. Lisäksi huolehditaan Teosto/Gramex-luvista. Teosto ja Gramex luvat koskevat musiikinesittämistä julkisella paikalla. Myös Teostolle ilmoitus tehtäisiin sähköisesti. Turvallisuuden perustana on toimiva pelastussuunnitelma (liite 2). Liitteenä olevassa pelastussuunnitelmassa selvitetään ja arvioidaan tapahtuman mahdolliset vaarat ja riskit. Pelastussuunnitelman pohja on otettu Kainuun Pelastuslaitoksen sivuilta ja sitä on työstetty yhdessä toimeksiantajan sekä Kauppapaikka 18 turvallisuudesta vastaavan henkilön kanssa. Kauppapaikka 18 oli valmiina jo pelastussuunnitelma, jota saatiin käyttää pelastussuunnitelmaa laadittaessa. Poliisin kanssa suoritetun yhteistyön haluttiin olevan koko tapahtuman järjestämisen ajan tiivistä. Poliisilta saisimme apua siihen, mitä tapahtuman järjestäjänä tulee ottaa huomioon. Riskejä voi sattua aina tapahtumaa järjestettäessä ja niihin on varauduttava tapahtumanjärjestäjänä. Tulevassa tapahtumassa riskinä oli esimerkiksi laadittu budjettisuunnitelma, mikäli sitä ei hyväksyttäisi laaditulla tavalla. Näin ollen kaikkia tarvittavia asioita ei saataisi tapahtumaan.

Jotta pystyttäisiin järjestämään mahdollisimman turvallinen tapahtuma, täytyy osata tehdä kokonaisvaltaista riskienhallintaa (liite 3). Tapahtuman mahdollisiin riskeihin varauduttiin vakuutuksella. Pelastussuunnitelma toimitettiin Kainuun pelastuslaitokselle 14 vuorokautta ennen tapahtumaa. Muotinäytöksessä esiintyvien lasten turvallisuuteen täytyi kiinnittää erityistä huomiota, esimerkiksi varmistamalla esteetön kulkeminen.

Lampisen (2007, 27–38) mukaan esteettömyys on periaate. Ympäristön, tuotteiden sekä palvelujen tulee omalta osaltaan olla edistämässä ja tukea lapsen tai toimintarajoitteisen omaa itsenäistä suoriutumista. Esteettömyys ei tarkoita sitä, että henkilön tulisi jättää tilassa apuvälineet käyttämättä vaan konkreettisimmillaan sitä, että tilaan pääsee ja siellä on mahdollista liikkua esimerkiksi sähköpyörätuolilla. Liikkumisen esteettömyys luo turvallisuutta ja samanvertaisuutta yhteiskunnan sisällä. Erityistä huomiota tule kiinnittää kulkuväyliin esimerkiksi odottamattomiin esteisiin ja tasoeroihin, jotka ovat näkövammaisille ja sähköpyörätuolin käyttäjälle erittäin vaarallisia. Kulkuväylät tulee pitää avoimena eikä niihin saa sijoittaa esimerkiksi mainoksia. Valaisimet voivat omalta osaltaan olla vaarallisia, jos ne on sijoitettu huonosti. Väärin sijoitettu valaisin voi kaventaa kulkuväylän tai se voi peittää tasoeron, jolloin kaatumisen riski on suuri. Ulko-ovet voivat tuoda haasteita, koska niihin voi törmätä. Tämän vuoksi ulko-ovien piti olla joko täysin auki

tai kiinni. Myös katukäytävällä olevat mainostelineet tulee asetella huolella, jottei niihin törmätä.

Tapahtumanjärjestäjien tulee taata kaikkien osallistujien turvallisuus. Tapahtuman suunnittelussa on otettu huomioon liikuntarajoitteet, esimerkiksi muotinäytöksen lava on riittävän leveä ja tasainen. Lisäksi lavan korkeuteen on kiinnitetty huomiota. Aiemmin järjestetyissä muotinäytöksissä lavan korkeus on ollut 60 senttimetriä, mutta nyt lavan korkeutta laskettaisiin 40 senttimetriin. Muotinäytöksen lavan rakentaminen päätettiin ulkoistaa Kajaanin kaupunginteatterille, koska heillä on vankka kokemus lavojen ja lavasteiden turvallisesta rakentamisesta.

5.3 Viimeistelyvaihe

Palautteen ja arvioinnin saaminen on tärkeää kaikissa tuotemuotojen kehittelyprosesseissa. Hyvä keino saada palautetta on teettää esitestaus tuotteen valmisteluvaiheessa, jolloin koekäyttäjinä voivat toimia esimerkiksi tuotteen tilaajat. Toisaalta prosessissa koko ajan mukana ollut henkilö voi antaa liian rohkaisevaa palautetta. Tämän vuoksi on suositeltavaa pyytää palaute sellaiselta henkilöltä, joka ei entuudestaan tunne kehitettävää tuotetta. Kun tuote lopulta valmistuu eri vaiheissa tehtyjen muutosten jälkeen alkaa tuotteen viimeistely saatujen palautteiden pohjalta. Viimeistelyvaiheessa voidaan vielä hioa yksityiskohtia. Kyseiseen vaiheeseen kuuluu myös tuotteen jakelun suunnitteleminen, johon liittyy vahvasti myös markkinointi. Markkinoinnin avulla lisätään tuotteen kiinnostavuutta ja kysyntää. (Jämsä & Manninen 2000, 80–82.)

Koko kehittelyprosessin ajan olimme tiiviisti yhteydessä sekä ohjaavaan opettajaan että toimeksiantajaan. Heiltä saimme kattavasti palautteita ja ideoita tapahtuman järjestämistä varten. Toimeksiantajan laajaa substanssiosaamista hyödynnettiin erityisyyteen ja erilaisuuteen liittyen. Heiltä saimme tärkeitä näkökohtia asioihin, joihin tulee erityisesti kiinnittää huomiota tapahtumaa järjestettäessä. Tapahtumamarkkinointi on tapahtuman lähtökohta. Markkinoinnissa tuli miettiä tarkkaan, että tapahtuma on etukäteen suunniteltu, tavoite ja kohderyhmä ovat määriteltä ja tapahtumassa toteutuu vuorovaikutteisuus. Tapahtumamarkkinointi aloitettiin heti, kun tutkimuslupa oli myönnetty Kainuun sotelta. Markkinointimateriaalin suunnitteli Ninnimoi Design. Ninnimoi Design valittiin yhteistyökumppaniksi, koska yritys on tunnettu ja sen suunnittelemat graafiset tuotteet ovat suosittuja.

Sotkamon Kirjapaino Tmi Kari Simonen toimi markkinointimateriaalin painajana. Simonen omaa pitkän kokemuksen tältä alalta. Tapahtumalla haluttiin lisätä vuorovaikutusta erityislapsiperheiden ja tavallisten lapsiperheiden välillä. Siksi oli tärkeää, osata markkinoida oikein tulevaa tapahtumaa, jotta saimme lapset toteuttamaan yhdessä muotinäytöstapahtumaa. Markkinointi on tärkeässä osassa ja se tuli tehdä oikein, jotta ihmiset saadaan ympäri Kainuuta osallistumaan järjestettävään tapahtumaan. Markkinoinnissa käytettiin erilaisia markkinointikanavia. Näitä olivat esimerkiksi Facebook-sivut, lehti-ilmoitukset ja lehtijutut tulevasta muotinäytöksestä. Tehokasta markkinointia oli myös suullinen markkinointi, jota hyödynnettiin yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Taulukossa 2 on käyty läpi markkinointisuunnitelma viikoille 43–47. Markkinointisuunnitelman avulla meillä oli selkeä suunnitelma eri markkinoinninkanavista sekä niiden ajankohdista. Samalla markkinoinnin aikataulutuksen seuraaminen oli helpompaa, kun tarkat aikataulut oli lyöty lukkoon ja ne olivat ylhäällä taulukossa. Tapahtumamarkkinointi aloitettiin tutkimusluvan myöntämisen jälkeen. Erityislapsiperheille jaettiin tapahtumasta tiedote viikolla 43 (liite 4). Yhteensä paperinen tiedote saavutti arviolta noin 500 lasta ja lisäksi heidän vanhempansa. Lapsiperheet saivat tietoa myös sosiaalisen median kautta. Markkinoinnissa on hyödynnetty Facebook- sivustoa viikosta 44 alkaen. Facebookissa oli ryhmä Erityisyys esille -tapahtumasta. Viikolla 44 aloitettiin tapahtuma julisteiden jakaminen kirjastoihin, kauppoihin ja kouluihin (liite 5). Lisäksi Kainuun-Sanomissa, Koti-Kajaanissa, Kuhmolaisessa, Sotkamo-lehdessä ja Ylä-Kainuussa oli ennakkojuttu tapahtumasta viikolla 44 (liite 6). Koti-Kajaani teki tapahtumasta jutun ennen tapahtumaa viikolla 45 (liite 7). Ajankohta valittiin lähelle tapahtumaa, jotta tapahtuma jäisi ihmisten mieleen.

MARKKINOINTISUUNNITELMA 2017		43	44	45	46	47
Markkinointi	Vastuuhenkilöt: AN & RK					
Tiedote erityislapsiperheille		X	X	X		
Facebook			X	X	X	
Lehtimainos, Kainuun Sanomat				X		
Lehtijutut:						
Koti-Kajaani				X		
Kuhmolainen			X			
Sotkamo-lehti			X			
Ylä-Kainuu			X			
Ilmoitustaulut						
• kaupat			X	X		
• kirjasto			X	X		
• koulut			X	X		
Jälkimarkkinointi					X	X

Taulukko 2. Tapahtuman markkinointisuunnitelma.

Tapahtuman sponsoreiksi valittiin Vuokatin rinteet, Biorex Kajaani sekä Vuokatti Safaris. Vuokatin rinteet antoivat jokaiselle muotinäytökseen osallistuneelle lapselle hiihtokouluun lahjakortin, joka sisälsi hissilipun, varusteet ja opetuksen. Hiihtokoulu on mahdollista valita myös moottorikelkka-ajeluna yhdessä Vuokatin rinteiden työntekijän kanssa. Vuokatin rinteet halusivat, että lahjakortille ei aseteta viimeistä voimassaolo päivämäärää. Tapahtumaan haluttiin järjestää myös arvonta, johon Biorex Kajaani antoi kaksi leffalippupakettia, joihin sisältyivät popcornit, juomat ja elokuva liput. Lisäksi Vuokatti Safaris

ris antoi arvontaan kaksi pääsylippua heidän Joulumaahan. Joulumaassa nähtävillä oli joulupukki ja porot, ja lapsi saa pienen lahjan sekä yhteisen kuvan muistoksi joulupukin kanssa (Vuokatti Safaris 2018). Tapahtuman järjestäminen on tarkkaan kohdistettua markkinointia rajatulle kohderyhmälle. Ennen kaikkea tapahtuman tarkoituksena on mieleen jäävä elämys ja samalla saada tapahtumaan kutsutut tuntemaan ja kokemaan itsensä tärkeiksi. (Raninen & Rautio 2003, 309.) Tapahtuman jälkeen toimitimme kaikille yhteistyökumppaneille luontokalenterin kiitoksena yhteistyöstä. Kustansimme luontokalenterit omakustanteisesti ja näin ollen tätä ei tarvinnut ottaa huomioon budjettisuunnitelmassa. Tapahtuman jälkeen kirjoitimme jutun Koti-Kajaaniin järjestetystä tapahtumasta.

5.4 Tuotteen arviointi

Toiminnallisessa opinnäytetyössä ei ole välttämätöntä käyttää tutkimuksellisia menetelmiä. Aineiston ja tiedon kerääminen tulisikin harkita tarkasti, sillä työn laajuus voi kasvaa niin, ettei työmäärä ole enää kohtuullinen. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 56.) Tutkimusmenetelminä hyödynnettiin kvantitatiivista ja kvalitatiivista tutkimustapaa.

Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus hyödyntää määrällisyyttä, kuten määrien jakautumista ja muutoksia. Määrällisyyksien kautta kuvataan ja tulkitaan tutkittavaa ilmiötä ja siitä löydettyjä yhteyksiä sekä vaikutussuhteita. Tutkimuksesta saadut määrät ja muutokset kootaan tunnusluvuiksi ja niiden analysointi tapahtuu usein tilastollisesti, matemaattisiin malleihin vertailemalla tai mallintamalla matemaattisesti. Tutkittava ilmiö muutetaan mitattaviksi osioiksi, kuten kyselylomakkeelle kysymyksiksi. On tärkeää pitää mielessä, etteivät luvut itsessään kerro mitään, vaan tutkijan tulee osata tulkita vastaukset. (Ronkainen, Pehkonen, Lindblom-Yläne & Paavilainen 2011, 83–85.) Kvalitatiivinen tutkimus eli laadullinen tutkimus käyttää lauseita ja sanoja. Sen avulla pyritään ymmärtää ilmiö syvällisemmin. (Kananen 2008, 25.) Kvalitatiivisen tutkimuksen tavoitteena on kuvata, ymmärtää ja tulkita tutkittavaa ilmiötä. Tutkimustapana se antaa mahdollisuuden ymmärtää tutkittavaa ilmiötä syvällisemmin ja kuvata sekä selittää sitä laajasti. Kvalitatiivinen tutkimus keskittyy tutkimaan yksittäistä tapausta, kun kvantitatiivinen tutkimus tutkii tapausten joukkoa. (Kananen 2014, 20–21.)

Opinnäytetyössä hyödynnettiin kvantitatiivista ja kvalitatiivista tutkimustapaa täydentämään toisiaan. Kvantitatiivisella tutkimuksella saadaan tärkeitä lukuja tapahtuman onnistumisesta ja vastaajien taustatietoja. Kvalitatiivisella tutkimuksella saadaan syvempää

tietoa. Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2007, 125) mukaan kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen nähdään tutkimuksessa toisiaan täydentävinä eikä kilpailevina. Niitä voidaan käyttää täydentämään toisiaan käyttämällä niitä rinnakkain. Käyttämällä kahta tutkimustapaa saadaan suuri hyöty muun muassa sillä, että tutkimuksessa saatuja yksinkertaisia tuloksia voidaan laajentaa koskemaan koko aineistojoukkoa.

Kvantitatiivisessa tutkimusmenetelmässä tavallisin aineiston keräämisen tapa on kyselylomake. Kyselylomaketutkimuksessa vastaaja lukee itsenäisesti kirjallisen kysymyksen ja vastaa siihen myös kirjallisesti. Kyselylomakkeen vastaaja jää aina tuntemattomaksi, mikä on tutkimusmenetelmän suuri etu. Riskinä kyselylomaketutkimuksessa on, että vastausprosentti jää alhaiseksi. (Vilkkä 2015, 94–96.) Kyselyn etuna on mahdollisuus kerätä laaja tutkimusaineisto. Kyselymenetelmän avulla tutkijalta säästyy aikaa ja vaivaa. Palautteen avulla voidaan tavoittaa suuri joukko ihmisiä ja hyvin suunniteltu kyselylomake helpottaa aineiston tallentamista ja analysointia. Kyselymenetelmän heikkouksiin kuuluu ennakkoluulot sen pinnallisuudesta. Tutkija ei voi olla varma siitä, kuinka vakavasti kyselyyn vastannut henkilö on suhtautunut tutkimukseen. Hyvän lomakkeen työstäminen vie aikaa ja tutkijalla tuleekin olla laajasti tietoa ja taitoa. (Hirsjärvi ym. 2007, 188–198.)

Kyselylomakkeessa voi käyttää erilaisia kysymystyyppejä, joita ovat monivalintakysymys, avoin kysymys ja sekamuotoinen kysymys. Monivalintakysymyksessä vastaaja saa valmiit vastausvaihtoehdot ja niiden tavoitteena on saada kysymysten vertailukelpoisuus keskenään. Avointen kysymysten avulla pyritään saamaan vastaajilta spontaaneja mielipiteitä ja vastaamista ei rajata paljoa. Joskus kuulee virheellisesti aloittelevien tutkijoiden toteavan, kuinka avointen kysymysten käyttäminen tarkoittaa myös laadullisen tutkimusmenetelmän käyttämistä. Se miten avointen kysymysten vastaukset analysoidaan määrää tutkimusmenetelmän eikä se, missä muodossa kysymykset ovat. Sekamuotoiset kysymykset toimivat silloin, jos kaikki vastausvaihtoehdot eivät ole etukäteen tiedossa. (Vilkkä 2015, 105–107.) Kyselylomakkeen kysymyksiä miettiessä on syytä kiinnittää huomiota johdonmukaisuuteen ja kysymysten tulee liittyä olennaisesti asetettuun tutkimukseen. Ne kysymykset, jotka eivät olennaisesti liity tutkittavaan kohteeseen, tulee aina avata vastaajalle. Kysymysten asettelu ja rajaus tulee olla selkeää, jotta vastaaja ymmärtää mitä häneltä kysytään. (Fink 1995, 18.)

Avoimien kysymysten analyysimenetelmä oli sisällönanalyysi. Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2007, 216–219) mukaan laadullisessa aineistossa käytetään tavallisimmin analyysimenetelminä tyypittelyä, teemoittelua ja sisällönerittelyä. Kanasen (2012, 116) mukaan sisällönanalyysissä pyritään paljastamaan tekstin ydin. Lisäksi siinä tiivistetään

kuvaus varustetuista sisällöistä. Kohteena voi olla mikä vain tekstimuodossa oleva aineisto, kuten teemahaastattelu, kertomus, raportti, keskustelu, puhe tai kuvaus.

Kyselylomake suunniteltiin yhdessä toimeksiantajan, ohjaavan opettajan ja tilastotieteen opettajan kanssa. Heiltä saadun palautteen perusteella kyselylomaketta korjattiin toimivammaksi muun muassa kysymysten asettelun suhteen. Lisäksi palautekysely testattiin viidellä esivastaajalla, jotka eivät olleet tapahtuman järjestämisessä mukana. Esivastaajat pitivät lomaketta selkeänä eikä heiltä saatu korjausehdotuksia. Palaute kerättiin tapahtuman aikana ja kohderyhmänä olivat muotinäytökseen osallistuvat lapsiperheet sekä tapahtumaan osallistuva yleisö. Kerätyn palautteen kohdejoukkoon eli populaatioon vaikutti se, että tuloksissa oli tärkeää saada molempien kohderyhmien ääni kuuluviin.

Kyselyillä kartoitettiin erityislapsiperheiden ja tapahtumaan osallistuvien henkilöiden ajatuksia tapahtumasta. Kyselylomake oli kaikille lähes sama, lukuun ottamatta kysymystä ”Onko erityislapsi/erityislapsiperheet sinulle aiemmin tuttu asia?”. Tämä kysymys ei ollut erityislapsiperheiden kyselylomakkeessa. Kyselyyn vastattiin nimettömänä, eikä vastaajien henkilöllisyyttä näin ollen voitu tunnistaa. Kyselyllä selvitettiin, onnistuttiinko muotinäytöksen avulla tuoda esille ja lisätä tietoa erilaisuudesta ja erityisyydestä. Kyselylomakkeessa oli sekä avoimia että suljettuja kysymyksiä. Vastaajalla oli mahdollisuus antaa avoimissa kysymyksissä palautetta tapahtumasta.

Kyselylomakkeiden aineistosta ei hylätty yhtään lomaketta. Aineisto kerättiin tapahtuman aikana ilman että vastaajan henkilöllisyyttä pystyi tunnistamaan. Tämän vuoksi tietojen täydentämistä esimerkiksi puhelinhaastattelun avulla ei ollut mahdollista tehdä. Tapahtuman palaute työstettiin Microsoft Excelillä. Kuvioiden ja taulukoiden avulla voidaan vaikuttaa positiivisesti tekstin ymmärrettävyyteen. Taulukoiden hyötynä voidaan pitää sitä, että asia selviää nopeammin kuin tekstistä luettuna. Taulukot eivät kuitenkaan aina ole selkein vaihtoehto esittää asia, sillä huonosti esitetty taulukko voidaan pahimmillaan tulkita väärin. (Hirsjärvi ym. 2007 305–306.)

5.5 Erityisyys esille - tapahtuman toteutus

Tapahtuma-viikon aikana suurin osa malleista pääsi käymään sovittamassa vaatteita ennakkoon ennen perjantain kenraaliharjoituksia, joka suoritettiin 10.11.2017 kello 18.00. Kaikki tapahtumaan osallistuvat mallit pääsivät saapumaan paikalle. Harjoituksessa käytiin läpi tapahtuman kulku ja seuraavan päivän kampaamoajat. Tapahtuma järjestettiin 11.11.2017 Kajaanissa tapahtumapaikkana Kauppapaikka 18. Muotinäytös

oli avoin tapahtuma, jonne kaikki olivat tervetulleita. Esiintyjinä olivat 0–17-vuotiaat lapset, joista osalla oli jokin erityisen tuen tarve tai poikkeavuus. Mukana oli infokoujuja, joissa olivat Hope Kajaani, Kajaanin Kehitysvammaisten Tuki ry, Kainuun omaiset ja läheiset ry ja Leijonaemot sekä Säästöpankki Optialla. Infokoujuilla olleet saivat itse suunnitella ja päättää jaettavan materiaalin. Kojut olivat tilan reunoilla ja ne olivat aseteltu siten, että ihmisillä oli helppo käydä pöytien luona katsomassa mitä ne pitivät sisällään.

Tapahtuma alkoi kello 12. Juontajana Mikko Piirainen avasi tapahtuman kertomalla, että tapahtuma järjestetään opinnäytetyönä ja hän kertoi yhteistyökumppanit, jotka olivat tapahtumassa mukana sekä esitteli infokoujut. Lisäksi Piirainen kertasi vielä tapahtumarungon. Tämän jälkeen puheenvuoro annettiin toimeksiantajille. Kainuun sotelta projektipäällikkö Anja Juntunen ja projektisuunnittelija Minna Leinonen kertoivat puheenvuorossa ErinOmainen- hankkeesta, joka on hallituksen kärkihanke. Juntunen kertoi Kainuussa toimivasta pilotista, jonka tavoitteena on luoda erityislapsien omaishoitoperheille toimintamalli ja palveluohjausta. Lisäksi mukana oli lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) Mukava Kainuu -hankkeen projektipäällikkö Tarja Kerttula. Kerttula kertoi lapsi- ja perhepalveluista ja siitä, kuinka tarkoituksena on saada toimijoita yhteen. Tällä tavoin perheet löytäisivät tulevaisuudessa palvelut paremmin.

Puheiden jälkeen oli Aatu Lipponen musiikkiesitys, jossa Lipponen lauloi ja soitti akustisella kitaralla. Lipponen esitti Juha Tapion kappaleen ”Tykkään susta niin että halkeen” ja Aleksis Kiven ”Metsämiehen laulu”. Tämän jälkeen oli muotinäytöksen vuoro, joka oli jaettu neljään eri teemaan. Jokaisessa teemassa oli yhtenäiset vaatteet sekä taustamusiikki. Näytöksen teemoja olivat Star Wars, Shetlandinsaaret, puput & nallukat ja jouluteema. Näytös kesti kokonaisuudessaan noin kymmenen minuuttia. Muotinäytöksen jälkeen näytökseen osallistuneita erityislapsia muistettiin Vuokatinrinteiden laskettelukoulun lahjakortilla. Lahjojen jakamisen jälkeen suoritettiin vielä arvonta, jossa palkintona oli kaksi Biorexin leffapakettia ja kaksi pääsylippua Vuokatti Safariksen joulumaahan. Arvonnan jälkeen Lipponen esitti vielä kaksi kappaletta, jotka olivat Reino Nordinin ”Antaudun” ja Robinin ”Onnellinen”. Tapahtuma loppui kello 12.40. Tapahtuman aikana kerättiin palaute tapahtumaan osallistuneilta henkilöiltä ja muotinäytökseen osallistuneilta lapsiperheiltä.

6 TAPAHTUMAN PALAUTE

Tapahtuman onnistumista mitattiin palautekyselyllä (liitteet 8 ja 9.). Kyselyllä kartoitettiin erityislapsiperheiden ja tapahtumaan osallistuneiden henkilöiden ajatuksia tapahtumasta. Kysely suoritettiin paperisena ja vastaajat vastasivat siihen omatoimisesti. Kyselylomakkeita oli tapahtuman ajan infokojujen pöydillä. Tutkimukseen osallistui yhteensä 13 henkilöä, joista 7 oli muotinäytökseen osallistuneita lapsiperheitä ja 6 tapahtumaan osallistuneita henkilöitä. Kyselylomakkeessa oli sekä avoimia, että suljettuja kysymyksiä. Avoimissa vastauksissa on vastaajan mielipiteet suorina lainauksina, koska tällä tavoin saadaan vastaajien omat ajatukset suoraan esille.

Kyselyn ensimmäisillä kysymyksillä haluttiin kartoittaa vastaajien taustatietoja, kuten sukupuoli, ikää ja asuinpaikkakuntaa. Tulokset esitellään kysymyskohtaisesti erilaisilla kaavioilla, josta lukijan on helppo nähdä, kuinka tutkimustulokset ovat jakautuneet kukin kysymyksen kohdalla (liitteet 10 ja 11). Kyselylomakkeessa oli neljä avointa kysymystä (liite 12.)

6.1 Tutkimustulokset muotinäytökseen osallistuneilta lapsiperheiltä

Muotinäytökseen osallistui 21 lasta ja yhteensä 15 perhettä. Kyselyyn vastasi 7 muotinäytökseen osallistunutta lapsiperhettä ja vastausprosentti oli 47 %. Vastanneista kuusi oli naisia. Yksi henkilö oli jättänyt vastaamatta kyseiseen kohtaan. Vastaajista neljä oli iältään 31–40 vuotta, kaksi henkilöä oli alle 15-vuotiaita ja yksi henkilö oli 41–50-vuotias. Vastaajien asuinpaikka oli kahdella henkilöllä Suomussalmi, kahdella Sotkamo, kahdella Kajaani ja yhdellä Ristijärvi.

Vastaajista kaikki 7 henkilöä vastasivat tienneen etukäteen tapahtumasta tullessaan Kauppapaikkaan. Kolme henkilöä oli saanut tiedon tapahtumasta ystävältä, kaksi koululta ja kaksi Facebookista. Viiden henkilön mielestä tapahtuma lisäsi tietoisuutta erityislapsista/erityislapsiperheistä. Kahden henkilön mielestä tapahtuma ei lisännyt tietoisuutta. Kysymykseen ”kyllä” vastanneet kokivat saaneensa lisää tietoa eri tahojen merkityksestä sekä toiminnan laajuudesta Kajaanissa. Lisäksi tietoisuutta oli lisännyt kokemus erityislapsien ystävällisyydestä.

Kaksi henkilöä koko saaneensa infokouluilta lisää tarpeellista tietoa erityislapsista/erityislapsiperheistä, neljä henkilöä ei kokenut saaneensa lisää tietoa ja yksi vastaaja jätti vastaamatta kysymykseen. Kysymykseen ”kyllä” vastanneet eivät perustelleet tarkemmin, mitä tietoa olivat saaneet.

Avoimia kysymyksiä oli yhteensä neljä. Kysymysten avulla pyrittiin kartoittamaan vastaajien näkemyksiä tapahtuman onnistumisesta ja kuulemaan heidän näkemyksensä mahdollisista kehitysideoista. Avoimissa kysymyksissä kysyttiin lisäksi, miten tietoa erityislapsiperheistä/erityislapsien omaishoidosta voisi lisätä. Viimeisessä kysymyksessä haluttiin antaa vastaajalle mahdollisuus vapaaseen sanaan, jossa vastaaja sai vapaasti kirjoittaa palautteen tapahtumanjärjestäjille.

Vastaajat kokivat tapahtumassa olleen hyvää se, että he olivat saaneet monenlaista infoa ja he kokivat tunnelman mukavaksi. Lisäksi tärkeänä koettiin ajatusten vaihtaminen toisten vanhempien kanssa ja uudet tuttavuudet. Tapahtuma koettiin mukavana ja erityisesti kiitosta sai se, että erityislapsset pääsivät malleiksi muotinäytökseen. Alla on erään vastaajan näkemys vuorovaikutuksen lisääntymisestä:

”sai vaihtaa ajatuksia toisten vanhempien kanssa ja sai uusia tuttavuuksia”

Kysyttäessä palautetta tapahtumanjärjestäjille vastaajat kiittivät tapahtumanjärjestäjiä tapahtumasta ja kertoivat haluavansa lisää samantyyppisiä näytöksiä. Tapahtuma koettiin hyvänä ja markkinointi oli onnistunutta. Alla on erään vastaajan palaute tapahtumanjärjestäjille:

”kiitokset oli mukavaa uusi tapahtuma kiinnostaa”

Yksikään vastaaja ei vastannut avoimeen kysymykseen, jossa kysyttiin tapahtuman kehitysideoita. Myöskään kysymykseen, miten tietoa erityislapsiperheistä/erityislapsien omaishoidosta voisi lisätä, ei vastannut yksikään vastaaja.

6.2 Tutkimustulokset tapahtumaan osallistuneilta

Tapahtumaan osallistui arviolta 200 henkilöä. Kyselyyn vastasi kuusi tapahtumaan osallistunutta. Näin ollen vastausprosentti oli 3 %. Vastanneista kaksi oli naisia ja yksi henkilö oli sukupuoleltaan mies. Kolme henkilöä ei vastannut kysymykseen. Vastaajista kaksi oli iältään 41–50 vuotta, kaksi yli 60 vuotta, yksi henkilö 31–40 vuotta ja yksi vastaaja oli 51–60 vuotta. Neljällä vastaajalla asuinkunta oli Sotkamo ja kahdella Kajaani.

Vastaajista kaikki kuusi vastasivat tienneensä tapahtumasta tullessaan Kauppapaikkaan. Vastaajista yksi oli saanut ystävältä, yksi Facebookista ja neljä oli saanut tiedon muualta. Kysymykseen ”Muualta, mistä?” vastaajat kertoivat saaneensa tiedon tyttären tytöltä, pojan vaimolta, koulusta ja tyttäreltä. Tapahtuma lisäsi tietoisuutta erityislapsista/erityislapsiperheistä kolmen henkilön mielestä. Kaksi henkilöä vastasi, ettei tapahtuma lisännyt tietoisuutta, ja yksi henkilö jätti vastaamatta kysymykseen. Kysymykseen ”kyllä” vastannut henkilö kertoi saaneensa lisää tietoa siitä, että erityislapsia on monenlaisia, ei pelkästään kehitysvammaisia. Käsitteenä erityislapsit/erityislapsiperheet olivat entuudestaan tuttuja viidelle vastaajalle. Yksi vastaaja jätti vastaamatta kysymykseen.

Neljä henkilöä koki saaneensa intokojuilta lisää tarpeellista tietoa erityislapsista/erityislapsiperheistä, kun taas kaksi henkilöä ei ollut mielestään saanut lisää tietoa.

Avoimia kysymyksiä oli myös tässä tapauksessa yhteensä neljä. Avointen kysymysten toteutus ja tavoitteet olivat samoja, kuin muotinäytökseen osallistuneiden lapsiperheiden kyselylomakkeessa.

Vastaajat kokivat tapahtumassa hyvinä muotinäytöksen, erilaiset lapset ja juontajan. Myös erityislapsien olemassaolon tuominen esille koettiin hyvänä ja samalaisia tapahtumia toivottiin lisää. Alla on erään vastaajan näkemys, siitä mikä tapahtumassa oli hyvää:

”erityislapsien olemassaolo esille”

Toisessa avoimessa kysymyksessä pyydettiin tapahtumaan osallistunutta kertomaan tapahtumalle kehitysideoita. Yhden vastaajan mielestä tapahtumassa olisi saanut olla vielä enemmän tietoa erityislapsien tarpeista:

”enemmän vielä infoa mitä erityislapsi tarvitsee”

Kysyttäessä miten tietoa erityislapsiperheistä ja erityislapsien omaishoidosta voisi lisätä, saatiin vastaukseksi, ettei lasten omaishoidosta puhuta paljoa. Yhteystietojen koettiin olevan puutteellisia ja vaikeita löytää. Lisäksi vastaavien tapahtuman järjestämisellä koettiin olevan positiivinen vaikutus tietouden lisäämiseen. Eräs vastaaja kirjoitti aiheesta seuraavasti:

”lasten omaishoidosta ei paljon puhuta!”

Neljännessä avoimessa kysymyksessä vastaaja sai antaa palautteen tapahtumanjärjestäjille. Kysymykseen vastanneet kokivat, että tällaisia tapahtumia tarvitaan ja esittivät

toiveen, että jatkossakin järjestettäisiin vastaavanlaisia tapahtumia. Alla on erään vastaajan toive jatkoa ajatellen:

"jatkakaa tulevuudessakin"

7 POHDINTA

Opinnäytetyöprosessi aloitettiin keväällä 2017. Aihe valittiin Kajaanin ammattikorkeakoulun opinnäytetöiden aihepankista. Aiheen valintaan vaikutti sen ajankohtaisuus ja se, ettei kukaan ollut aikaisemmin järjestänyt samanlaista tapahtumaa Kajaanissa eikä tietävästi koko Kainuussa. Opinnäytetyön tarkoituksena oli tuoda esille sekä lisätä tietoa erilaisuudesta ja erityisyydestä. Työn tavoitteena oli vuorovaikutuksen lisääminen erityislapsiperheiden ja tavallisten lapsiperheiden välillä. Samalla haluttiin myös madaltaa kynnystä perheiden välisessä kohtaamisessa ja lisätä ajatusta siitä, että erityisyydestä huolimatta kaikki ovat tasa-arvoisia. Opinnäytetyömme tutkimustehtävänä oli selvittää, miten erilaisuuden ja erityisyyden esille tuominen onnistui tapahtuman avulla.

Opinnäytetyön tekeminen alkoi keväällä 2017 yhteisellä palaverilla toimeksiantajan kanssa. Aluksi ajatus oli, että muotinäytöksessä esiintyisi ainoastaan erityislapsia, mutta suunnitelman edetessä ajatus tästä muuttui. Tapahtumaan haluttiin ottaa mukaan myös tavallisten perheiden lapsia. Tällä tavalla saatiin lisättyä vuorovaikutusta lapsiperheiden välillä. Opinnäytetyöprosessi aloitettiin aiheanalyysin työstämisellä, joka osoittautui odotettua haastavammaksi. Oli yllättävää huomata, kuinka haastavaa tarkan tavoitteen, tarkoituksen sekä tutkimuskysymyksen laatiminen oli. Työn myöhemmissä vaiheissa oli kuitenkin hienoa huomata, että tarkkaan ja selkeästi rajattu tavoite, tarkoitus ja tutkimuskysymys ohjasivat automaattisesti meitä eteenpäin. Aiheanalyysi saatiin valmiiksi loppukeväältä 2017, jonka jälkeen aloimme työstämään opinnäytetyösuunnitelmaa. Opinnäytetyön teoriapohjana käytettiin Jämsän ja Mannisen (2000, 28–32) toimintamallia. Työssä käytettiin kvantitatiivista ja kvalitatiivista tutkimustapaa täydentämään toisiaan. Kvantitatiivisella tutkimuksella saadaan tärkeitä lukuja tapahtuman onnistumisesta ja vastaajien taustatiedoista, kun taas kvalitatiivisella tutkimuksella saadaan hankittua vielä syvällisempää tietoa.

Ennen suunnitelman alkua sovimme yhdessä pelisäännöt sekä työnjaon. Kesän aikana suunnitelma eteni hyvään malliin. Pidimme säännöllisesti yhteyttä toisiimme OneDrivellä sekä puhelimitse, ja näin tehtävänjako sekä työn eteneminen olivat molemmilla selvillä. Kesän aikana pyysimme mukaan monia tulevia yhteistyökumppaneita. Tuleva tapahtuma sai positiivisen vastaanoton. Kaikki kysytyt yhteistyötahot lähtivät innolla mukaan toteuttamaan tulevaa tapahtumaa.

Teoriatiedon löytäminen tapahtuman järjestämistä koskevista asioista oli vaivatonta, sillä tapahtuman toteuttamiseen löytyi paljon erilaista kirjallisuutta. Hoitotieteen kirjallisuudes-

ta sekä osittain myös pedagogisista kirjallaisista löydettiin erityisyyden ja erilaisuuden teoretieto. Tämän tiedon löytyminen osoittautui haastavaksi, sillä tieto täytyi olla kokonaisvaltaista. Osa käyttämistämme lähteistä oli vanhempaa lähdekirjallisuutta. Tämä johtui siitä, ettei uudempia lähteitä ollut löydettävissä. Opinnäytetyössä haluttiin käyttää relevantteja lähteitä. Erityisyys ja erilaisuus ovat laajoja käsitteitä ja tämän vuoksi teoria tietoa ei rajattu yksittäiseen vammaan. Opinnäytetyösuunnitelman saimme palautettua sille merkittävään päivämäärään 21.8.2017.

Suunnitelma päästiin esittämään 28.9.2017. Esitykseen valmistauduttiin tekemällä PowerPoint-esitys. Opinnäytetyösuunnitelman esityksessä olivat mukana toimeksiantaja, opponoijat, kirjaston informaatikko, ohjaava opettaja, koordinoiva opettaja sekä muutama henkilö yleisönä. Esityksen jälkeen saimme paljon uusia kehitysideoita. Muutama päivä miettimisen jälkeen ymmärsimme, miten tuotteen kehittelyä täytyi jatkaa, jotta siitä saataisiin toimiva.

Tapahtumaa suunnitellessa saimme toimeksiantajalta hyvin vapaat kädet. Meillä molemmilla muovautui visio siitä, minkälainen tapahtumasta tulisi ja kuinka tapahtuman suunnittelu ja toteutus tapahtuisivat. Huomasimme, että prosessissa olennaista on tiedonkulku puolin ja toisin. Tämä mahdollistaa sen, että kehitettävä tuote on toimeksiantajan näköinen. Kävimme toimeksiantajan kanssa uudelleen keskustelun, joka auttoi hahmottamaan ne asiat, mitkä olivat mahdollista toteuttaa. Ohjaavan opettajan ja toimeksiantajan kanssa yhteistyö sujui hyvin avoimen kommunikaation avulla. Ohjaavan opettajan kanssa tiedonvaihtoa ajatuksista ja suunnitelmista ennen tapahtumaa olisi voinut käydä vielä enemmän. Tapahtuman lähestyessä aikataulu kiristyi ja samalla tehtiin viimeiset pienet muutokset suunnitelmaan. Olimme saaneet hankittua kaikki yhteistyökumppanit kokoon ja tapahtuma lähestyi päivä päivältä.

Opinnäytetyön sopimukseen meni ajallisesti paljon aikaa. Ne saatiin kuitenkin tehtyä valmiiksi ajallaan. Toimeksiantajasopimus täytettiin yhdessä Kainuun Soten ErinOmainen-hankkeen suunnittelijan Minna Leinosen kanssa. Tutkimuslupahakemus ja opinnäytetyösuunnitelma lähetettiin kehittämisjohtaja Marita Pikkaraiselle. Pelastussuunnitelmasta ja poliisin lupailmoituksesta saimme todella hyvää palautetta. Pelastuslaitokselta kerrottiin ilmoituksen olleen niin kattavasti täytetty, etteivät he kokeneet tarpeelliseksi tulla käymään katsomassa paikkaa ennen tapahtumaa. Myös poliisilta saatu palaute ilmoituksen laatimisesta oli positiivista. Ilmoitukseen kirjattiin huolellisesti kaikki täytettävät asiat aina järjestyksenvalvoja myöten. Kävijäarvioksi pelastussuunnitelmaan ja lupailmoitukseen laitettiin 500 henkilöä, ja sen perusteella tapahtumaan osallistui neljä järjestyksenvalvojaa. SPR:n sopimus tehtiin tapahtuma viikon alussa. Sopimuksen tekemisen

yhteydessä käytiin vielä läpi kaikki huomioon otettavat ja tärkeät turvallisuus asiat, jotka meidän kuului tapahtumanjärjestäjänä huomioida. Tapahtumassa kävi arviolta noin 200 henkilöä, joten järjestyksenvalvoja ei olisi kävijämäärän perusteella tarvittu. Oli kuitenkin parempi arvioida kävijämäärä enemmän yläkanttiin kuin alakanttiin.

Budjettisuunnitelma laadittiin aluksi liian korkeaksi, koska tarkkoja lukuja kustannuksista ei ollut. Kävimme budjettisuunnitelman uudelleen toimeksiantajan kanssa läpi, jolloin budjetista saatiin realistinen ja toteutus kelpoinen. Laaditusta budjettisuunnitelmasta saatiin hankintapäätös ja budjetti hyväksyttiin esitetyn kaltaisena. Tapahtuman jälkeen lopullinen budjetti alitti kuitenkin laaditun budjettisuunnitelman. Tähän vaikutti muun muassa se, että järjestyksenvalvojat saatiin tapahtumaan maksutta ja lisäksi Teostolta tullut maksu musiikin esittämisestä oli pienempi kuin alun perin oli laskettu.

Opinnäytetyöllä saavutettiin suhteellisen suuri medianäkyvyys Kainuussa. Tapahtuma ja tapahtuman sanoma eteni ihmisten tietoisuuteen myös mukana olleiden yhteistyökumppaneiden kautta. Yhteistyökumppaneiden avulla saatiin ihmisiä osallistumaan tapahtumaan ja näin kaikki mahdollistivat omalta osaltaan onnistuneen tapahtuman. Tapahtuman markkinointijulisteiden tekemisessä yhteistyö sujui hyvin Ninnimoi Designin kanssa. Hän suunnitteli kaikki markkinointijulisteet, jotka lähetimme aina hyväksyttäväksi toimeksiantajalle. Toimeksiantajan hyväksynnän jälkeen esitteet lähtivät painoon Kirjapaino Kari Simoselle. Simoselta saatiin koko tapahtuman järjestämisen ajan hyvää ja nopeaa palvelua. Tapahtumamarkkinointi toteutettiin useiden eri markkinointikanavien kautta. Markkinointikanavina oli käytössä Facebook, Koti-Kajaani, Kainuun-Sanomien, Kuhmolainen, Sotkamo-lehti ja Ylä-Kainuu. Kyseiset markkinointikanavat mahdollistivat suuren näkyvyyden. Lisäksi tiedotteita toimitettiin tapahtumasta suoraan kouluille. Julisteet suunniteltiin erikseen muotinäytökseen osallistuville erityislapsiperheille ja tapahtumaan osallistuville perheille. Muotinäytökseen osallistuneet tavallisten perheiden lapset saavutettiin sosiaalisen median kautta. Facebook-sivuille saatiin lähes 100 tykkääjää ja monet jakoivat tapahtuman julkaisuja omilla Facebook-sivuillaan. Myös yhteistyökumppanit jakoivat Facebook-sivuillaan olutta tapahtumaa omilla sivuillaan, ja näin tietoa tapahtumasta saatiin vietyä laajasti eteenpäin.

Suurimpia ongelmia tapahtuman järjestämisessä aiheutti ne asiat, joihin ei pystytty varautumaan tarpeeksi monella tavalla. Koko tapahtuman järjestämisen aikana meillä ehti olemaan neljä esiintyjää ennen lopullista esiintyjää. Esiintyjät joutuivat perumaan tulonsa yksi toisensa jälkeen henkilökohtaisten menojen vuoksi. Uuden esiintyjän etsiminen ja saaminen tapahtumaan oli haastavaa, koska emme tienneet mistä tapahtumalle sopiva esiintyjä löytyisi. Vaikka tapahtumaa markkinoitiin onnistuneesti monen eri kanavan

kautta, tapahtumaan ei saatu odotettua kävijämäärää. Tulevaisuudessa markkinointiin sekä markkinoinnin keston on syytä käyttää vielä enemmän aikaa ja aloittaa markkinointi hyvissä ajoin. Koska tapahtuman järjestämisessä oli paljon työtä, näin jälkikäteen ajateltuna olisi ollut hyvä, jos olisimme osanneet hyödyntää esimerkiksi koulun projektityö opintojen opiskelijoita. Opiskelijat olisivat voineet tulla avuksi tapahtumaan esimerkiksi jakamaan kyselylomakkeita ja arvontalippuja. Samalla opiskelijat olisivat voineet ohjeistaa vastaajia vastaamaan lomakkeen jokaiseen kysymykseen. Nyt esimerkiksi tapahtuman kävijöiden vastauksista jäi puuttumaan joitakin olennaisia tietoja, esimerkiksi kysyttäessä sukupuolta jätti osa vastaamatta kysymykseen. Jälkikäteen mietittynä arvontaliput olisi ollut hyvä yhdistää kyselylomakkeeseen. Tällä tavalla olisimme saaneet enemmän palautetta tapahtuman onnistumisesta.

Kuten sanottua, konkreettinen tuotos on aina toiminnallisen opinnäytetyön tulos. Näin mekin saimme oman tuotoksen valmiiksi. Tapahtuman suunnittelu alkoi jo keväällä, joten aikataulullisestikin tapahtumassa oli hyvät lähtökohdat onnistua. Tapahtumaprosessi kokonaisuudessaan meni ajankäytöllisesti samalla tavalla kuin Vallo ja Häyrinen (2003, 178, 200–201) ovat kuvanneet. Kirjassa prosessia kuvataan kolmivaiheisena, mihin kuuluvat suunnitteluvaihe, toteutusvaihe ja jälkimarkkinointivaihe. Kaikkiin osa-alueisiin tulee varata tarpeeksi aikaa, jottei työn lopputulos kärsi. Noudatimme suunnittelussa kaaviota, jossa suunnitteluvaiheelle varattiin 75 %, toteutukselle 10 % ja jälkimarkkinointivaiheelle 15 % kokonaisajasta. Suunnitteluvaihe vaati siis kaikista eniten aikaa ja resursseja. Tähän vaiheeseen lasketaan kuuluvaksi kaikki projektin käynnistämisen ja käytännön organisoinnin väliltä.

Aiheanalyysin ja suunnitelman tekemisessä työn määrä jakautui tasaisesti kummallekin. Jaoin tehtävät toisillemme viikoittain ja joskus jopa päivittäin toisillemme. Alkuperäisen aikataulun mukaan työ haluttiin saada valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Viimeisessä vaiheessa eli dokumentoinnissa Reetakaisa joutui vetäytymään koulukiireiden vuoksi opinnäytetyöstä joulukuun ajaksi. Aikataulua ei saatu kummallekin sopivaksi, joten sovittiin, että Anu työstäisi enemmän opinnäytetyötä. Anu kirjoitti teoriaa enemmän muun muassa toiminnallisesta opinnäytetyöstä ja hyödynnettävistä tutkimusmenetelmistä. Lisäksi Anu työsti tapahtumasta saadut palautteet. Samalla aiempi tradenomin tutkinto näkyy opinnäytetyön visuaalisuutena kuvioiden ja taulukoiden muodossa. Reetakaisa toi osaamistaan esille erityisesti käytännön tehtävissä. Panos näkyi muun muassa tapahtuman markkinointiin ja yhteistyökumppaneiden hankkimiseen liittyvissä asioissa. Tämän lisäksi Reetakaisa osallistui läpi tutkimustehtävän aineiston hankintaan ja koko kirjoittamisprosessiin, josta Anu kantoi loppuvaiheessa aikataulullisten syiden takia suu-

remman vastuun. Lopullisen työn esitysversio palautettiin huhtikuussa 2018. Työstä saatiin laajasti parannusehdotuksia. Työstimme niitä yhdessä ja työstä saatiin yhtenäinen ja molempien näköinen.

Opinnäytetyössä kulunut aika on mennyt todella nopeasti. Opinnäytetyöprosessi on kokonaisuudessaan ollut opettavainen. On ollut hienoa huomata, että työn ollessa mielenkiintoista, on toissijaista, paljonko työhön kuuluu aikaa. Avainasemassa on ollut aikataulut, johon on tarkkaan kirjattu, mitä tehdään milloinkin. Opinnäytetyö on kehittänyt molempia tutkijoina sekä tapahtumanjärjestäjinä. Voidaan siis ajatella, että olemme olleet mukana kahdessa isossa projektissa. Näin jälkikäteen asioita voisi tehdä monella eri tavalla toisin. Suurimmaksi asiaksi nostaisimme työtehtävien jakamisen. Työnjako on suuressa osassa projektia, jossa työskentelee enemmän kuin yksi henkilö. Työskentelemissä tärkeää on vastuun ottaminen omasta oppimisesta. Lisäksi on tärkeää nähdä opinnäytetyön kokonaisuus oppimisprojektina, jossa kehitetään eri osa-alueita ja sen mukaan reflektoidaan omaa toimintaa ja tekemistä. Projektit ovat aina kertaluontoisia toteutuksia ja niistä oppii aina jotakin uutta. Uskomme, että toiminnallinen opinnäytetyö palveli toimeksiantajaa paljon ja näin ErinOmainen-hanke sai vielä suuremman näkyvyyden.

7.1 Opinnäytetyön luotettavuus

Tutkimustulosten täytyy olla luotettavia. Ilman suunnitelmallisuutta ja laadun valvontaan paneutumista luotettavuutta ei voida saavuttaa. Työssä täytyy olla niin sanottu luotettavuustarkastelu. Tutkimusmenetelmiin kuuluvat luotettavuusmenetelmät. Työ voidaan katsoa luotettavaksi silloin, kun siinä on huomioitu reliabiliteetti ja validiteetti. Luotettavuustarkastelulla tutkitaan, onko tutkimuksen vaiheet tehty oikein. (Kananen 2017, 173–174.)

Määrällisen tutkimuksen luotettavuutta voidaan mitata reliabiliteetin ja validiteetin avulla. Yhdessä reliabiliteetti ja validiteetti muodostavat kokonaisluotettavuuden. (Heikkilä 2005, 185.) Validiteetilla tarkoitetaan tutkimuksessa käytetyn mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä on tarkoitettukin. Näin ollen pätevässä tutkimuksessa ei saisi olla säännönmukaisia virheitä eli vastaajat ovat tietoisia kyselylomakkeesta ja sen kysymyksistä. Tuloksista saa väärän kuvan, jos vastaaja ei ajattelekaan niin kuin tutkija on ajatellut hänen ajattelevan. (Vilkkä 2015, 190–193.) Tutkimuksen tulee mitata juuri sitä, mitä sen on ollut alun perinkin tarkoitus selvittää. Reliabiliteetilla tarkoitetaan

tutkimuksen luotettavuutta eli tulosten tarkkuutta. Tutkimuksesta saadut tulokset eivät saa olla sattumanvaraisia. Jos tutkimus laadittaisiin uudelleen, tulee siitä saada samat tulokset. (Heikkilä 2005, 29–30.)

Opinnäytetyön tutkimustehtävänä oli selvittää, miten erilaisuuden ja erityisyyden esille tuominen onnistui tapahtuman avulla ja opinnäytetyön tulokset antoivat siihen vastauksen. Saadusta palautteesta oli nähtävissä se, kuinka tapahtuma otettiin ilolla vastaan ja uutta vastaavanlaista tapahtumaa odotetaan järjestettäväksi. Kyselyn kohderyhmänä olivat muotinäytökseen osallistuvat perheet ja tapahtumaan osallistujat. Vastauksia saatiin yhteensä 13 kappaletta. Kyselyyn vastasi 7 muotinäytökseen osallistunutta lapsiperhettä ja vastausprosentti oli 47 %. Tapahtumaan osallistuneista henkilöistä vastasi 6 ja vastausprosentti oli 3 %. Vastausprosentti oli alhainen etenkin tapahtumaan osallistuneissa. Juontaja mainitsi tapahtuman alussa arvonnasta ja tapahtumassa kävijät osallistuivat siihen innokkaasti. Kyselylomakkeeseen olisi mahdollisesti saatu enemmän vastaajia, jos tapahtuman juontaja olisi maininnut myös siitä tapahtuman alussa. Heikkilän (2005, 30) mukaan vastauskato aiheuttaa tulosten sattumavaraisuutta.

Myös laadullisessa tutkimuksessa luotettavuuden määrittämisessä käytetään validiteettia ja reliabiliteettia (Kananen 2012, 172–173). Laadullisen työn luotettavuustarkastelu on erilainen kuin vastaava määrällisen tutkimuksen tarkastelu. Luotettavuudella tarkoitetaan sitä, että tutkimustulokset vastaavat ilmiötä jota tutkitaan ja ovat näin ollen totuudenmukaisia. Luotettavuuskriteereinä voidaan kvalitatiivisessa tutkimuksessa pitää muun muassa arvioitavuutta, ristiriidattomuutta, vahvistettavuutta, saturaatiota ja siirrettävyyttä. (Kananen 2015, 352–358.) Tässä työssä luotettavuutta on tarkasteltu arvioitavuuden, ristiriidattomuuden ja vahvistettavuuden näkökulmasta.

Luotettavuustarkastelun perustana toimii riittävä dokumentaatio. Dokumentaatiolla saadaan tietää työn arvioitavuudesta. Tämä mahdollistaa tehtyjen ratkaisujen jäljittämisen sekä niiden arvioimisen. (Kananen 2017, 178.) Työssä dokumentoitiin ja kerrottiin tarkasti eri tapahtumien aikataulut, osallistujat, ajankohdat, menetelmät sekä paikat. Sisäistä validiteettia eli työn ristiriidattomuutta arvioidaan aineiston tulkinnalla. Tulkinnan tulisi olla lähes samanlaista tulkitsijasta riippumatta. (Kananen 2017, 179.) Opinnäytetyön luotettavuuteen pyrittiin vaikuttamaan perehtymällä kattavasti teoriaan ja valitsemalla teoriapohja huolellisesti. Perehtyminen kattavasti teoriapohjaan helpotti itse tapahtuman järjestämistä. Lähdeviitteet ja lähdeluettelo työstettiin Kajaanin ammattikorkeakoulun opinnäytetyön kirjallisten ohjeiden mukaisesti. Kyselylomakkeista pyrittiin tekemään selkeitä ja helposti luettavia. Kyselylomakkeet esiteltiin viidellä henkilöllä etukäteen, jotta

mahdolliset korjausehdotukset saatiin esille. Myös toimeksiantajien antamat kommentit olivat tärkeitä kyselylomaketta laadittaessa.

Luotettavuutta voidaan pyrkiä myös vahvistamaan siten, että eri lähteistä kerätään tietoja ja niitä verrataan keskenään. Näin nähdään tukevatko eri tietolähteiden tulokset toisiinsa. Lähteet voivat olla tutkimuksen aikana kerättyjä erillään ja erimuotoisia aineistoja sekä tutkimuksia. Tulkinta on sitä pitävämpi, mitä useampi todiste tai todistaja saadaan väitteen taakse. Useat eri tiedonhankintatavat ovat kelvollisia. Näissä tulee kuitenkin muistaa, että tiedoissa voi olla monia heikkouksia. Esimerkiksi ilman perusteluja ainoastaan havainnot ja kokemukset voivat olla epärehellisen tiedon perusta. Lisäksi tiedoissa voi olla aukkoja, sillä tietoa kertyy vaihteleva määrä riippuen asiasta. Arkiajattelu taas voi olla vapaampaa ja se voi omalta osaltaan johtaa kritiikittömään ajatukseen. Henkilökohtainen asenne estää monitahoisen tiedonhankkimisen. Tässä täytyy muistaa, että auktoriteeteilla voidaan saada virheellistä tietoa ja näin ollen se on väärää. (Hirsjärvi ym. 2007, 18–19.)

Teoreettisessa osassa kuvataan valitun aiheen ja tutkimusongelman kannalta uusimmat aikaisemmat tutkimukset ja oleelliset teoriat. Näin kirjoittaja osoittaa kirjallisuuskatsauksellaan kriittisyytään, perehtyneisyytään ja lukeneisuuttaan. Esitetty tieto tulee olla oleellista. (Kananen 2015, 364.) Lähteiden valinnassa pitää olla tarkka, sillä tutkittavaa ilmiötä voidaan tarkastella monesta näkökulmasta. Nämä näkökulmat voivat tuoda esille erilaisia tutkimusmenetelmiä, mikäli käytetään ristiriitaisia tutkimustuloksia (Hirsjärvi ym. 2007, 113).

Erityisyyteen ja erilaisuuteen löydettyjen tietolähteiden vähyyden vuoksi tietojen vertaaminen keskenään ei onnistunut. Työssä ei ole käytetty perusteluja tai havaintoja ilman, että niissä olisi tunnistettavaa lähdettä. Erilaisuuden ja erityisyyden määrittelyyn on käytetty pääsääntöisesti pedagogisia kirjallaisia lähteitä, koska niissä kerrottiin asiasta yleisellä tasolla. Kokonaisvaltaista teoretietoa erityisyydestä ja erilaisuudesta emme löytäneet hoitotieteen kirjallisuudesta. Hoitohenkilökunnan laaja-alainen tietämys myös pedagogisesta näkökulmasta auttaa edistämään lapsen kasvua, kehitystä ja hyvinvointia, joka on hoidon tavoite (Koistinen ym. 2004, 120–125).

7.2 Opinnäytetyön eettisyys

Tutkimuksen tekemiseen liittyy lukuisia eettisiä kysymyksiä, jotka tutkimusentekijän on syytä huomioida. Laadullisen tutkimusaineiston keräämistä ohjaavat monet lait. Tutki-

museettiset periaatteet, jotka liittyvät tiedon hankkimiseen ja julkistamiseen pidetään yleisesti hyväksytyinä. Jokaisen yksittäisen tutkijan vastuulla on tuntea nämä periaatteet. Ihmisarvon kunnioittaminen tulee olla lähtökohtana tutkimuksessa. Henkilöllä tulee aina olla oikeus päättää, haluaako hän osallistua vai ei. (Hirsjärvi ym. 2007, 23–27.)

Tutkimuksessa anonymiteetin tulee säilyä koko prosessin ajan (Kananen 2017, 179). Kyselyyn osallistujille kerrottiin, mihin tarkoitukseen saatuja tietoja käytetään. Tapahtumaan osallistuminen perustui vapaaehtoisuuteen. Muotinäytökseen osallistuvalla oli mahdollisuus perua osallistumisensa missä tahansa vaiheessa tapahtuman järjestämisestä. Muotinäytökseen osallistuvilta perheiltä kysyttiin lupa jokaisen valokuvan julkaisemiseen. Myös opinnäytetyön kannessa olevaan valokuvaan kysyttiin lupa vielä uudestaan julkaisemista varten. Tapahtuman ilmoittautumista varten tehty sähköpostitili poistettiin tapahtuman jälkeen. Lisäksi arvontalaput hävitettiin silppurissa heti tapahtuman loputtua.

Toisen henkilön kirjoittaman tekstin luvaton lainaaminen on kiellettyä. Luvaton lainaaminen on toimintaa, jossa toisen henkilön tekstiä esitetään itsensä kirjoittamana. Epärehellinen ei saa olla missään tutkimusvaiheessa. (Hirsjärvi, ym. 2007, 23–27.) Opinnäytetyöprosessissa käytettiin lähteitä, jotka perustuvat tutkittuun tietoon. Tiedonhankinnassa oltiin kriittisiä ja suurin osa työmme lähteistä on kirjalähteitä.

Opinnäytetyötä varten haettiin tutkimuslupa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä. Koko prosessin ajan kuunneltiin toimeksiantajan tavoitteita sekä mielipiteitä tulevasta tapahtumasta. Opinnäytetyön työskentelyssä kiinnitettiin erityistä huomiota tarkkuuteen, huolellisuuteen ja rehellisyyteen. Opinnäytetyöprosessi suunniteltiin yksityiskohtaisesti, mikä auttoi työn toteutuksessa ja raportoinnissa. Lainatussa tekstissä on selkeästi esitetty, kuka tekstin alkuperäinen kirjoittaja on.

Jo esitestausvaiheessa olisi pitänyt kiinnittää tarkemmin huomiota kyselylomakkeen eettisyyden näkökulmaan. Kyselylomake puuttui yksi olennainen ja tärkeä kohta. Kysyttäessä henkilön sukupuolta mies vai nainen vastausvaihtoehtojen lisäksi siinä olisi ehdottomasti pitänyt olla kohta kolme ”muu”. Tapahtumassa haluttiin tuoda esille erityisyyttä ja erilaisuutta. Näin ollen pienikin unohtus voi aiheuttaa mielipahaa. Tämän lisäksi myös kyselylomakkeessa oli useita kysymyksiä, joissa samassa kysymyksessä kysyttiin kahta eri asiaa esimerkiksi: ”lisäsikö tapahtuma tietoisuuttasi erityislapsista/erityislapsiperheistä”. Kysymyksen asettelua olisi voinut miettiä enemmän, sillä henkilö on voinut saada lisää tietoa erityislapsista, muttei erityislapsiperheistä.

7.3 Ammatillinen kehittyminen

Kompetenssit ovat kattavia osaamiskokonaisuuksia. Niiden tavoitteena on selkeästi erottua toisistaan ja olla arvioitavissa. Koulutusohjelmakohtaiset kompetenssit luovat perustan opiskelijan ammatillisen asiantuntijuuden kehittymiselle. Samalla niistä muovautuu pohja työelämässä työskentelylle, työyhteisöosaamiselle ja asiantuntijuuden kehittymiselle. (Auvinen, Heikkilä, Ilola, Kallioinen, Luopajarvi, Raij & Roslöf 2010, 5–7.) Sairaanhoidajan ammatillisia kompetensseja ovat asiakaslähtöisyys, hoitotyön eettisyys ja ammatillisuus, johtaminen ja yrittäjäyys, sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristö, kliininen hoitotyö, näyttöön perustuva toiminta ja päätöksenteko, ohjaus- ja opetusosaaminen, terveyden ja toimintakyvyn edistäminen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen laatu ja turvallisuus (Eriksson, Korhonen, Merasto & Moisio 2015, 35–47) .

Opinnäytetyöprosessi on lisännyt tietoisuutta erityisyydestä ja erilaisuudesta. Etenkin ymmärrys siitä, ettei normaaliuden ja erilaisuuden rajaa ole aina helppo määrittää auttaa sairaanhoidajana työskentelyssä. Teoriatiedon myötä on muotoutunut käsitys siitä, miten laaja-alaisesta käsitteestä on kysymys. Kaikki vammat ja sairaudet eivät näy ulospäin. Tärkeää on nähdä ja kohdata lapsia lapsena, jolla on jokin erityisen tuen tarve tai poikkeavuus. Prosessi on kehittänyt asiakaslähtöisyyttä etenkin taitoa kohdata perhe oman elämänsä asiantuntijana. Vuorovaikutus ja ihmisten kohtaaminen olivat opinnäytetyössä tärkeässä roolissa. Opinnäytetyöprosessi kehitti myös hoitotyön eettisyyttä ja ammatillisuutta, sillä jokainen muotinäytökseen osallistuva lapsi oli tasa-arvoinen ja tärkeä. Ammatillisuus ja asiantuntijuus kasvoivat, kun erityislapsiperheiden tarpeet otettiin huomioon tapahtumaa järjestettäessä.

Näyttöön perustuvassa toiminnassa ja päätöksenteossa sairaanhoidajan tulee osata tutkimus- kehittämis- ja innovaatio-osaamista (Eriksson, Korhonen, Merasto & Moisio 2015, 42). Koko prosessin ajan olemme olleet tiiviisti yhteydessä toimeksiantajaan ja tapahtuman yhteistyökumppaneihin. Pääsimme opinnäytetyöprosessin aikana näkemään hanketyöskentelyä. Toimeksiantajat antoivat pitkälti vapaat kädet tapahtuman suunnitteluun ja tämä lisäsi innovaatio-osaamista. Opinnäytetyön teoriaosuudessa käytettiin ajan tasaista tutkimustietoa. Opinnäytetyön aiheeseen etsittiin luotettavia tietolähteitä ja samalla hyödynnettiin myös toimeksiantajan kokemustietoa. Anu on koulutukseltaan tradenomi, joten tapahtumien järjestäminen ja opinnäytetyöprosessi olivat tuttuja. Aiemmassa opinnäytetyössä tehdyssä kvantitatiivisesta ja kvalitatiivisesta tutkimuksesta oli hyötyä myös tässä opinnäytetyössä.

Kliinisen hoitotyön kompetenssiin sisältyvät vammaisuus ja vammaisten hoito, jossa osaamistavoitteena on osata tukea kehitysvammaisen ja vammautuneen toimintakykyä ja osallisuutta (Eriksson, Korhonen, Merasto & Moisio 2015, 35–47). Jokainen muotinäytökseen osallistunut lapsi oli tasa-arvoinen ja jokaisen lapsen mahdollisia auttamismenetelmiä ja -tarpeita mietittiin tarkkaan yhdessä lapsen perheen kanssa.

Yksi sairaanhoitajien kompetensseista on sosiaali- ja terveystalvelujen laatu- ja turvallisuusosaaminen. Sairaanhoitajan tulee ymmärtää turvallisuuden hallinnan periaatteet ja omavastuu niiden edistämässä. (Eriksson, Korhonen, Merasto & Moisio 2015, 46.) Opinnäytetyössä tapahtuman suunnittelussa turvallisuus oli tärkeää ja riskien hallinta otettiin vakavasti. Tapahtumasta tehtiin lupailmoitus poliisille. Kainuun pelastuslaitokselle tehtiin kattava pelastussuunnitelma, jossa otettiin huomioon mahdolliset riskit, niiden tunnistaminen ja hallinta sekä ennalta ehkäisy. Erityistä huomiota kiinnitettiin muotinäytökseen osallistuvien lasten turvalliseen liikkumiseen. Tapahtuman turvallisuudesta vastasivat neljä järjestyksenvalvojaa ja Suomen Punaisen Ristin päivystys ensiapupisteellä. Lisäksi tapahtumaa varten otettiin vakuutus.

Opinnäytetyö oli mielenkiintoinen ja se vahvisti asiantuntijuutta. Työ lisäsi tietämystä erityisyyden kohtaamisesta ja tapahtuman järjestämisestä. Koko prosessin ajan olemme aktiivisesti hankkineet tietoa ja olemme toimineet itseohjautuvasti. Opinnäytetyön teoriapohja on valittu huolella ja se auttoi tapahtuman käytännön toteutuksessa. Opinnäytetyö kehitti moniammatillisuutta, sillä teimme yhteistyötä toimeksiantajan, yhteistyökumppaneiden, muotinäytökseen osallistuneiden lapsiperheiden, informaattikon ja ohjaavan opettajan kanssa. Tavoitteena oli saada opinnäytetyö valmiiksi vuoden 2017 loppuun mennessä, mutta siihen ei päästy. Opinnäytetyön kirjoittaminen vaati hyvää aikataulutusta ja sen ansiosta aikatavoitteeseen lähes päästiin. Opinnäytetyön työstäminen oli kaikista opintojen aikaisista tehtävistä opettavaisin. Työssä yhdistyi moniulotteisuus, mikä kehitti moniammatillista yhteistyötä.

7.4 Johtopäätökset ja jatkotutkimusaiheet

Opinnäytetyön tutkimustehtävänä oli selvittää, miten erilaisuuden ja erityisyyden esille tuominen onnistui tapahtuman avulla. Työn tarkoituksena oli tuoda esille sekä lisätä tietoa erilaisuudesta ja erityisyydestä. Muotinäytökseen osallistuneilta perheiltä ja tapahtumaan osallistuneilta kävijöiltä saadun palautteen perusteella tapahtuma oli onnistunut.

Teoriatieto erityisyyteen, erilaisuuteen ja tapahtuman järjestämiseen hankittiin eri tietolähteitä käyttäen.

Muotinäytökseen osallistuneiden perheiden vastauksista oli nähtävissä ilo siitä, että oma lapsi oli päässyt muotinäytökseen mukaan. Perheet saivat lisää tietoa toiminnan laajuudesta Kajaanissa. Samalla he pääsivät vaihtamaan ajatuksia toisten vanhempien kanssa. Tapahtuman tunnelmaa kuvailtiin mukavana ja tulevaisuudessa toivottiin lisää samanlaisia tapahtumia. Myös tapahtuman markkinointi koettiin onnistuneeksi.

Tapahtuman kävijät pitivät muotinäytöksestä. Ilahduttavaa oli erään kyselyyn vastanneen kommentti siitä, kuinka tapahtuma oli lisännyt tietoutta, että erityislapsia on monenlaisia, ei pelkästään kehitysvammaisia. Samalla saatiin tärkeää tietoa siitä, että omaishoidon yhteystietojen löytäminen koettiin vaikeana ja siinä on puutteita. Myös tapahtuman kävijät toivoivat, että vastaavanlaisia tapahtumia järjestettäisiin jatkossakin.

Infokouluilta saatiin tapahtuman jälkeen suullisesti positiivista palautetta tapahtumasta. Infokouluilla olleet yhteistyökumppanit ovat jatkossakin kiinnostuneita osallistumaan vastaavanlaisiin tapahtumiin. Kehitysideana saatiin, että jatkossa tällaisissa tapahtumissa infokoujut kannattaisi laittaa valmiiksi hyvissä ajoin ennen tapahtumaa ja kestoja voisi pidentää niin, että ihmisille jäisi enemmän aikaa tutustua koujuihin. Tällä tavalla tavoitettaisiin vielä enemmän ihmisiä. Nyt infokoujut pystytettiin juuri ennen tapahtumaa ja purettiin heti tapahtuman jälkeen. Jatkossa nämä voisivat jäädä vielä pidemmäksi aikaa. Koujuissa olleet yhteistyökumppanit kokivat kävijämäärät hyväksi.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että erilaisuuden ja erityisyyden esille tuominen onnistui hyvin tapahtuman avulla. Tapahtuma otettiin hyvin vastaan niin muotinäytökseen osallistuneiden perheiden, kuin tapahtuman kävijöiden keskuudessa. Vastaavanlaisia tapahtumia toivotaan lisää ja ne olisivat hyvä tapa tuoda erityisyyttä esille jatkossakin.

Jatkotutkimusaiheena voisi olla esimerkiksi erityislapsiperheiden haastatteleminen teemahaastattelumenetelmällä. Haastattelun avulla voitaisiin selvittää heidän kokemuksiaan tapahtumasta ja kuinka tapahtumia voitaisiin esimerkiksi jatkossa kehittää. Eräs muotinäytökseen osallistunut lapsiperhe kertoi siitä, kuinka esimerkiksi Etelä-Suomessa urheilujärjestöt ovat ottaneet erityislapsen mukaan toimintaansa. Samalla hän harmitteli sitä, ettei Kainuussa ole tietävästi samalla mittakaavalla toimintaa erityislapsille. Jatkotutkimusaiheena voisi olla tietouden lisääminen erityisyydestä urheilujärjestöjen kautta. Tutkimustehtävänä voisi selvittää onnistuuko erityisyyden arvostamisen lisääminen urheilujärjestöjen kautta. Kohderyhmänä voisivat olla urheiluryhmien lapset. Ryhmät voisivat koostua lapsista, joista osalla voisi olla jokin erityisen tuen tarve tai poikkeavuus.

Samalla voitaisiin lisätä lapsien vuorovaikutusta keskenään. Kainuussa olisi lisäksi tarvetta erityislapsiperheiden yhteiselle foorumille, josta he saisivat tietoa tulevista tapahtumista ja voisivat vaihtaa kuulumisia. Tällä hetkellä tietoa on pirstaleisesti eri sivuilla. Jatkotutkimusaiheena voisi näin ollen olla yhteisen viestintäkanavan rakentaminen erityislapsiperheille. Sivusto voisi olla esimerkiksi Facebookissa ja sen nimeksi voisi laittaa jonkin helposti muistettavan kuten: 'Erityisenihanat lapset Kainuussa'.

7.5 Toimeksiantajalta saatu palaute

Toimeksiantajalta saatu palaute tapahtumasta oli positiivista. Heidän mukaan erityislasten ja erityislapsiperheiden esille tuominen tapahtuman avulla onnistui kokonaisuudessa hyvin. Tapahtuman kaari oli jopa ennakoitua pidempi: ennakkojuttu lehdessä, itse tapahtuma ja vielä tapahtuman jälkeinen juttu lehdessä toivat asialle niin sanotusti ajallisesti pitkän elinkaaren ja se tavoitti paljon ihmisiä. Tapahtuma oli suunniteltu hyvin ja erityislapsi/-perhelähtöisesti ja siihen oli helppo ja selkeä osallistua. Ennakkomainonta onnistui hyvin ja oli kattavaa sekä näkyvää. Opinnäytetyöntekijät onnistuivat saamaan mukaan paljon yhteistyökumppaneita, jotka omalta osaltaan lisäsivät tapahtuman vetovoimaa ja jopa "brändäsivät" tapahtumaa laadukkaaksi. Samoin tuotetut mainokset olivat laadullisesti onnistuneita. Tapahtuman ajankohta oli mainio; lauantai päivä = vapaa päivä, keskellä päivää, keskellä kaupunkia, keskellä ostaria eli juuri siellä, missä ihmiset ovat. (Juntunen & Leinonen 2017b.)

Tapahtuma lisäsi vuorovaikutusta erityislapsiperheiden ja tavallisten perheiden välillä juuri siitä syystä, että tapahtumaan oli kaikkien helppo osallistua. Erityislasten toimiminen muotinäytöksen malleina lisäsi varmasti erilaisuuden arvostamista ja lisäsi ajatusta siitä, että kaikki ihmiset ovat erityisyydestä huolimatta tasa-arvoisia. Toimeksiantajat uskovat, että jokainen muotinäytöksen nähnyt katsoja oli ylpeä ja iloinen lavalla nähdyistä malleista ja heidän rohkeudestaan. Tapahtumaan osallistuneet järjestöt pystyivät myös osaltaan tarjoamaan lisää tietoa erilaisuudesta ja erityisyydestä. (Juntunen & Leinonen 2017b.)

Tapahtuman selkeä huippukohta oli muotinäytös ja ihmiset todella odottivat. Kenties niin paljon, että esillä olevat järjestöt jäivät hieman vähemmälle huomiolle, sillä ihmiset ryhmittivät esiintymislavan eteen odottamaan näytöstä ja näytteilleasettajat jäivät hieman taustalle. Tapahtumaa olisi voinut jatkaa vielä jonkin aikaa muotinäytöksen jälkeen, jolloin järjestöt olisivat saaneet enemmän huomioita. Samoin kävi myös tapahtuman kyse-

lyn suhteen, sillä kyselykaavakkeet jäivät myös hieman piiloon yhdelle pöydälle. Kenties tapahtuman kyselylomakkeita olisi tullut jakaa aktiivisesti ihmisille. Palautelomake olisi voinut myös olla hieman nopeampi täyttää: esimerkiksi nopea hymynaama-kuvio olisi voinut toimia nopeana tapahtumapalautteena. Myös te, toiminnallisen opinnäytetyöntekijät, olisitte kenties saaneet olla hieman enemmän esillä eli näkyvämmässä roolissa. Ajatuksena siis se, että te teitte suuren työn – koko tapahtuman ja olitte tapahtuman aikana käytännön töissä. Ihmisille saattoi jäädä kuva, että hanke järjesti Erityisyys esille – tapahtuman, vaikka te opiskelijat järjestitte tapahtuman hankkeelle. Eli suuri kiitos tapahtumasta kuuluu nimenomaan teille! Nämä huomioitavina seikkoina ja kehittämiskohteina seuraavaa tapahtumaa toteutettaessa. (Juntunen & Leinonen 2017b.)

Kokonaisuudessaan siis upeasti toteutettu tapahtuma, jolle asetetut tavoitteet täyttyivät. Voimme yhtyä palautteissakin mainittuihin toiveisiin siitä, että toivottavasti vastaavanlaisia tapahtumia saadaan Kainuuseen ja koko valtakuntaan lisää. (Juntunen & Leinonen 2017b.) Tieto opinnäytetyöstä eteni ErinOmainen–hankkeen kautta myös hankkeen rahoittajalle (STM) Suomen sosiaali- ja terveysministeriölle. ErinOmainen–hankkeessa tehdään säännölliset kuukausiraportit hankkeen toiminnasta sekä lopputuotoksesta. (Juntunen & Leinonen 2018.)

LÄHTEET

- Alaja, E. & Forssell, C. 2004. Tarinapeliä: Sponsorin käsikirja. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Alvesson, M. & Willmott, H. 1996. Making sense of management: a critical introduction. Thousand Oaks: Sage.
- Auvinen, P., Heikkilä, J., Ilola, H., Kallioinen, O., Luopajarvi, T., Raji, K. & Roslöf, J. 2010. Suositus tutkintojen kansallisen viitekehyksen (NQF) ja tutkintojen yhteisten kompetenssien soveltamisesta ammattikorkeakouluissa. ARENE. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto. Viitattu 9.12.2017. <https://www.scribd.com/doc/30195987/ARENE-Suositus-NQFn-Ja-Yhteisten-Kompetenssien-Soveltamisesta>
- Alijoki, A. 2006. Väitöskirja. Erityistä tukea tarvitsevien lasten polut esiopetuksesta alkuopetukseen. Helsinki. Helsingin yliopisto.
- Arvonen, S. 2004. Yhdistyksen turvallisuusopas – turvallisia liikuntapalveluita ja yhteisötapahtumia, Suomen Liikunta ja urheilu ry, Suomen Latu ry. SLU:n julkaisusarja: 6/04.
- Bergström, S. & Leppänen, A. 2008. Yrityksen asiakasmarkkinointi. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Catani, J. 2017. Onnistunut yritystapahtuma - Järjestäjän käsikirja. Helsinki: Tallentum Media Oy.
- Fink, A. 1995. How to ask survey questions. Thousand Oaks : Sage.
- Eriksson, E., Korhonen, T., Merasto, M. & Moisio, E. 2015. Sairaanhoidajan ammatillinen osaaminen–Sairaanhoidajakoulutuksen tulevaisuus -hanke. Porvoo: Bookwell Oy. <https://sairaanhoitajat.fi/wp-content/uploads/2015/09/Sairaanhoitajanammatillinen-osaaminen.pdf>
- Hakkarainen, R. 2000. Rakas Lapsi - liikuntavammaisen lapsi kertoo elämästään. Liikuntavammaisten lasten perheiden Tuki- ja verkostoprojekti/Perhetoiminnan osaprojekti. Helsinki: Invalidiliiton julkaisuja, Invapaino.
- Heikkilä, T. 2005. Tilastollinen tutkimus. 5. uudistettu painos. Helsinki: Edita.

Heinämäki, L. 2004. Erityinen tuki varhaiskasvatuksessa. Erityispäivähoito-lapsen mahdollisuus. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.

Hickey, G & Kipping, E. 1998. Exploring the concept of user involvement in mental health through a participation continuum. *Journal of Clinical Nursing* 7, 83-88.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2016. Tutki ja kirjoita. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Hope. 2017. Yhdessä & yhteisesti. Viitattu 28.10.2017. <http://www.hopeyhdistys.fi/>

Huhtanen, K. 2007. Kun huoli herää. Varhainen puuttuminen koulussa. Juva: WS Bookwell.

Hujala, E., Turja, L., Elo, J. & Roos, P. 2014. Varhaiskasvatuksen käsikirjan työkirja. Jyväskylä: PS-Kustannus.

Iiskola-Kesonen, H. 2004. Käsikirja tapahtumajärjestäjille – mitä, miksi, kuinka? Suomi. Suomen liikunta ja urheilu.

Itäsaari, H., Leino-Kilpi, H. & Uski, A. 2000. Vammaisen lapsi terveydenhuollossa: osaanko häntä hoitaa? Turku: Pro Nursing.

Jones, M. 2010. Sustainable event management: practical guide. London: Earthscan

Juntunen, A. & Leinonen, M. 2017. a. Sähköpostikeskustelu. 11.9.2017.

Juntunen, A. & Leinonen, M. 2017. b. Sähköpostikeskustelu. 27.12.2017.

Juntunen, A. & Leinonen, M. 2018. Sähköpostikeskustelu. 7.5.2018.

Jämsä, K. & Manninen, E. 2000. Osaamisen tuotteistaminen sosiaali- ja terveysalalla. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Kainuun omaiset ja läheiset ry. 2016. Etusivu. Viitattu 28.10.2017. <http://www.kainuunomaiset.fi/>

Kainuun sote 2016. Erityislasten omaishoidon kehittäminen Kainuussa - hanke Erin-Omainen. Viitattu 14.9.2017.

<https://sote.kainuu.fi/sites/sote.kainuu.fi/files/documents/library/2017-09/Liite%201%20Kainuun%20sote%20Hankesuunnitelma.pdf>

Kainuun sote 2017. Mikä Kainuun sote. Viitattu 09.09.2017. <https://sote.kainuu.fi/mika-kainuun-sote>

Kallio, M. & Leinonen, M. 2017. Sähköpostikeskustelu opinnäytetyöstä. 26.04.2017.

Kajaanin Kehitysvammaisten Tuki ry. 2015. Kajaanin Kehitysvammaisten Tuki ry. Viitattu 28.10.2017. <http://www.kkvt.fi/yhdistys/>

Kananen, J. 2008. Kvali–kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2012. Kehittämistutkimus opinnäytetyönä: Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä–miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas, Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kaski, M., Manninen, A. & Pihko, H. 2009. Kehitysvammaisuus. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Kauhanen, J., Kauhanen, V. & Juurakko, A. 2002. Yleisötahtuman suunnittelu ja toteutus. Vantaa: Dark Oy.

Kidshealth. 2018. What's Life Like for a Kid With Special Needs? Viitattu 6.1.2018. <http://kidshealth.org/en/kids/special-needs.html#>

Kiviranta, T. & Jokinen, K. 2003. Esteetöntä elämää vai korkeita kynnyksiä? Näkökulmia liikuntavammaisten koululaisten arkeen. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.

Koistinen, P., Ruuskanen, P. & Surakka, T. 2004. Lasten ja nuorten hoitotyön käsikirja. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Ladonlahti, T., Naukkarinen, A. & Vehmas, S. 1998. Poikkeava vai erityinen?—Erityispedagogiikan monet ulottuvuudet. Jyväskylä: WSOY–Kirjapainoyksikkö.

Ladonlahti, T. & Pirttimaa, R. 2000. Erityispedagogiikka ja aikuisuus. Helsinki: Helsingin yliopisto.

Lagerheim, B. 1992. Tervettä puhetta lapsen vammaisuudesta. Juva: Werner Söderström Osakeyhtiö.

Lampinen, J. & Välikylä, T. 2009. Yleisötilaisuuden järjestämisopas. Sastamala: Vammalan Kirjapaino Oy.

Lampinen, R. 2007. Omat polut! Vammaisesta lapsesta täysivaltaiseksi aikuiseksi. Helsinki: Edita Prima Oy.

Lastenneuvola. 2017. Kainuun sote. Viitattu 27.04.2018. <https://sote.kainuu.fi/lastenneuvola>

Leijonaemot. 2017. Leijonaemot. Viitattu 5.12.2017. <https://leijonaemot.fi/meleijonaemot/>

Maijala, H. 2004. Poikkeavan lasta odottavan perheen ja hoitavan henkilön välinen vuorovaikutus. Substantiivinen teoria lapsen poikkeavuuden herättämissä kysymyksissä vahvistumisesta ja kuormittumisesta. Väitöskirja. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy Juvenes Print.

Matikainen, A., Hahtela, N. & Suutarla, A. 2012. Sairaanhoidajan eettiset pelisäännöt. Porvoo: Bookwell Oy.

Muhonen, R-M. & Heikkinen, L. 2003. Kohtaamisia kasvokkain—tapahtumamarkkinoinnin voima. Helsinki: Talentum.

Määttä, P. & Rantala, A. 2016. Tavallisen erityinen lapsi. Onnistuneen yhteistyön arvoista ratkomassa. Juva: Bookwell.

Niskanen, M. 2001. Perhetoimintaprojektin pohja—Vammaisuuteen, lapsuuteen, perheeseen, viranomaisyhteistyöhön ja niiden tutkimiseen liittyvää kirjallisuutta. Liikuntavammaisten lasten perheiden tuki- ja verkostoprojekti/Perhetoiminnan osaprojekti. Helsinki: Invalidiliiton julkaisuja, Invapaino.

Paasonen, J. 2013. Yleisötilaisuuksien turvallisuus. Helsinki: Tietosanoma.

- Pietilä, A-M. 2010. Terveysten edistäminen—teorioista toimintaan. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Pihlaja, P. & Svärd, P-L. 1996. Erityiskasvatus varhaislapsuudessa. Porvoo: WSOY/Oppimateriaalit.
- Raninen, T. & Rautio, J. 2003. Mainonnan ABC. Porvoo: WS Bookwell Oy.
- Ronkainen, S., Pehkonen, L., Lindblom-Ylänne, S. & Paavilainen, E. 2011. Tutkimuksen voimasanat. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Sandberg, E. 2016. Miten kohdata näkymätön vammaisuus hoitotyössä? Viitattu 8.5.2018. <https://potilaanitsemaaraamisoikeushoitotyossa.sairaanhoitajat.fi/blogi/kohdata-nakymaton-vammaisuus-hoitotyossa/>
- Suomalainen Lääkäriseura Duodecim. 2015. Käypä hoito -suositukset. Viitattu 6.10.2017. <http://www.kaypahoito.fi/web/kh/suosituks/suositus?id=hoi21010>
- Vallo, H. & Häyrynen, E. 2003. Tapahtuma on tilaisuus. Helsinki: Hakapaino.
- Vallo, H. & Häyrynen, E. 2012. Tapahtuma on tilaisuus. Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. Helsinki: Tietosanoma.
- Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö. 2017. Vuosikertomus 2014. Viitattu: 7.12.2017. <https://www.vamlas.fi/wp-content/uploads/2017/12/vuosikertomus2014.pdf>
- Verner. 2016. Käypä hoito -suositukset. Viitattu: 15.09.2017. <http://verneri.net/yleis/kaypa-hoito-suositukset>
- Vilkkä, H. 2015. Tutki ja kehitä. Juva: Bookwell Oy. Kustannusyhtiö Tammi.
- Vilkkä, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Vuokatti Safaris. Joulun ja uusia vuosia. 2018. Viitattu: 30.4.2018. <http://www.vuokattisafaris.com/ohjelmat/joulu-ja-uusi-vuosi/>
- Åstedt-Kurki, P., Jussila, A-L., Koponen L., Lehto, P., Maijala, H., Paavilainen, R & Potinkara, H. 2008. Kohti perheen hyvää hoitamista. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.

LIITTEET

Liite 1. Turvallisuuksuunnitelma

Liite 2. Pelastussuunnitelma

Liite 3. Tapahtuman riskit

Liite 4. Tapahtuman markkinointijuliste

Liite 5. Tapahtuma juliste

Liite 6. Ennakkojuttu Kuhmolaisessa, Sotkamo-lehdessä ja Ylä-Kainuussa

Liite 7. Ennakkojuttu Koti-Kajaanissa

Liite 8. Kyselylomake muotinäytökseen osallistuneille perheille

Liite 9. Kyselylomake tapahtumaan osallistuneet

Liite 10. Tapahtumasta saatu palaute, muotinäytökseen osallistuneet lapsiperheet

Liite 11. Tapahtumasta saatu palaute, tapahtumaan osallistuneet

Liite 12. Avoimet vastaukset

Turvallisuuksuunnitelma

TURVALLISUUSSUUNNITELMA

Tilaisuus	Erityisyys esille - tapahtuma lapsiperheille
Toiminnan luonne	Tapahtumassa on muotinäytös, jossa esiintyvät 0-17 vuotiaat erityislapsset. Lisäksi tapahtumassa on esiintyjä. Tapahtuma on avoin kaikille.
Tapahtuman ajankohta	11.11.2017 kello 12.00-14.00
Tapahtumapaikka	Kauppapaikka 18, Kauppakatu 18, 87100 Kajaani
Tarkka osoite ja mahdolliset koordinaatit	Kauppapaikka 18, Kauppakatu 18, 87100 Kajaani
Osallistujat lukumäärä ikähaarukka muut tiedot	Muotinäytökseen osallistuvia erityislapsia on 20-30 henkilöä. Koko tapahtumaan odotetaan osallistuvan 500 henkilöä.
Osallistujien enimmäismäärä	500 henkilöä
Toimintaan liittyvät rajoitukset	Tapahtuman erityispiirteenä on se, että muotinäytökseen osallistuvat erityislapsset. Esteetön kulku ja liikkumisen turvallisuus otettava erityisesti huomioon.
Tapahtuman vastuhenkilö	Minna Leinonen, suunnittelija Anja Juntunen, projektipäällikkö

ja hänen varahenkilönsä	ErinOmainen-hanke Kainuun sosiaali –ja terveydenhuollon kuntayhtymä minna.ma.leinonen@kainuu.fi p. 044 7970 687 /Minna Leinonen ja p. 044 7975 327 Anja Juntunen
Mahdolliset luvat ja ilmoitukset viranomaisille ja tarvittava ensiapuhenkilöstön ja järjestysmiesten määrät	Pelastussuunnitelma tehty Kainuun pelastuslaitokselle 14 vrk. Ensiapupisteellä 3 henkilöä. Järjestyksenvälvojiä 4 henkilöä.
Työntekijät ja pätevyysvaatimukset	Tapahtuman järjestäjät: Minna Leinonen, suunnittelija Anja Juntunen, projektipäällikkö ErinOmainen-hanke Kainuun sosiaali –ja terveydenhuollon kuntayhtymä Anu Nikka & Reetakaisa, Kajaanin ammattikorkeakoulu EA-piste tulee SPR:ltä Järjestyksenvälvojiilla (4kpl) on järjestyksenvälvojakortit
Työntekijöiden ja ohjaajien valmistelut ennen toimintaa	Pelastussuunnitelman läpi käyminen
Käytettävät varusteet, koneet ja laitteet	Äänentoisto tapahtumassa ja siitä vastaa yksi henkilö koko tapahtuman ajan.
Elintarvikkeiden ja veden kuljetus	Ei ole
Turvallisuussuunnitelmasta vastaava henkilö	Minna Leinonen, suunnittelija Anja Juntunen, projektipäällikkö ErinOmainen-hanke Kainuun sosiaali –ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Tiedotuksesta vastaava henkilö	Tapahtuman turvallisuudesta vastaava: Riitta Uotinen, 040 568 1481

Ensiapuvälineet ja niiden sijainti	Ensiapupiste löytyy Kauppapaikka 18
Toiminta Fyysisen vamman sattuessa	Ensiapupisteen henkilöstö hoitaa fyysiset vammat
Toiminta muissa vaaratilanteissa	Järjestyksenvalvojat ja muu henkilökunta tarkkailee tapahtuman aikana yleisöä ja puuttuu etupainotteisesti.
Ensiapuvastaava	Jouni Halonen
Hälytysnumero	045 325 8158 Sähköposti: spr@kajaani.net
Lähin kuntakeskus	Kajaani
Lähin terveystakeskus	Kajaani, Pääterveysaseman vastaanotto Satamakatu 2, 87100 Kajaan
Lähin sairaala	Kainuun keskussairaala Sotkamontie 13, 87100 Kajaani
Lähin paloasema	Kainuun pelastuslaitos, Kajaanin paloasema Opintie 1, 87100 Kajaani
Toiminta onnettomuuden jälkeen raportointi tiedotus jälkihoito	Käydään läpi koko henkilöstön kanssa tapahtunut Raportoidaan tapahtunut kirjallisesti Tiedotetaan tarvittaessa asiasta Ollaan yhteydessä tarvittaessa esimerkiksi muotinäytöksen erityislastenperheisiin.
Vakuutusturva	Vakuutus on.
Muut huomioon otavat asiat	

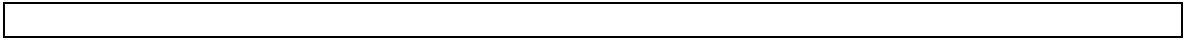
Varasuunnitelma olosuhteiden muuttuessa	Olosuhteiden muuttuessa käydään läpi uudellen tapahtuman kulku ja turvallisuus seikat.
Paikka, turvallisuussuunnitelman laatija ja allekirjoitus	Kajaani

Ohje onnettomuuden tai sairauskohtauksen varalta

Yleinen hätänumero 112
Myrkytystietokeskus puh. (09) 471 977 (suora) tai (09) 4711 (vaihe)
<p>Tapaturmissa oikea ensiapu saattaa olla ratkaisevan tärkeä!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selvitä, Mitä on tapahtunut • Pelasta hengenvaarassa olevat, • Estä lisäonnettomuudet • Anna Hätäensiapu <ul style="list-style-type: none"> - Turvaa hengitys ja verenkierto - ehkäise sokki ja tyrehtyä verenvuoto • Hälytä apua yleisestä hätänumerosta

Ohje tulipalotilannetta varten

<p>Tulipalon sattuessa tärkeintä on ihmishenkien pelastaminen!</p> <p>PELASTA ja varoita muita ihmisiä</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulipalossa aika on ratkaiseva tekijä <p>Sammuta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutustu etukäteen sammuttimien sijaintiin ja niiden käyttöön. • Lähin sammutin soveltuu varmimmin palavaan kohteeseen • Älä koskaan sammuta rasvapaloa vedellä. <p>Hälytä palokunta hätänumerosta 112</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kerro kuka olet ja mistä soitat • Mitä on tapahtunut. • Missä osoitteessa on tapahtunut • Onko ihmisiä vaarassa. • Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan. <p>Rajoita palon leviäminen sulkemalla ovet, luukut ja ilmastointi.</p> <p>Opasta tai järjestä opastus ja esteetön pääsy pelastusyksiköille palokohteeseen.</p>
--

Säädöspärueteet: Tuoteturvällisuulaki 914/1986
Pelastuulaki 468/2003
Pelastuulasetu 787/2003

Pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelma
**Eri­tyisyy­ys esille­
tapahtuma lapsiperheille**

1 Suunnitelman tarkoitus

Tämän pelastussuunnitelman tarkoitus on ohjata tapahtuman toimeenpanoon osallistuvaa henkilökuntaa turvallisuusasioissa sekä selkeyttää turvallisuuden vastuita ja velvoitteita.

Tämän yleisötapahtuman toimeenpanoon osallistuvat tahot sitoutuvat noudattamaan pelastussuunnitelmaa ja parantamaan sen avulla kaikkien yhteistä turvallisuutta!

Tapahtuman yleistiedot:

Tapahtuman nimi:	Erityisyys esille – tapahtuma lapsiperheille
Tapahtuman ajankohta:	11.11.2017 kello 12.00-14.00
Tapahtumapaikka:	Kauppapaikka 18, Kauppakatu 18, 87100 Kajaani
Tapahtuman järjestäjä:	Minna Leinonen, suunnittelija Anja Juntunen, projektipäällikkö ErinOmainen-hanke Kainuun sosiaali –ja terveydenhuollon kuntayhtymä Käyntiosoite: Seminaarinkatu 2,Intelli,1.krs, Kajaani Postiosoite: PL 400, 87070 Kainuu minna.ma.leinonen@kainuu.fi p. 044 7970 687 /Minna Leinonen ja p. 044 7975 327 Anja Juntunen
Tapahtuman järjestäjän yhteyshenkilö:	Minna Leinonen, suunnittelija Anja Juntunen, projektipäällikkö ErinOmainen-hanke Kainuun sosiaali –ja terveydenhuollon kuntayhtymä Käyntiosoite: Seminaarinkatu 2,Intelli,1.krs, Kajaani Postiosoite: PL 400, 87070 Kainuu minna.ma.leinonen@kainuu.fi p. 044 7970 687 /Minna Leinonen ja p. 044 7975 327 Anja Juntunen
Tapahtuman turvallisuudesta vastaava:	Riitta Uotinen, 040 568 1481
Tapahtuman turvallisuushenkilöstö:	Tapahtumassa on neljä järjestyksenvalvojaa. Jokainen seuraa omalta osaltaan tapahtuman kulkua.
Kohderyhmä/asiakaskunta:	Muotinäytökseen osallistuu 20-30 erityislasta, jossa mukana on mm. liikuntarajoitteisia, kehitysvammaisia. Muotinäytökseen viimeinen ilmoittautumispäivä 5.11.2017. Tapahtuma on avoin ja siihen osallistuu kaiken ikäiset.

Tapahtuman kuvaus:	<p>Muotinäytös erityislapsille, Kello 12.00 muotinäytöksen avaa Kainuun sotelta Minna Leinonen ja Anja Juntunen sekä Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) Mukava Kainuu- hankkeen projektipäällikkö Tarja Kerttula.</p> <p>Puheiden jälkeen on musiikkiosuuden aika. Musiikkiesitys tullaan aloittamaan noin kello 12.15. Koko tapahtuman aikana tullaan esittämään kaksi musiikkiesitystä. Toinen esitys on tapahtuman alussa ja toinen lopussa. Muotinäytös alkaa noin kello 12.20 ja loppuu noin kello 12.35. Muotinäytöksen jälkeen näytökseen osallistuvia erityislapsia muistetaan pienellä lahjalla. Tapahtuma loppuu noin kello 13.00</p>
Arvio henkilömäärästä:	enimmillään 500 henkilöä
Tapahtuman erityispiirteet:	Tapahtuman erityispiirteenä on se, että muotinäytökseen osallistuvat erityislapset. Esteetön kulku ja liikkumisen turvallisuus otettava erityisesti huomioon.
Tapahtumapaikan erityispiirteet:	Tapahtumapaikkana keskustassa oleva kauppakeskus.

Tapahtuman vaarojen ja riskien selvitys ja arviointi sekä tapahtuman turvallisuusjärjestelyt ja ohjeet

Vaara/riski	Tapaturma/sairaskohtaus
Syyt	Kompastuminen, kaatuminen, tapahtuma-alueen lattian/rakenteiden epätasaisuus, putoaminen, häiriökäyttäytyminen, väentungos
Seuraukset	Henkilövahingot, tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, maine
Ennaltaehkäisevät järjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> - suojataan kulkureiteillä ja uloskäytävillä olevat kaapelit ja johdot - tarkkaillaan ja puututaan lattian/rakenteiden liukkauteen ja epätasaisuuteen - henkilökunta koulutetaan tarkkailemaan sekä ilmoittamaan tapaturmariskeistä ja häiriökäyttäytymisen merkeistä sekä puuttumaan niihin etupainotteisesti - väentungoksen osalta ks. väentungos-taulukko
Varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - varataan riittävästi ensiaputaitoista henkilöstöä - hankitaan riittävästi ensiapuvälineistöä - merkitään ensiapupiste näkyvästi - koulutetaan henkilökunta toimimaan tapaturma- ja sairaskohtaustilanteessa - suunnitellaan ja koulutetaan henkilökunnalle toimintamalli avun hälyttämiseen ja paikalle opastamiseen
Vastuut	<p>Kuka vastaa, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu?</p> <p>Turvallisuusjärjestelyiden toteutumista seurataan järjestäjien toimesta.</p> <p>Tapahtumassa on ensiapupiste, jossa on 3 henkilöä.</p>

Tapahtuman vaarat ja riskit on selvitetty ja arvioitu. Jokaisen tapahtuman toteuttamisesta vastaavan henkilön on tiedostettava mitä vaaroja ja riskejä tapahtumaan kohdistuu, mistä ne voivat aiheutua ja mitä seurauksia niillä voi olla. Jokaista havaittua riskiä ja vaaraa varten on suunniteltu ennaltaehkäisevät järjestelyt, varautumisjärjestelyt sekä toiminta riskin toteutuessa.

Jokaisen tapahtuman toteuttamisesta vastaavan henkilön on omaksuttava seuraavat asiat.

Ohjeet tapaturmien (ja sairaskohtausten) ennaltaehkäisyyn

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on ilmoitettava tapahtuman turvallisuuspäällikölle numeroon 040 568 1481. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Tarkkaile tapahtuma-alueella erityisesti seuraavia asioita:

1. Tarkkaile tapahtuma-alueella kompastumis-, liukastumis- ja kaatumisvaaroja, kuten kulkureiteillä olevia sähköjohtoja sekä lattian/maaston/rakenteiden liukkaita ja epätasaisuutta jne. Estä liikkuminen vaarallisella alueella ja korjaa puute mahdollisuuksien mukaan.
2. Tarkkaile tapahtuma-alueella tippumis- ja putoamisvaaroja, kuten lunta, jäätä, puita ja puunoksia, tilapäisiä rakennelmia jne. Estä liikkuminen vaarallisella alueella ja korjaa puute mahdollisuuksien mukaan.
3. Estä yleisön pääsy kosketuksiin vaaraa aiheuttavien esineiden ja alueiden, kuten grillien ja muiden kuumien esineiden, nestekaasun ja palavien nesteiden käyttö- ja säilytyspaikkojen sekä aggregaattien jne. kanssa.
4. Tarkkaile yleisön kuntoa ja puutu etupainotteisesti.

Sairaskohtaus-/ tapaturmatilanteessa

1. **Kutsu paikalle tapahtuman ensiapuvastaava soittamalla numeroon 045 325 8158.** Toimi hänen antamiensa ohjeiden mukaisesti. Mikäli ensiapuvastaava ei pääse välittömästi paikalle, toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

2. **Selvitä, mitä on tapahtunut. Saatko henkilön hereille?**
Herättele häntä puhuttelemalla ja ravistelemalla. Jos henkilö ei herää,

Soita hätänumeroon 112.

Voit myös huutaa apua, ja pyytää paikalla olevia tekemään hätäilmoituksen numeroon 112. Hätäkeskuksen antamia ohjeita tulee noudattaa.

3. **Käännä autettava selälleen ja selvitä hengittääkö hän normaalisti? Avaa hengitystie.**

Ojenna autettavan pää leuan kärjestä nostamalla ja toisella kädellä otsasta painamalla. **Katso, kuuntele ja tunnustele hengitystä.** Arvioi onko hengitys normaalia, epänormaalia tai se puuttuu. Mikäli epäröit, toimi kuin hengitys ei olisi normaalia.

→ Hengitys on normaalia.

Käännä henkilö kylkiasentoon. Huolehdi, että hengitystie on avoin ja henkilö hengittää normaalisti. Seuraa ja tarkkaile hengitystä ammattiavun tuloon asti.

→ Hengitys ei ole normaalia tai se puuttuu.

Aloita elvytys

4. **Aloita paineluelvytys.**

Aseta kämmenesi tyviosa keskelle autettavan rintalastaa ja toinen kätesi rintalastalla olevan käden päälle. Sormet ovat limittäin. Paina suorin käsi-varsin kohtisuoraan alaspäin 30 kertaa siten, että rintalasta painuu 5–6 cm. Anna rintakehän palautua paineluiden välissä. Keskimääräinen painelutiheys on 100 kertaa minuutissa, eikä ylitä 120 kertaa minuutissa. Laske painelut ääneen.

5. **Puhalla 2 kertaa.**

Avaa hengitystie. Aseta suusi tiiviisti autettavan suun päälle ja sulje sormillasi hänen sieraimensa. Puhalla rauhallisesti ilmaa autettavan keuhkoihin. Puhalluksen aikana katso, että autettavan rintakehä nousee (liikkuu). Toista puhallus. Kahden puhalluksen kesto on 5 sekuntia.

6. **Jatka elvytystä tauotta rytmillä 30:2** (30 painallusta ja 2 puhallusta) kunnes autettava herää: liikkuu, avaa silmänsä ja hengittää normaalisti, ammattihenkilöt antavat luvan lopettaa tai voimasi loppuvat.

Vaara/riski	Väentungos
Syyt	Yhtäaikaisesti saapuva tai poistuva suuri ihmismäärä, tapahtuma-alueelle otetaan liikaa ihmisiä, ihmisten pakkautuminen esimerkiksi lavan eteen, poistumisreittien puutteellisuus, tapahtuma-alueen huono aluesuunnittelu, aggressiivinen henkilö, uhkaus, yleisön ohjeistuksen ja opastuksen puute, tapahtumaan kohdistuva suuri kiinnostus
Seuraukset	Tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, henkilövahingot, irtaimistovahingot, maine.
Ennaltaehkäisevät järjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> - tapahtuman maksimihenkilömäärä määritellään etukäteen ja alueen/tilan maksimikapasiteettia noudatetaan. - tapahtuma-alue suunnitellaan palvelemaan maksimihenkilömäärää, varataan riittävästi vapaata tilaa ja sijoitetaan tapahtuman tilapäiset rakenteet asianmukaisesti - suunnitellaan poistumisreitit asianmukaisesti ja merkitään ne näkyvästi - suunnitellaan ohjelmanumerot siten, ettei ruuhkaa pääse syntymään - varataan riittävä määrä henkilökuntaa sekä ammattitaitoiset järjestyksenvalvojat - koulutetaan henkilökunta väentungoksen ennaltaehkäisyyn - suoritetaan jatkuvaa valvontaa ja yleisön liikkumisen tarkkailua tapahtuma-alueella, ongelmiin puututaan etupainotteisesti - varataan kattava äänentoistojärjestelmä, joilla yleisöä voidaan opastaa ohjeistetaan ja opastetaan yleisöä merkinnöin sekä kuulutuksin
Varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - varataan riittävä määrä henkilökuntaa - reagoidaan välittömästi onnettomuuden sattuessa, tiedotetaan yleisöä ja annetaan ohjeet toimintaan - pidetään poistumisreitit esteettöminä ja helposti avattavina - merkitään poistumisreitit asianmukaisesti - koulutetaan henkilökunta toimimaan väentungostilanteessa - suunnitellaan ja koulutetaan henkilökunnalle toimintamalli avun hälyttämiseen ja paikalle opastamiseen
Vastuut	<p>Kuka vastaa, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu?</p> <p>Turvallisuusjärjestelyiden toteutumista seurataan järjestäjien toimesta.</p> <p>Tapahtumassa on neljä järjestyksenvalvojaa. He pitävät huolen, että poistumisreitit ovat koko tapahtuman ajan esteettöminä.</p> <p>Tapahtuman juontaja voi toimia tiedottajana yleisölle onnettomuuden sattuessa.</p>

Ohjeet väentungoksen ennaltaehkäisyyn

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on tehtävä ilmoitus tapahtuman turvallisuuspäällikölle numeroon **040 568 1481**. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

1. Varmista, että olet tietoinen kunkin alueen maksimihenkilömäärästä. Tarkkaile maksimihenkilömäärää ja rajoita tarvittaessa alueelle pääsyä.
2. Tarkkaile yleisön liikehdintää tapahtuma-alueella ja puutu etupainotteisesti, mikäli havaitset ruuhkautumista tms.
3. Ohjeista ja opasta yleisöä tapahtuma-alueella.
4. Varmista, että poistumisreitit ja kulkureitit niille ovat esteettömät.

Väentungostilanteessa

Ilmoita väentungoksesta tapahtuman turvallisuuspäällikölle numeroon **040 568 1481** ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

1. Pyri rauhoittamaan yleisöä.
2. Ohjaa yleisöä pois päin väentungoksesta.
3. Valmistaudu tapahtuma-alueen evakuointiin.
4. Mikäli tapahtuma-alue tai sen osa joudutaan evakuoimaan, ohjaa yleisöä käyttämään lähintä poistumisreittiä, mikäli se on turvallista.

Vaara/riski	Häiriökäyttäytyminen
Syyt	Aggressiivinen tai päihtynyt asiakas, tapahtuman huonot järjestelyt (esimerkiksi jonnottaminen, huono aluesuunnittelu)
Seuraukset	Tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, henkilövahingot, irtaimistovahingot, maine
Ennaltaehkäisevät järjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> - suunnitellaan tapahtuma ja tapahtuma-alue huolellisesti - varataan riittävä määrä henkilökuntaa sekä ammattitaitoiset järjestyksenvalvojat - koulutetaan henkilökunta häiriökäyttäytymisen ennaltaehkäisyyn - suoritetaan jatkuvaa valvontaa tapahtuma-alueella ja puututaan etupainotteisesti
Varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - varataan riittävä määrä henkilökuntaa sekä ammattitaitoiset järjestyksenvalvojat - koulutetaan henkilökunta toimimaan häiriökäyttäytymistilanteessa - suunnitellaan ja koulutetaan henkilökunnalle toimintamalli avun hälyttämiseen ja paikalle opastamiseen
Vastuut	<p>Kuka vastaa, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu?</p> <p>Turvallisuusjärjestelyiden toteutumista seurataan järjestäjien toimesta.</p> <p>Tapahtumassa on neljä järjestyksenvalvojaa, jotka tarkkailevat yleisön toimintaa.</p>

Ohjeet häiriökäyttäytymisen ennaltaehkäisyyn

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on tehtävä ilmoitus tapahtuman turvallisuuspäällikölle numeroon **040 568 1481**. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

1. Tarkkaile yleisön kuntoa ja mahdollisia merkkejä alkavasta häiriökäyttäytymisestä. Puutu tilanteeseen etupainotteisesti.
2. Tarkasta sisääntuloväylillä, ettei yleisöllä ole mukanaan kiellettyjä esineitä tai aineita.
3. Valvo alkoholilainsäädännön toteutumista saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Häiriökäyttäytymistilanteessa

Ilmoita häiriökäyttäytymisestä tapahtuman turvallisuuspäällikölle numeroon **040 568 1481** ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

1. Älä mene uhkaavaan tilanteeseen yksin.
2. Säilytä riittävä etäisyys uhkaavaan henkilöön.
3. Puhu uhkaavalle henkilölle selkeästi, lyhyesti ja myötäile häntä.
4. Älä keskeytä, vähättele tai provosoidu vastauhkailuun.
5. Pidä kädet näkyvissä ja vältä uhkaavan henkilön tuijottamista.
6. Älä käännä uhkaavalle henkilölle selkääsi.
7. Pyri rauhoittamaan tilanne.

Vaara/riski	Tulipalo
Syyt	Viallinen tai pölyinen sähkölaite, tupakointi
Seuraukset	Tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, henkilövahingot, irtaimistovahingot, maine.
Ennaltaehkäisevät järjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> - tarkastetaan sähkölaitteet ja -asennukset ennen käyttöönottoa, ja vialliset sekä pölyiset laitteet poistetaan käytöstä - sallitaan tupakointi vain merkityillä alueilla. - suoritetaan jatkuvaa valvontaa tapahtuma-alueella - koulutetaan henkilökunta tulipalojen ennaltaehkäisyyn
Varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - varataan alkusammutuskalustoa riittävästi sekä sijoitetaan ja merkitään alkusammutuskalusto asianmukaisesti - pidetään poistumisreitit esteettöminä ja helposti avattavissa - pidetään palo-ovet suljettuina ja salvattuina - pidetään pelastustiet esteettöminä - koulutetaan henkilökunta toimimaan tulipalotilanteessa - suunnitellaan ja koulutetaan henkilökunnalle toimintamalli avun hälyttämiseen ja paikalle opastamiseen

Ohjeet tulipalojen ennaltaehkäisyyn

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on tehtävä ilmoitus tapahtuman turvallisuuspäällikölle numeroon 040 568 1481. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Tarkasta, että

1. kaikki sähkölaitteet ja -asennukset ovat kunnossa. Rikkinäisiä tai viallisia sähkölaitteita ja -johtoja ei saa käyttää.
2. ulkotiloissa käytetään vain ulkokäyttöön tarkoitettuja sähkölaitteita ja -johtoja
3. tupakointi tapahtuu vain merkityillä tupakointialueilla ja käytössä on vain palamattomasta materiaalista valmistettuja tuhkakuppeja
4. kynttilät on sijoitettu palamattomalle alustalle ja niiden käyttöä valvotaan koko ajan. Käytössä olevat kynttilät ovat turvakynttilöitä.
5. ruoanvalmistuspisteiden läheisyydessä ei ole palavaa materiaalia ja että kunkin laitteen vaatiman turvaetäisyyden täytyvät
6. kaikki sisusteet ja somisteet ovat paloturvallisia (syttyvyysluokitus SL1 tai vastaava). Poista käytöstä sisusteet, joiden syttyvyysluokituksesta ei voida varmistua.
7. rakennuksen ja rakennelmien ulkoseinustalla sekä katsomoiden alla ei säilytetä palavaa materiaalia
8. poistumisreiteillä ei ole tavaraa ja että poistumisreitit sekä kulkureitit ovat esteettömät
9. alkusammutuskalusto on käytettävissä, esteettömästi saatavilla ja merkitty asianmukaisesti
10. palo-ovet ovat suljettuina ja salvattuina
11. pelastustiet ovat esteettömät
12. kaikki tapahtuma-alueella olevat nestekaasupullot ovat kytkettyinä käyttö- ja kulutuslaitteisiin, eikä tapahtuma-alueella säilytetä irtopulloja.

Tulipalotilanteessa

Ilmoita tulipalosta tapahtuman turvallisuuspäällikölle numeroon 040 568 1481 ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

Pelasta ja varoita

- Säilytä malttisi. Toimi rauhallisesti ja harkiten, mutta kuitenkin ripeästi.
- Pelasta ja varoita välittömässä vaarassa olevia. Älä kuitenkaan saata itseäsi hengenvaaraan.

Sammuta

- Yritä sammuttaa palo tai rajoittaa sitä alkusammutusvälineillä, kun palo on vielä hallittavissa.
- Älä sammuta vedellä rasvapaloa, rasvapalo leviää räjähdysmäisesti jo pienestä vesimäärästä.
- Vältä savukaasujen hengittämistä. Mene palon lähelle vasta, kun sinulla on alkusammutusvälineet käyttövalmiina.
- Jos paloa ei pysty turvallisesti sammuttamaan, yritä rajoittaa paloa sulkemalla ovi. Älä vaaranna itseäsi. Jos palavaan tilaan johtava ovi on kiinni ja kahva tai ovi on kuuma, älä avaa ovea.

Hälytä apua soittamalla hätänumeroon 112.

- Muista! Savu tappaa. Älä siis viivyttelä palavassa tilassa. Älä koskaan poistu savuiseen tilaan.

Rajoita palon leviämistä sulkemalla ovet, ikkunat ja ilmanvaihto.

Opasta pelastushenkilöstö paikalle.

Toimenpidejärjestys voi vaihdella tilanteen mukaan!

HÄTÄNUMERO 112

1. SOITA HÄTÄPUHELU ITSE, JOS VOIT
2. KERRO, MITÄ ON TAPAHTUNUT
3. KERRO TARKKA OSOITE JA KUNTA: Kauppakatu 18, 87100 Kaajaani
4. VASTAA SINULLE ESITETTYIHIN KYSYMYKSIIN
5. TOIMI ANNETTUJEN OHJEIDEN MUKAAN
6. LOPETA PUHELU VASTA SAATUASI SIIHEN LUVAN

Opasta apu paikalle. Soita uudelleen jos tilanne muuttuu.

Vaara/riski	Sääolosuhde
Syyt	Poikkeuksellisen kylmä ilma, kova tuuli, myrsky, rankkasade
Seuraukset	Tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, tapahtuman peruminen tai siirtäminen, henkilövahingot, irtaimistovahingot
Ennaltaehkäisevät järjestelyt	- säätiedotusten seuraaminen ennen tapahtumaa ja tarvittaessa tapahtuman peruminen
Varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - ohjeistetaan yleisöä varautumaan sään mukaisesti - seurataan säätiedotuksia jatkuvasti ja pyritään reagoimaan niihin etupainotteisesti - ohjeistetaan henkilökunta toimimaan erilaisissa sääolosuhteissa - suunnitellaan ja koulutetaan henkilökunnalle toimintamalli avun hälyttämiseen ja paikalle opastamiseen
Vastuut	<p>Kuka vastaa, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu?</p> <p>Turvallisuusjärjestelyiden toteutumista seurataan järjestäjien toimesta.</p> <p>Ennen tapahtumaa seurataan tarkasti säätiedotuksia</p>

Ohjeet sääolosuhteisiin varautumiseen

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on tehtävä ilmoitus tapahtuman turvallisuuspäällikölle numeroon **040 568 1481**. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Tarkasta, että

1. tilapäiset rakenteet on kiinnitetty asianmukaisin painoin
2. tilapäiset rakenteet ja laitteet ovat kunnossa
3. tilapäisten rakenteiden tuulirajat ovat tiedossa ja tunnet toimintamallin tuulen ylittäessä kyseiset rajat
4. yleisö ja henkilökunta juovat riittävästi vettä lämpimällä ilmalla.

Vaikeassa sääolosuhteessa

Ilmoita vaikeasta sääolosuhteesta tapahtuman turvallisuuspäällikölle numeroon **040 568 1481** ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

1. Pyri rauhoittelemaan yleisöä.
2. Mikäli sääolosuhde yltyy vaikeaksi, ohjaa yleisö pois tilapäisten rakennelmien, puiden ja irtaimiston läheisyydestä. Jos mahdollista, ohjaa yleisö siirtymään sisätiloihin (ei teltoihin!).
3. Jos tapahtuma on sisätilassa, sulje ovet ja ikkunat. Älä päästä yleisöä ulkotiloihin. Odota sään tasaantumista.
4. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Yksityiskohtaiset turvallisuusjärjestelyt

Alkusammutuskalusto

Tämä tieto löytyy Kauppapaikka 18 pelastussuunnitelmasta, joka alkaa seuraavalta sivulta.

PIENTEN YRITYSTEN JA LAITOSTEN SE-
KÄ ASUINKIINTEISTÖJEN PELASTUSSUUNNI-
TELMA

Kauppapaikka 18
Kauppakatu 18, 87100 KAJAANI

NORMAALIOLOJEN JA POIKKEUSOLOJEN ONNETTOMUUKSIA
SEKÄ UHKATILANTEITA VARTEN

Suunnittelovelvoite perustuu pelastuslakiin (379/2011 14. ja 15.) ja pelastusasetukseen (407/2011)
SUUNNITELMAN TEKIJÄ SEN TARKASTUKSET JA MUUTOK-
SET

SISÄLLYSLUETTELO

SUUNNITELMAN TEKIJÄ SEN TARKASTUKSET JA MUUTOKSET.....	2
1.OHJE ONNETTOMUUDEN TAI SAIRAUSKOHTAUKSEN VARALTA.....	
2. OHJE TULIPALOTILANNETTA VARTEN	7
3. HUOMIOITAVAT VAARATILANTEET JA NIIDEN VAIKUTUKSET.....	
4. KIINTEISTÖN YLEISTIEDOT.....	10
5. RAKENTEELLINEN PALOTURVALLISUUS.....	10
6. PALOTURVALLISUUSLAITTEET.....	10
7. MUU TURVALLISUUS.....	11
8. KIINTEISTÖN HUOLTO JA VIKAILMOITUKSET.....	11
9. LIITTYMINEN KUNNAN PELASTUSTOIMEEN	11
10. TURVALLISUUSORGANISAATIO.....	12
11. SUOJELUMATERIAALI.....	12
12. VÄESTÖNSUOJAT.....	12
13. ILMOITUSKORTIN TOIMITTAMINEN PELASTUSLAITOKSELLE.....	13
1. YLEINEN VAARAMERKKI.....	13
11. OHJE KAASUVAARATILANNETTA VARTEN	14
111. OHJE SÄTEILYVAARATILANNETTA VARTEN.....	14
IV. TOIMINTA UHKATILANTEESSA	15
LIITTEET.....	16

I . OHJE ONNETTOMUUDEN TAI SAIRAUSSKOHTAUKSEN VARALTA

Ambulanssi:	112	Ambulanssi varanumero:
Poliisi:	112	Poliisi varanumero:
Myrkytystietokeskus:	09-471977	Myrkytykset 09-4711 varanumero:
Päivystävä sairaala : Kainuun keskussairaala 08 — 6156 2300 ea- oliklinikka		
Terveyskeskus . Pääterveysasema, Satamakatu 2, 87100 Kajaani, 08 -6156 6000		
Hammaslääkäri : Pääterveysasema, Satamakatu 2, 87100 Kajaani, 08 -6156 6000		
Talon ensiapupaikka poikkeusoloissa : VSS-tila		

1 . Tajuttoman potilaan kylkiasento

I. Asetu tajuttoman viereen ja koukista hänen toinen polvensa.

2. Oikaise polvenpuoleinen käsivarsi vartalon alle ja toinen käsivarsi koukkuun rintakehän ylitse.

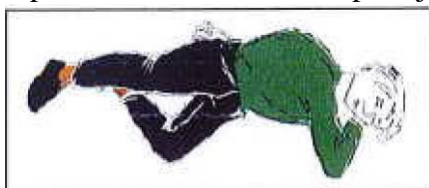

3. Käänä hartioista ja lonkasta potilas kyljelleen.

4. Taivuta päätä varovaisesti taaksepäin ja aseta tajuttoman käsi tukemaan päätä. Näin hengitystiet

pysyvät auki,

Jos potilas on tajuton, mutta hengittää ja syke tuntuu kaulavaltimolla, hänet käännetään kylkiasentoon tukehtumisvaaran välttämiseksi.

Tajuttomuuden syystä riippumatta kaikki tajuttomat henkilöt on käännettävä kylkiasentoon odottamaan kuljetusta. Kylkiasento on turvallisim myös sammuneille, jotka selällään maatessaan ovat aina vaarassa tukehtua omaan oksennukseensa.

2. ELVYTYYS

Avaa hengitystiet

Selällään makaavalla tajuttomalla kieli painuu

nieluun ja tukkii hengityksen.

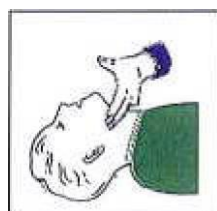
Katso, liikkuuko rintakehä. Avaa hengitystiet taivuttamalla potilaan päätä taaksepäin: Paina toisella kädellä otsasta taaksepäin ja kohota toisen käden kahdella sormella leuan kärkeä ylöspäin.

Kuuntele korva suun edessä, kuuletko hengi-

tyksen.

Tunnustele sydämen sykettä kaulavaltimolta henkitorven vierestä.

3. PUHALLUSELVYTYYS

I. Avaa hengitystiet. Taivuta päätä taaksepäin. Jos ilma ei mene perille, käännä pää sivulle. Poista suusta lima, veri, oksennus tai vieras esine. Toinen käsi painaa otsaa, toisen käden kaksi sormea kohottavat leuan kärkeä ylöspäin. Jos

hengitys ei ala, ryhdy puhalluselvytykseen.

2. Sulje otsaa painavan käden peukalolla ja etusormella potilaan sieraimet. Vedä ilmaa keuhkoihisi ja aseta huulesi tiivisti potilaan huulia vasten. Puhalla aluksi kaksi kertaa rauhallisesti ja syvään. Puhallukset menevät perille potilaan keuhkoihin, kun rintakehä selvästi kohoaa sisäänhengityksessä ja laskee ilman virratessa suusta ulos.

3. Kahden onnistuneen puhalluksen jälkeen tunnustele potilaan kaulavaltimolta, toimiiko sydän. Jos syke ei tunnu, aloita paineluelvytys. Jos tunnet sykkeen, jatka puhalluselvytystä oman hengityksesi tahdissa (noin 12-16 keltaa minuutissa).

Löydä oikea painelupaikka

Laita kädenselän päälle toisen kämmenen tyvi. Painettaessa aikuisen potilaan rintakehä painuu 4-5 cm.

Lapselta sydämen sykettä voi tunnustella myös nivustaipeesta. Puhallukset ja painallukset on suhteutettava lapsen kokoon. Vastasyntyneen paineluelvytykseen käytetään vain yhtä tai kahta sormea. Puhalla vähemmän ja nopeammalla rytmillä.

Kun elvytät yksin

Asetu polvillesi potilaan viereen ja pidä käsivarret suorina. Kädet päällekkäin painele potilaan rintalastaa 30 kertaa. Sen jälkeen puhalla kaksi kertaaja painele taas 30 kertaa. Rythmi on 2:30. Painelunopeuden tulee olla 100 kertaa minuutissa.

Kaksi elvyttäjää

Kun elvyttäjiä on kaksi, rytmi on 2:30. Toinen painaa ja laskee ääneen: 1, 2, 3, 4, 5...ja pienen viivytyksen aikana toinen on heti valmiina puhaltamaan. Nopeus on 100 painallusta minuutissa. Elvytystä jatketaan, kunnes potilas virkoo tai paikalle saadaan ammattiapua .

2. OHJE TULIPALOTILANNETTA VARTEN

ILMOITA OIKEIN

Kiinteistön osoite

Kauppakatu 18,
87100 KAJAANI

YLEINEN HÄTÄNUMERO

1 12

Koordinaatit
N 64.225104

E 27.732761

HÄTÄILMOITUS

Kun tarvitsen pelastuslaitoksen, sairaankuljetuksen tai poliisin apua.

Hätätilanteessa soita 112

	Soita hätäpuhelu itse, jos voit.
2.	Kerro, mitä on tapahtunut.
3.	Kerro tarkka osoite ja tapahtumakunta.
4.	Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin.
5.	Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.
6.	Lopeta puhelu vasta saatuasi siihen luvan.

Opasta auttajat paikalle.

Soita uudestaan, mikäli tilanne muuttuu.

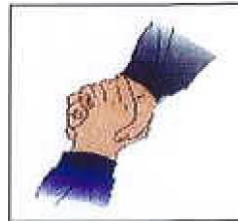
●HUOM!

- Jos hätänumero on hetkellisesti ruuhkautunut - älä sulje puhelinta! Kuulet nauhoitteen, jossa kehoitetaan odottamaan hetki linjalla.
- Hätäpuheluihin vastataan mahdollisimman nopeasti ja aina soittamisjärjestyksessä. • Et tarvitse koskaan suuntanumeroa.
- Hätäpuhelu on maksuton.

Ohjeet vaaratilanteessa: katso Yleisradion teksti-TV:n sivu 868

Tulipalossa
TOIMI NÄIN

PELASTA ensin loukkaantuneet ja vaarassa olevat

ILMOITA sitten palosta hätäkeskukseen, numeroon 112.

SAMMUTA palo tai rajoita se sulkemalla muihin tiloihin johtavat aukot ja ovet .

OPASTA!!! palokunta paikalle

MUISTA! Pelastautumiseen on aikaa vain pari minuuttia.

3. HUOMIOITAVAT VAARATILANTEET JA NIIDEN VAIKUTUKSET

KATSO LIITE 5

<p>1e Vaaratilanne: Tulipalo ostoskeskuksessa</p>	<p>Vaikutus: Merkittävä uhka asiakkaille, työntekijöille sekä rakennukselle ja hotellivieraille. Uhattuna olevat taloudelliset menetykset ovat merkittävät sekä kiinteistölle, että sen vuokralaisille.</p>
<p>Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi: -Sprinklausjärjestelmä]l kuukausittainen tarkastus sekä lakisäätteiset tarkastukset tehdään ajallaan ja mahdollisesti havaitut puutteet korjataan välittömästi Alkusammutusaineisto on helposti saatavilla Rakennuksesta poistutaan lähimmän uloskulun kautta, ulosmenoreitit opastettu, ilmoitetaan tulipalosta hätäkeskukseen, 112, odotetaan lisäohjeita puhelimitse Tulipalo. Tulipalon ehkäisemiseksi tulee vuokralaisten sekä kiinteistöhuollon huolehtia seuraavista asioista: ulos- ja porraskäytävät ovat esteettömiä eikä niillä säilytetä tavaraa, talovarastoissa ei säilytetä palavia nesteitä tai kaasuja, ovet pidetään lukittuina.</p>	
<p>2. Vaaratilanne: Vesivahinko</p>	<p>Vaikutus: Aineelliset vahingot, mahdolliset sähkölaitteiden aiheuttamat vaaratilanteet, esim. tulipalo</p>
<p>Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi: Vesivahinkojen ehkäisemiseksi tulee vuokralaisten ilmoittaa välittömästi kiinteistöhuollolle kaikista havaituista vuodoista kauppakeskuksessa. Lisäksi vesikalusteisiin tehtävissä korjauksissa on käytettävä aina armmattilaista,</p>	
<p>3, Vaaratilanne: Vaarallisten aineiden onnettomuus</p>	<p>Vaikutus:</p>
<p>Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi: Onnettomuuden sattuessa toimitaan viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.</p>	
<p>4. Vaaratilanne: Murtautuminen</p>	<p>Vaikutus: Aineelliset vahingot</p>

Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi:

Kaikki kiinteistön ovet tulee huolehtia lukkoon käytön jälkeen. Mikäli käyttäjä huomaa huomautettavaa ovien lukkiutumisessa, tulee siitä ilmoittaa viipymättä kiinteistöhuollolle, suuressa osassa pääulko-ovista on ajastimelta toimiva automaattinen lukitus, Kohteessa on murtohälyttimet ja myöskin erillinen valvonta järjestetty

4. KIINTEISTÖN YLEISTIEDOT

Suojelulohko	Suojeluykeikkö nro Yksikkö nro:	Kokoontumispaikka evakuointitilanteessa Pohjolankadun puoleinen p-alue		
Kiinteistön nimi	Kauppapaikka 18			
Kiinteistön osoite	Kauppakatu 18, 87100 KAJAANI			
Kaupunginosa/kylä	Kortteli	Tontti		
0012	0001	3		
Rakennukset tontilla	Rak. vuosi	Kerroksia	Huoneistoja	Kerrosala m
1 Liikekeskus	1990	5		823
3.				

5. RAKENTEELLINEN PALOTURVALLISUUS

Rakennus	Rakennuksen paloluokka	Käyttötapa	Kantavien rakenteiden aloluokka	Osastoivien rakenteiden aloluokka
1 .Liikekeskus		Myymälärakennus		
2,				
3.				

6. PALOTURVALLISUUSLAITTEET**LAITTEIDEN HOIDON JA HUOLLON VASTUUHENKILÖT**

Palovaroittimet: RTK-Palvelu oy, 029 029 5000

Merkki- ja

Turvavalaistus: RTK-Palvelu oy, 029 029 5000

Paloilmoitin: RTK-Palvelu oy, 029 029 5000

Kohdesuojaukset: RTK-Palvelu oy, 029 029 5000

--

7. MUU TURVALLISUUS

Murtosuojaus ja lukitus : ABLOY —lukitus. Kiinteistöllä on oma murtohälytysjärjestelmä sekä aluevartiointi, ISS Security Hälytyskeskus 24h: 020 515 9100
Tietoturvallisuus : Virustorjuntaohjelmat ATK-laitteissa
Tuhotöiden ehkäisy : Aluevartiointi, ISS Security Hälytyskeskus 24h: 020 515 9100
Vaaralliset aineet : noudatetaan ohjeistuksia mikäli käytetään
Ongelmajätteet: keräyspaikoista annettu ohjeet? Ei

8. KIINTEISTÖN HUOLTO JA VIKAILMOITUKSET

Huoltoyritys / talonmies : RTK-Palvelu oy, 029 029 5000 (24h)
Sähkölaitoksen vikailmoitukset : E.ON Kainuu, 0800 9 2500 (24h)
Vesilaitoksen vikailmoitukset : Kajaanin vesi, 044-7100 100 (24h)
Ilmanvaihtolaitteiden ja savuhormien puhdistus: Öljylämmityslaitteiston nuohous joka toinen vuosi, muut tulisijat kerran vuodessa
Tulitöiden valvontasuunnitelma : Tilapäiset tulityöluvat antaa kiinteistön omistaja tai edustaja

Pelastuslaitos :	9. L IIT TY MI NE N KU NN AN
Kainuun pelastuslaitos, Kajaanin toimipiste, Opintie 1 87100 Kajaani. Puhelinnumero virka-aikana: 08 6155 3 100 ja virka-ajan ulko uolella äivystävä palomestari:044 7100 912	
Poikkeusolojen johtokeskus:	
Muu ylempi poikkeusolojen johtopaikka (suojeluyksikkö, suojelulohko):	

PELASTUSTOIMEEN

10. TURVALLISUUSORGANISAATIO

Tehtävä Suojelu-/toiminnallisessa or anisaatiassa	Henkilön nimi, osoite ja turvalli- suuskoulutus	Puhelin
Laitoksen johto Corbel Oy	Antero Tähtisaari Torikatu 22 90100 OULU	020 719 1218
Turvallisuus Päälikkö		
Cafe Mocca	Sari Öcal Kauppakatu 1 8, Kajaani Cafe Mocca	0500-8000

I I SUOJELUMATERIAALI JA VÄESTÖNSUOJAT

Väestönsuojilla varustetuissa kiinteistöissä täytyy olla hankittuna suojelumateriaali kohteesta tehdyn riskianalyysin mukaisesti tai vaihtoehtoisesti liitteen I mukaisesti.

12. VÄESTÖNSUOJAT

Rakennus / si'ainti	Väestönsuojan luokitus	Suoian koko	Henkilömäärä	Suojan hoitaja
Liikekeskus		100 m2	130	Riitta Uotinen, benet- ton@kajaani.net 08-628 901
Kainuun maakunnan alueella ei ole yleisiä väestönsuojia. Suojautuminen tapahtuu tarvittaessa kiinteistökohtaisiin väestönsuojiiin.				
Lähin tilapäinen säteilysuoja.				
Rakennuksen kellarissa oleva väestönsuoja				

1 3. ILMOITUSKORTIN TOIMITTAMINEN PELATUSLAITOKSELLE

Hyväksyminen: Tämän suunnitelman hyväksyy yrityksen/laitoksen johtaja.

Jakelu: Pelastussuunnitelmasta toimitetaan ilmoituskortti pelastuslaitokselle, joka sisältää tiedot kohteen henkilöstöstä, paloturvallisuusjärjestelyistä sekä kohteen asemapiirroksen ja pohjakuvan. Ilmoituskorttipohja löytyy Kainuun pelastuslaitoksen internetsivuilta.

Suunnitelmasta arkistoidaan kopio toimistoon sekä kopiot henkilökuntaa varten tarvitta-
viin työpisteisiin. Jokaisen työntekijän/asukkaan tulee tutustua suunnitelmaan!!!

Tarkistaminen: Suunnitelma tarkistetaan vuosittain sekä silloin, kun kiinteistössä on tapahtunut olennaisia turvallisuuteen vaikuttavia muutoksia. Turvallisuuspäällikkö voi tehdä pienehköt esim. henkilövaihdoksista johtuvat tarkistukset. Mikäli suunnitelmaan tehdään merkittäviä periaatteellisia muutoksia, on ne esiteltävä suunnitelman hyväksyjälle. Muutokset kirjataan kaikkiin kappaleisiin ja niistä ilmoitetaan pelastusviranomaiselle.

Pelastusviranomainen tarkastaa pelastussuunnitelman, sisäisten turvallisuustarkastusten tulokset ja koulutussuunnitelman toteutumisen palotarkastuksen yhteydessä. Yleinen palotarkastus tehdään kohteessa vuoden välein.

Päiväys:

30.8.2012

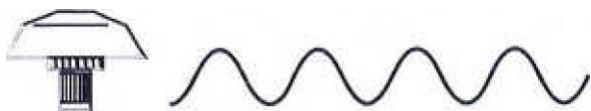
Allekirjoitus:

Antero Tähtisaari

1, YLEINEN VAARAMERKKI

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa!

Yleinen vaaramerkki on nouseva ja laskeva hälyttimen ääni.

Mene sisälle ja kehoita muita asukkaita tekemään samoin,
 Katkaise kiinteistön ilmastointi, sulje ja tiivistä ovet, ikkunat ja tuuletusaukot.
 Kuuntele ohjeita radiosta (YLE Radio Suomi) ja noudata niitä.
 Vältä puhelimen käyttöä.
 Älä lähde ulos ilman viranomaisten kehotusta.

Poikkeusol.oissa yleinen vaaramerkki kehottaa nopeaan suojautumiseen väestönsuojaan tai muuhun suojatilaan.

Lähimmän ulkoisen hälyttimen sijainti • a kuuluvuus taloon:

Hälytyksen varmentaminen jokaiseen huoneistoon: Kiinteistöhuolto varmentaa hälytyksen okaiseen liiketilaan ja hotellihuoneeseen

II. OHJE KAASUVAARATILANNETTA VARTEN

Älä poistu alueelta ilman viranomaisen lupaa. Voit joutua vaaraan matkalla!

Väestö hälytetään yleisellä vaaramerkillä (1 5), ja toimitaan sen mukaisesti. Lisäksi annetaan tietoja radion välityksellä.

Pysy SISÄLLÄ, älä mene kellariin tai väestönsuojaan.

- Hengitä kostean, ilmavan kankaan läpi, jos tunnet kaasun hajua.
ULKONA poistu kaasun alta sivutuuleen, vältä hengästymistä.
- Pyri korkeampaan maastokohtaan, vältä alavia paikkoja.
Suojaa hengitystä, silmiä ja ihoa kostealla vaatteella, sammaleella tms.

Jos sisälle suojautuminen ei riitä, voivat viranomaiset kehottaa asukkaita siirtymään pois vaara-alueelta. Jos on pakko mennä ulos, suojataan silmät ja hengitys sekä käytetään tiivispintaista vaatetusta.

111. OHJE SÄTEILYVAARATILANNETTA VARTEN

Suojautuminen vähentää ihmiseen kohdistuvaa säteilyä ja estää radioaktiivisten aineiden joutumista elimistöön. Oikealla suojautumisella säteilyn terveyshaittoja voi ratkaisevasti pienentää!

Väestö hälytetään yleisellä vaaramerkillä (ks. kohta 0), ja toimitaan sen mukaisesti. Lisäksi annetaan tietoja radion välityksellä.

Parhaan suojan saat kellarikerroksessa tai rakennuksen keskiosassa.

Sulje ikkunat ja ovet, tiivistä tuuletusaukot.

Nauti joditabletit vasta viranomaisten kehottaessa.

Suojaa ruokatavarat pölytiivisti ja varastoi juomavettä suljettaviin astioihin.

Jos on pakko mennä ulos, käytä hengityssuojainta ja tiivispintaista pukua.

Väestönsuojaan tai tilapäissuojaan suojaudutaan viranomaisen niin kehottaessa.

IV. TOIMINTA UHKATILANTEESSA

Suhtaudu jokaiseen uhkukseen vakavasti !

Ole rauhallinen ja ystävällinen

Kuuntele, älä keskeytä

Tarkkaile tilanteen kehittymistä

Vältä tilanteen kärjistymistä esimerkiksi kiinni tarttumalla Vältä liikehdintää

Pommiuhkaus:

Jos pommiksi epäilty esine löydetään tai saadaan pommiuhkaus puhelimitse tai muulla tavoin, toimi seuraavasti:

Jos pommiuhkaus saadaan puhelimitse, niin yritä pitkittää puhelua ja saada mahdollisimman tarkat tiedot uhkauksen syistä ja kohteista, itse pommista, sen sijainnista ym.

Huomioi soittajan mielentila, puheen tuntomerkit, ympäristöäänneet ja muut mahdolliset asiat.

Älä sulje puhelinta.

Ilmoita pommiuhkauksesta heti esimiehellesi. Esimies ilmoittaa välittömästi poliisille. Liike, yritys tai vastaava suljetaan, Uhanalaiset tilat tyhjennetään ja alue eristetään riittävän laajalta alueelta, myös ylä- ja alapuoliset tilat.

Suojeluorganisaatiostajärjestetään tilapäinen vartiointi alueen ulkopuolelle, Samalla tarkkaillaan onko havaittavissa epäilyttäviä esineitä.

Pommiksi epäiltyyn esineeseen, pakettiin tai laukkuun ei missään tapauksessa saa koskea.

- Poliisin tultua paikalle toimitaan poliisin ohjeiden mukaan.

(Asuinrakennuksissa ja pienehköissä yrityksissä ja laitoksissa.)

Materiaali on hankittava kaikkiin uusiin rakennuksiin ennen rakennuksen loppukatselmusta, Valmiissa kiinteistössä materiaali hankitaan kunnan viranomaisen määräyksen tai alla esitetävän aikataulun mukaisesti.

SUOJELUHENKILÖSTÖN MATERIAALI	Määrä alka- vaa 1 00 asukasta kohti	eraloon tarvittava määrä	Talossa Oleva Materiaali	Puute
Suojanaamari + vss-suodatin	2		4	
Suojakypäri	2		4	
Suojalasit	2		4	
Ensiapulaukku + suojasidepakkaus	1			
Ensiside	2		4	
Joditabletit	2/asukas			
Säteilymittari (annosnopeutta ja annosta mittaava), ksi/kiinteistö, vain Ii sadan asukkaan taloihin				
Opaskirja talosuojelusta	2		0	

Suojele itsesi ja ympäristösi -kirja

32

VÄESTÖNSUOJAN MATERIAALI	Määrä/ Suoja	Taloon tar- vittava mää- rää	Talossa Oleva Materiaali	Puute
Paarit	1		1	
Vedensäilytysaine, vesisäiliön tilavuuden mukaan				
Rautakanki	1			
Suojan merkitsemiskilpisarja	1		1	
Käsivalaisin	2		5	
Sankoruisku	1			

Suojan työkalut

I	Pajavasara		Katkaisutaltta	1	Piikkitaltta
I	Voimaleikkuri		Veistokirves	1	Kenttälapio
I	Sorkkarauta	1	Käsisaaha	1	rautasaha + 5 varaterää
I	Jakoavain		Ruuvitaltta	1	Risti ääruuvitaltta
I	Vasara	1	Naulo•a		Puukko
I	Pelastusköysi				

Puuttuvan materiaalin hankinta:

--

KIINTEISTÖN ASEMAPIIRROS, POHJAKUVA SEKÄ VÄESTÖNSUOJAN POHJAPIIRROS

Pelastussuunnitelman liitteeksi tulee toimittaa sähköisenä kiinteistön asemapiirros, pohjakuva sekä väestönsuojan pohjapiirros. Jos sähköisiä versioita ei ole saatavilla, liitteet tulee toimittaa enintään A3kokoisina paperiversioina. Liitteisiin tulee merkitä seuraavat turvallisuuteen liittyvät asiakokonaisuudet:

ASEMAPIIRROS

- Kiinteistön pelastustiet
- Palokunnan hyökkäysreitit
- Paloilmoitin
- Putkilukko
- Sprinkler — keskus
 - Väestönsuoja
 - Tekniset tilat (Sähköpääkeskus, IV-konehuone) ■Kokoontumispaikka

RAKENNUKSEN POHJAKUVA

- Alkusammutuskalusto
 - Poistumisreitit
 - Sähköpääkeskus
- Päävesisulku
- Ensiapuvälineet
- Vaaralliset kemikaalit
- Ilmastoinnin Häätä Seis — kytkin ■Savunpoistolaukaisu

VÄESTÖNSUOJAN POHJAPIIRROS

- Ajantasainen väestönsuojan pohjapiirros

LIITE

PIIROSMERKKEJÄ PELATUSSUUNNITELMAN LAATIMISEEN

			<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Sähköpääkeskus</div>
	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Varatie</div>		<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">VsS.tanNkeiea</div>
<div style="border: 2px solid red; padding: 5px; background-color: white;">PALOLMOTTIKESKUS</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">NESTB{AASUA</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">ÖLJYSÄILIÖ</div>	
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">PUVATPBTEI</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">SAVUNPOISTOLUUKKU</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">Savunpoisto käsirlaukaisu</div>	
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: red; color: white;">Ilmastointi häätä-seis</div>	<div style="border: 2px solid red; padding: 5px; background-color: white;">SPRINKLERIKESKUS</div>		
			<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>PALAVAN NESTEEN VARASTO Wp*ohd la •vowten id•1kR y</p> </div>

Automaattinen palo ilmoitin

Tapahtumatilassa on automaattinen palo ilmoitin

 Kyllä Ei**Ensiapu**

Tapahtumaan on laadittu ensiapusuunnitelma, joka on tämän suunnitteleman liitteenä.

Ohje: Pääsääntöisesti erillinen ensiapusuunnitelma laaditaan vain tapahtumiin, joissa on samanaikaisesti läsnä yli 2000 henkilöä tai tapahtuman erityispiirteet vaativat erityisiä ensiapujärjestelyitä. Alle 2000 henkilön tapahtumiin riittää, kun ensiavun osalta täytetään seuraava taulukko. Ensiapuhenkilöstön määrä suhteutetaan yleisön määrään, riskeihin sekä tapahtuma-alueen kokoon. Tarkemmat ensiapuvälmiuden minimivaatimukset löytyvät pelastussuunnitelman laadintaoppaan Ensiapu-kohdasta.

Ensiavun vastuhenkilö	Nimi: Jouni Halonen Puhelin: 045 325 8158 Sähköposti: spr@kajaani.net			
Ensiapuhenkilöstö		Määrä	Koulutus	Päivystysaika
	Johto	1	EA1,EA2,EA3+ryhmänjohtajakoulutus	11-14
	Päivystäjät	3	EA-kortti	11-14

Ensiapumateriaali	<p><i>Kuvataan millaista ensiapumateriaalia on hankittu ja minne ne on sijoitettu. Kuvataan millaista ensiapumateriaalia on hankittu ja minne ne on sijoitettu.</i></p> <p>Varustus tulee aina tilaisuuden mukaan. Vähintään ensiapulaukku (sisältää kaikki sidetarpeet, jääpussit, verenpaine ja -sokeri mittarin, perus käsikauppalääkkeet) huovat tai viltit, tyhjiölastat ja vyölaukku. 1 defibrillaattori, joka on automaattisesti mukana. Paikka tulee olemaan suojassa. Paikan pitää olla suojassa uteliailta ja lisäksi sen täytyy olla lämmin ja turvallinen. Paikka merkitään SPR:n toimesta ja se pidetään koko ajan miehitettynä. Ryhmän johtajana toimii Jouni Halonen, joka on suorittanut EA 1, EA 2, EA 3 ja Punaisen ristin ryhmänjohtajakoulutus.</p>
-------------------	---

Pohjakarttaan on merkitty ensiapupisteen sijainti.

Henkilömäärä

Arvio samanaikaisesti läsnä olevan yleisön maksimimäärästä	500 henkilöä
Arvio samanaikaisesti läsnä olevan henkilökunnan määrästä	4 järjestyksen valvojaa 3 EA pisteellä 4 tapahtuman järjestäjää henkilöä

Ohje: Maksimihenkilömäärää laskettaessa huomioidaan koko tapahtuman henkilömäärä (yleisö, henkilökunta, esiintyjät jne.). Ulkotapahtumissa maksimihenkilömäärä lasketaan pääsääntöisesti siten, että henkilöä kohden varataan 1 m² vapaata pinta-alaa. Vapaaseen pinta-alaan ei lasketa esiintymislava tms. tilaa eikä vaatesäilytys-, wc- tai varastotiloja. Käytettävissä oleva uloskäytävien leveys voi rajoittaa maksimihenkilömäärää (kts. pelastussuunnitelman laadintaoppaan kohta poistumisjärjestelyt).

Tapahtumatilan rakennusluvan mukaista maksimihenkilömäärää ei ylitetä / ulkotapahtuman laskennallista maksimihenkilömäärää ei ylitetä. Henkilömäärää valvotaan koko tapahtuman ajan laskemalla sisään ja ulos menijöiden määrä sekä tarkkailemalla tapahtuma-alueen sisällä tapahtuvaa liikehdintää. Mikäli tapahtuma-alueen maksimihenkilömäärä on täynnä, alueelle pääsy estetään.

Tilapäiset rakennelmat

Muotinäytöksen lava (1 kpl). Rakentamisessa otetaan huomioon erityislasten tarpeet eli lava on riittävän suuri, jotta siinä on mahdollista liikkua pyörätuolilla. Tämän lisäksi lavasta ei tehdä liian korkeaa, jotta tippumiset ja tipahtamisvammat saadaan minimoitua

LIITTEET

Tarkistuslista

	OK	Ei käytössä	Korjattava / korjauksen vastuuhenkilö
Pelastussuunnitelma on laadittu ja toimitettu pelastuslaitokselle vähintään 14 vrk ennen tapahtumaa.	X		
Tarvittavat viranomaisluvut (mm. poliisi, ympäristökeskus, aluehallintovirasto) on hankittu.			maanantaina 6.11.2017 lähetetään lupahakemus poliisille
Tuliesityksestä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle vähintään 14 vuorokautta ennen esitystä.		X	
Pyroteknisten tehosteiden käytöstä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle vähintään 7 vuorokautta ennen tehosteiden käyttöä.		X	
Ilotulitusnäytöksen järjestämisestä on ilmoitettu paikkakunnan poliisille vähintään 7 vuorokautta ennen näytöksen järjestämistä.		X	
Tilapäismajoituksesta on ilmoitettu hyvissä ajoin pelastuslaitokselle ja paikallisia ohjeistuksia noudatetaan.		X	
Tapahtuman henkilöstö on perehdytetty tapahtuman pelastussuunnitelmaan.	X		
Alkusammutuskalustoa on riittävä määrä. Kalusto on esteettömästi saatavilla ja sen sijainti on opastettu.	X		
Tapahtumaan on varattu riskiarvion perusteella määritelty ensiapuvalmius.	X		
Tapahtuma-alueen tai -tilan maksimihenkilömäärä on tiedossa ja sitä valvotaan.	X		
Pelastustiet ovat merkitty asianmukaisesti ja ne pidetään esteettöminä.	X		
Palavien nesteiden ja nestekaasun käytön sekä säilytyksen osalta noudatetaan määräyksiä ja ohjeita.		X	
Tilapäisten sähköasennusten osalta noudatetaan määräyksiä ja ohjeita.		X	
Tilapäisten rakennelmien osalta noudatetaan määräyksiä ja ohjeita sekä valmistajan antamia ohjeita.	X		
Poistumistiet ja reitit niille ovat kulkukelpoisia sekä esteettömiä.	X		

Palo-ovet pidetään suljettuina ja salvattuina. Palo-ovia ei kiihlata auki.	X		
Sisusteet ja somisteet ovat syttyvyysluokkaa 1 (vaikeasti syttyvä SL1 tai vastaava)		X	

TARKASTUSLISTA

Tapahtuman vastuullinen järjestäjä vastaa tämän pelastussuunnitelman toimeenpanosta ja sitoutuu noudattamaan tässä suunnitelmassa esitettyjä järjestelyitä.

Tapahtuman vastuullinen järjestäjä sitoutuu tekemään suunnitelmaan tarvittavat muutokset, jotta tämä suunnitelma vastaa tapahtuman todellisia järjestelyitä.

Pelastussuunnitelma lähetetään viimeistään 14 vuorokautta ennen tapahtuman alkua pelastusviranomaiselle osoitteeseen paivystavapalotarkastaja@ku-pelastus.fi.

Tapahtuman riskit

TAPAHTUMAN RISKIT			
Riski	Pitää sisällään	Miten varaudutaan	Riskin toteutuminen*
Henkilöstöriskit	tapaturma	henkilöstö tarkkailee tapahtumaa ja puuttuu etupainotteisesti	2
	sairastuminen	varataan riittävästi henkilöstöä	2
	sairauskohtaus	henkilöstö tarkkailee kävijöitä, ensiapupiste	2
	muotinäytöksen lavalta tippuminen	henkilöstö tarkkailee, tarkistetaan lavan tasaisuus, ohjeistetaan lapsia lavalla liikkumisessa	2
Tekniset riskit	laitteet eivät toimi, sähkökatkot	tarkistetaan laitteiden kunto kenraaliharjoituksessa	2
Turvallisuusriskit	yhtäaikaisesti saapuva tai poistuva suuri ihmismäärä	henkilöstö tarkkailee tapahtumaa ja puuttuu etupainotteisesti	2
	tapahtuma-alueelle otetaan liikaa ihmisiä	henkilöstö tarkkailee tapahtumaa ja puuttuu etupainotteisesti	2
	aggressiivinen henkilö	henkilöstö tarkkailee tapahtumaa ja puuttuu etupainotteisesti, järjestyksenvalvojat puuttuvat tarvittaessa tilanteeseen	2
	uhkaus	seurataan tilannetta, uhkaus otetaan aina vakavasti, tarvittaessa yhteys poliisiin	1
	yleisön ohjeistuksen ja opastuksen puute	käydään läpi pelastussuunnitelma ja se miten ja kuka yleisöä opastetaan	2
Ympäristöriski	poikkeuksellisen kylmä ilma/huono sää	sää tiedotusten seuraaminen ennen tapahtumaa ja tarvittaessa tapahtuman peruminen	1
Imagoriski	tapahtuman epäonnistuminen, maineen huononeminen	tapahtuma suunnitellaan hyvin, itse tapahtumaan varataan riittävästi henkilöstöä	1

* 1= Hyvin epätodennäköistä 2= Mahdollista, mutta epätodennäköistä 3=On mahdollista

Tapahtuman markkinointijuliste

Erityisyys

ESILLE

TAPAHTUMA

11.11.2017 KLO 12.00 • KAUPPAPAikka 18

**MUOTINÄYTÖS &
ERITYISEN IHANAT
MALLIT LAVALLA**

**JUONTAJA:
MIKKO
PIIRAINEN**

**AATU
LIPPONEN
ESIINTYY**

TAPAHTUMAN JÄRJESTÄÄ ERINOMAINEN-HANKE
JA SE KUULUU ERITYISLASTEN OMAISHOIDON
KEHITTÄMINEN KAINUUSSA -HANKKEESEEN.

YHTEISTYÖSSÄ

Tapahtumajuliste

Erityisen
IHANA!
MUOTINÄYTÖS
 ERITYISYYS ESILLE -TAPAHTUMA
 11.11.2017 KLO 12.00 • KAUPPAPAikka 18

HAE MUKAAN!

Tapahtuman järjestää ErinOmainen-hanke. - Haemme erityisen ihania 0-17 vuotiaita lapsia muotinäytökseen. - Mukaan mahtuu 30 nopeiten ilmoittautunutta lasta. Malleille on luvassa yllätyslahja. - Tapahtuma järjestetään Kajaani Kauppapaikka 18:ssä 11.11.2017 kello 12.00. - Tapahtumassa esiintyy Aatu Lipponen ja sen juontaa Mikko Piirainen. - Ilmoittautumiset sunnuntaihin 5.11.2017 mennessä osoitteeseen erityisenihana@gmail.com. Tapahtuma kuuluu Erityisten omaishoidon kehittäminen Kainuussa -hankkeeseen. - Lisätietoja annetaan numerossa 050 367 5612.

YHTEISTYÖSSÄ

BENETTON • BIOROK KAJAANI • HOPE KAJAANI • KAJAANIN KAUPUNGINTEATTERI • KAJAANIN KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY • KAJAANIN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY • KIRJAPAINO KARI SIMONEN • KOTI-KAJAANI • LASTENTARVIKKE • LEIJONAMOT • NIMMIHOI DESIGN • PARTURI-KAMPAAMO KRUUNI • MAINOSVALOKUVAAJO PEKKA AGARTH • TUKKAPUOTI • SPECSAVERS • STEP-IN • SÄÄSTÖPANKKI OPTIA • VUOKATTI SAFARIS • VUOKATINRINTEET

Ennakojuuttu Kuhmolaisessa, Sotkamo-lehdessä ja Ylä-Kainuussa. Lehtileike 31.10.2017 Ylä-Kainuu-lehdestä

Eriyslapsia haetaan muotinäytökseen

Ylä-Kainuu
toimintusylakainuu@sjymedia.fi

Eriyisyys esille -tapahtuman muotinäytökseen haetaan erityisen ihania 0-17 vuotiaita lapsia eri puolilta Kainuuta. Mukaan pääsee 30 nopeimmin ilmoittautunutta lasta.

Muotinäytös, jossa esiintyjinä ovat 0-17 vuotiaat erityislapsset, on avoin tapahtuma, jonne ovat kaikki tervetulleita. Tapahtuma järjestetään 11.11.2017 Kajaanissa Kauppapaikka 18:ssä.

Eriyisyys esille -tapahtuman tarkoituksena on tuoda esille ja lisätä

tietoa erilaisuudesta ja erityisyydestä. Tapahtumalla halutaan lisätä vuorovaikutusta erityislapsi-perheiden ja tavallisten lapsiperheiden välillä. Esiintyjän ja muotinäytökseen lisäksi tapahtumassa jaetaan infoa erityisyydestä ja erilaisuudesta.

Tapahtumalla halutaan madaltaa kynnystä perheiden välisessä kohtaamisessa ja lisätä ajatusta siitä, että erityisyydestä huolimatta kaikki ovat tasa-arvoisia.

Vastaavanlaisia tapahtumaa ei ole järjestetty ennen Kajaanissa eikä tietävästi koko Kainuussa.

Eriyisyys esille-tapahtuma lapsi-

perheille on toteutettu toiminnallisena opinnäytetyönä, jonka tekevät kaksi sairaanhoitajaopiskelijaa Kajaanin ammattikorkeakoulusta.

Opinnäytetyön aihe linkittyy Eriyislasten omaishoidon kehittämisen ErinOmainen -hankkeeseen, jonka tavoitteena on kehittää erityislasten omaishoidon toimintamalli ja luoda erityislapsiperheille suunnattua palveluohjausta sekä hyödyntää digitalisointia asioinnin työvälineinä.

Tapahtuma toteutetaan yhteistyössä parinkymmen eri yrityksen ja yhteisön kanssa. Tapahtuman juontaa **Mikko Piirainen** ja siellä esiintyy **Aatu Lipponen**. Muotinäytös toteutetaan pääosin hyväntekeväisyysperiaatteella.

Tapahtuman avaa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayh-

Tapahtumalla halutaan madaltaa kynnystä perheiden välisessä kohtaamisessa.

tymältä ErinOmainen -hankkeen (erityislasten omaishoidon kehittäminen) projektipäällikkö **Anja Juntonen** ja projektisuunnittelija **Minna Leinonen** sekä Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) Mukava Kainuu -hankkeen projektipäällikkö **Tarja Kerttula**.

MIKÄ:

- Eriyisyys esille -tapahtuma 11.11.2017, klo 12.00.
- Kauppapaikka 18, Kajaani.
- Muotinäytöksessä esiintyjänä 0-17 vuotiaat erityislapsset.
- Kajaanin ammattikorkeakoulun kahden sairaanhoitajaopiskelijan opinnäytetyö.
- Mukaan muotinäytökseen haetaan Kainuusta 0-17 vuotiaita erityislapsia.
- Ilmoittautumiset erityisenihania@gmail.com.
- Mahdolliset lisätiedot puhelinnumerosta 050 3675612.

Kyselylomake muotinäytökseen osallistuneille lapsiperheille

Kyselylomake

Vastaamalla kyselylomakkeeseen annat färkeää tietoa tapahtuman onnistumisesta.

Ympyröi sopivin vaihtoehto:

Sukupuoli	Nainen	Mies					
Ikä	alle 15	15-20	21-30	31-40	41-50	51-60	yli 60
Asuinkunta	Kajaani	Hyrnsalmi	Kuhmo	Sofkamo	Puolanka	Ristijärvi	
	Suomussalmi	Muu, mikä?	_____				

Tiesitkö muotinäytöksestä tullessasi Kauppapaikka 18? Kyllä En

Jos vastasit kyllä, mistä sait tiedon tapahtumasta? (voit valita useamman vaihtoehdon)

Lehti-ilmoituksesta Facebookista Ystävältä Muualta, mistä? _____

Lisätkö tapahtuma tietoisuuttasi erityislapsista /erityislapsiperheistä Kyllä Ei

Jos vastasit kyllä, miten tapahtuma lisäsi tietoisuuttasi _____

Saitko infokouluilta lisää tarpeellista tietoa erityislapsista /erityislapsiperheistä Kyllä Ei

Jos vastasit kyllä, mistä ja mitä tietoa sait? _____

Tapahtumassa oli hyvää:

Tapahtumassa oli kehitettävää:

Miten tietoa erityislapsiperheistä/ erityislasten omaishoidosta voisi mielestäsi lisätä:

Palautteesi tapahtumanjärjestäjille:

Kyselylomake tapahtumaan osallistuneet

Kyselylomake

Vastaamalla kyselylomakkeeseen annat tärkeää tietoa tapahtuman onnistumisesta.

Ympyröi sopivin vaihtoehto:

Sukupuoli	Nainen	Mies					
Ikä	alle 15	15-20	21-30	31-40	41-50	51-60	yli 60
Asuinkunta	Kajaani	Hyrnsalmi	Kuhmo	Sotkamo	Puolanka	Ristijärvi	
	Suomussalmi	Muu, mikä?	_____				

Tiesitkö muotinäytöksestä tullessasi Kauppapaikka 18? Kyllä En

Jos vastasit kyllä, mistä sait tiedon tapahtumasta? (voit valita useamman vaihtoehdon)

Lehti-ilmoituksesta Facebookista Ystävältä Muualta, mistä? _____

Lisäikö tapahtuma tietoisuuttasi erityislapsista /erityislapsiperheistä Kyllä Ei

Jos vastasit kyllä, miten tapahtuma lisäsi tietoisuuttasi _____

Onko käsite erityislapsen /erityislapsiperheen sinulle aiemmin tuttuja? Kyllä Ei

Saitko infokouluilta lisää tarpeellista tietoa erityislapsista /erityislapsiperheistä Kyllä Ei

Jos vastasit kyllä, mistä ja mitä tietoa sait? _____

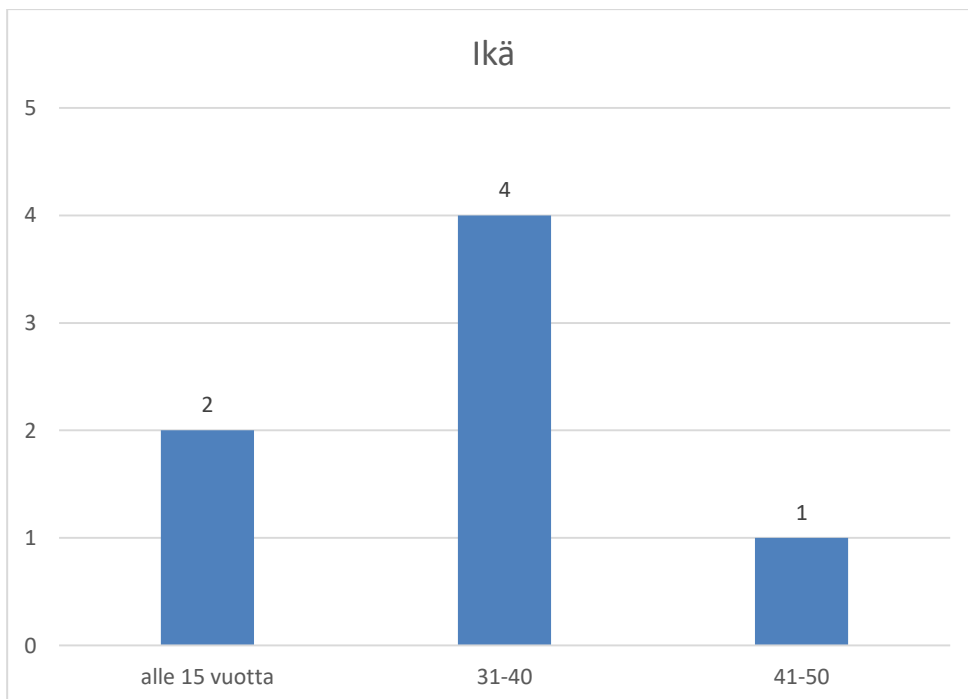
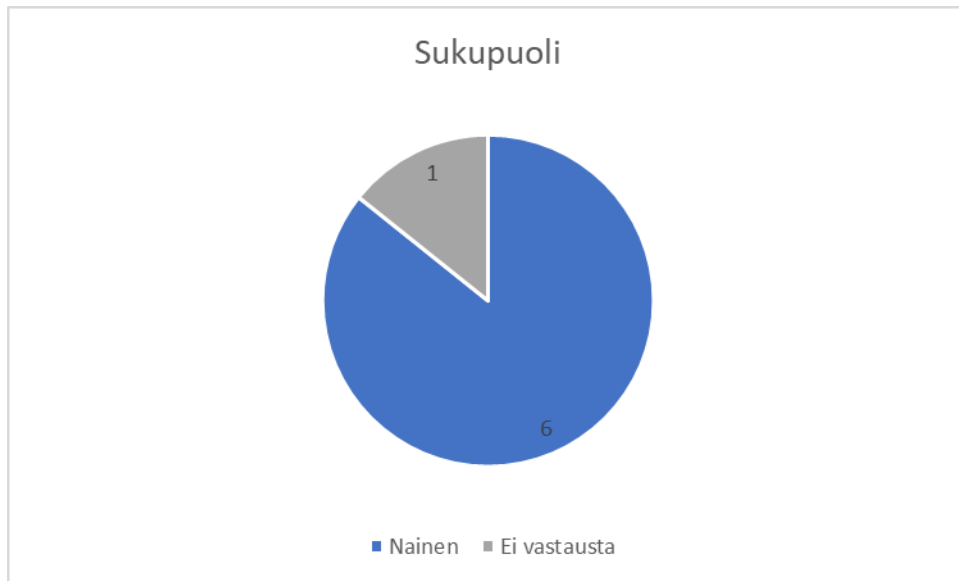
Tapahtumassa oli hyvää:

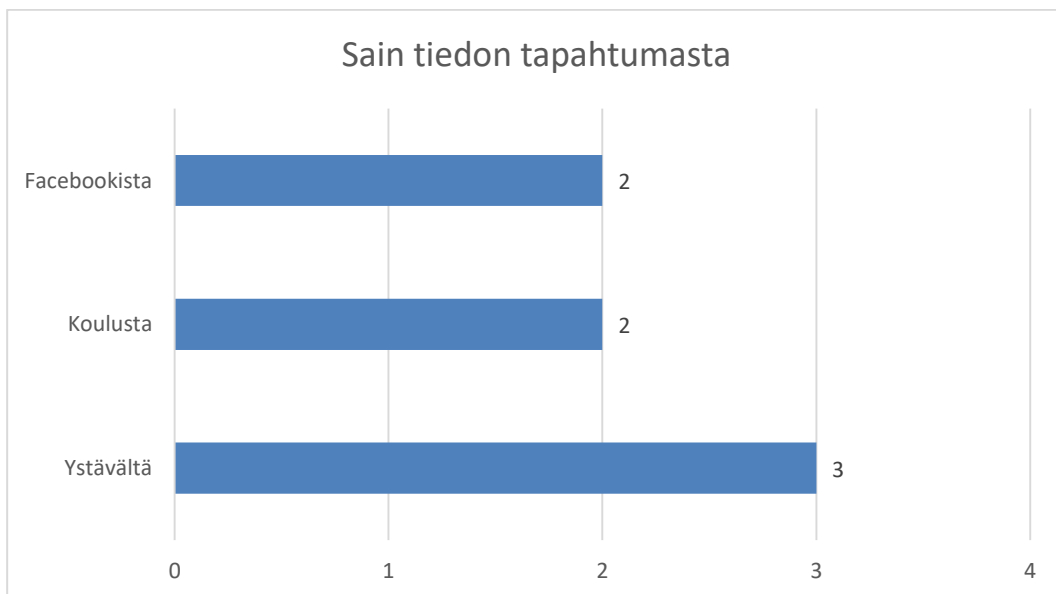
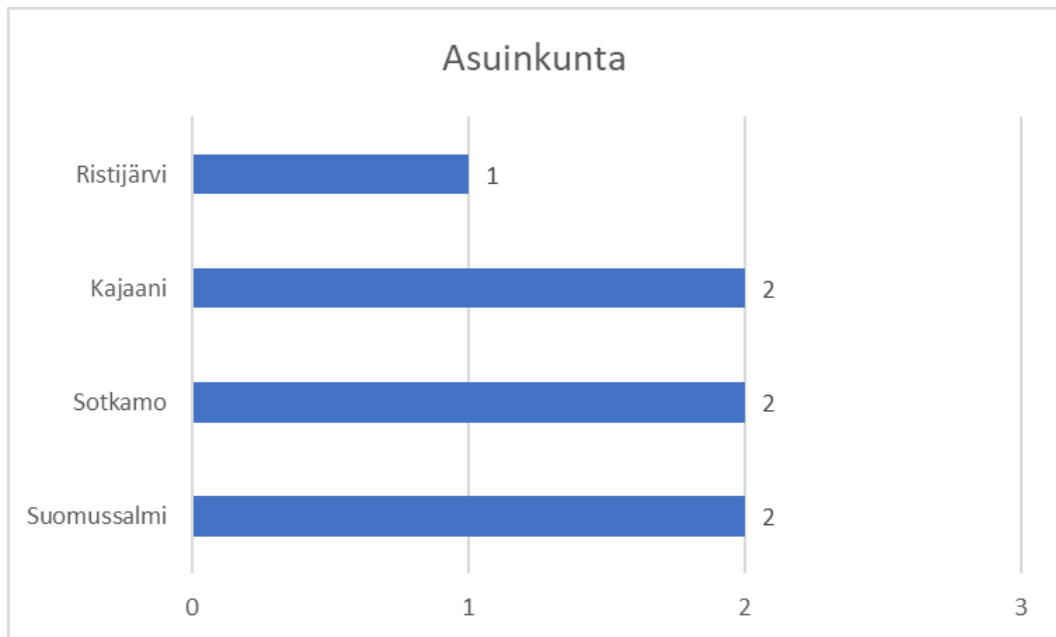
Tapahtumassa oli kehitettävää:

Miten tietoa erityislapsiperheistä/ erityislasten omaishoidosta voisi mielestäsi lisätä:

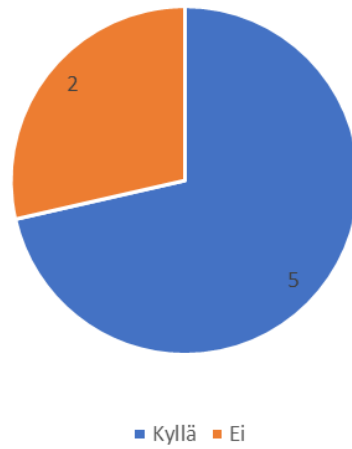
Palautteesi tapahtumanjärjestäjille:

Tapahtumasta saatu palaute, muotinäytökseen osallistuneet lapsiperheet

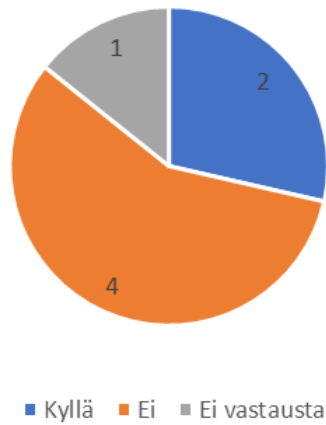

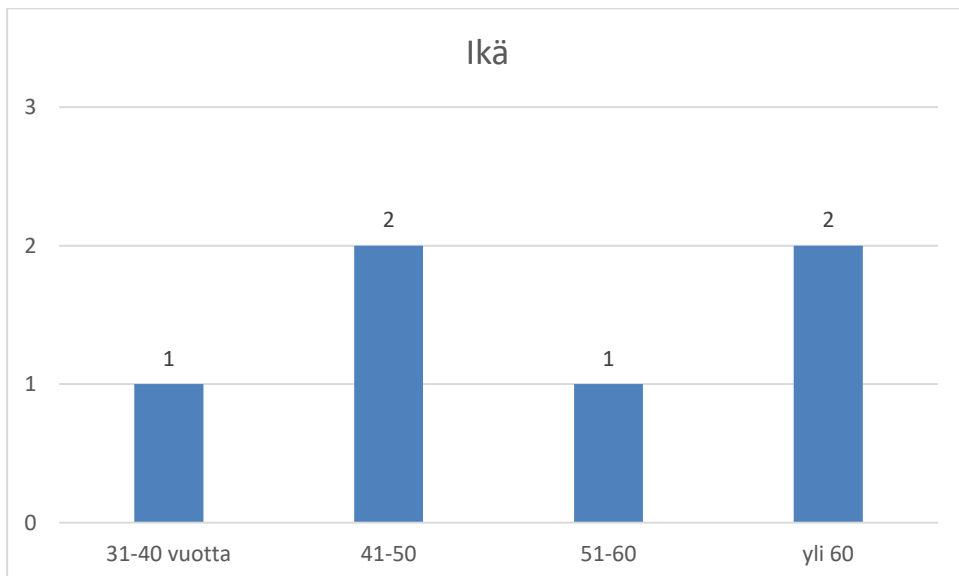
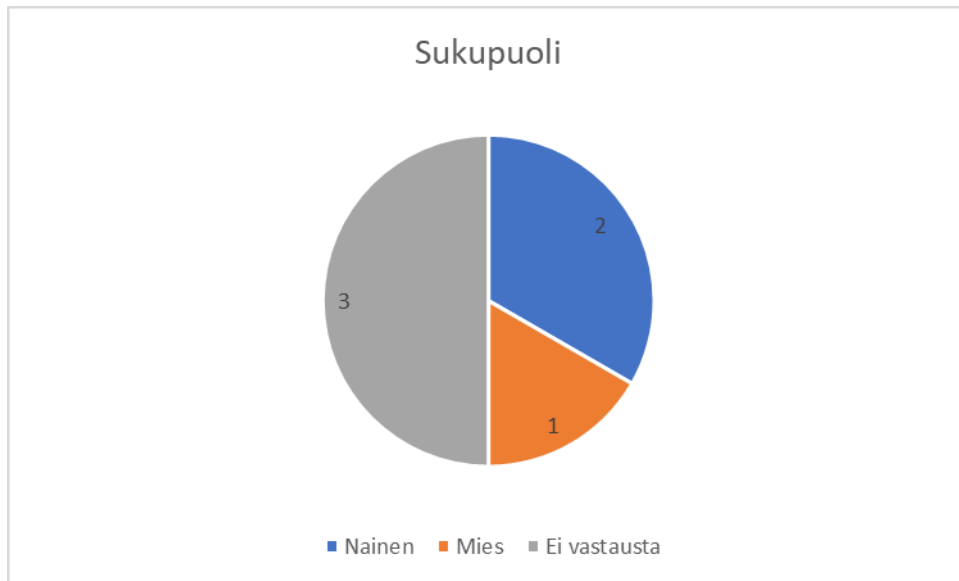
Lisäikö tapahtuma tietoisuuttasi
erityislapsista/erityislapsiperheistä?

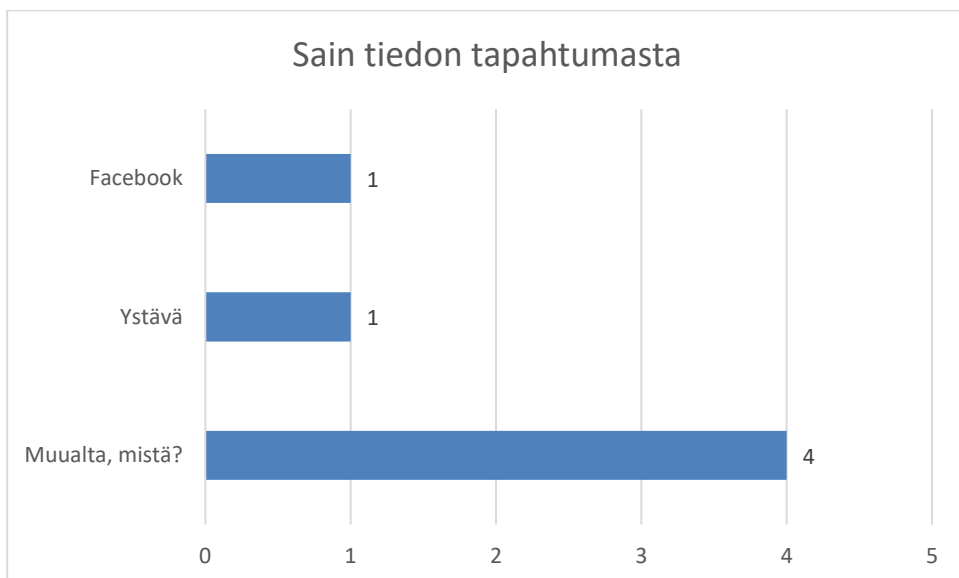
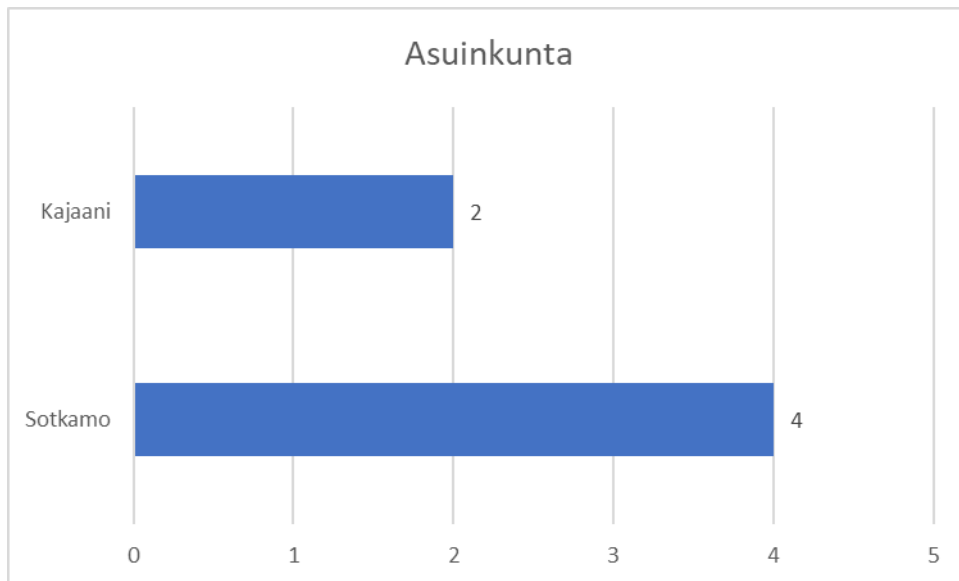

Saitko infokojuilta lisää tarpeellista tietoa
erityislapsista/erityislapsiperheistä

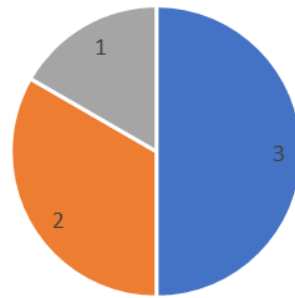

Tapahtumasta saatu palaute, tapahtumaan osallistuneet

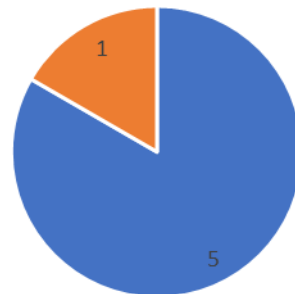

Lisäsikö tapahtuma tietoisuuttasi
erityislapsista/erityislapsiperheistä

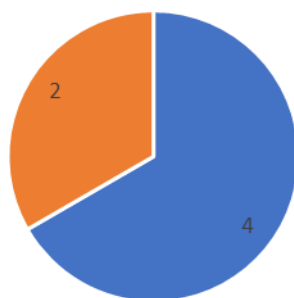
■ Kyllä ■ Ei ■ Ei vastausta

Onko käsite erityislapsset/erityislapsiperheet
sinulle aiemmin tuttuja

■ Kyllä ■ Ei vastausta

Saitko infokouluilta lisää tarpeellista tietoa
erityislapsista/erityislapsiperheistä

■ Kyllä ■ Ei

Avoimet vastaukset

Tapahtumassa oli hyvää?

- Sai vaihtaa ajatuksia toisten vanhempien kanssa ja sai uusia tuttavuuksia
- Mukava tapahtuma
- Monenlaista infoa ja mukavaa tapahtumaa
- Meidän lapsi pääsi malliksi, kiitos!
- Kun siinä oli myös erityislapsia
- Kun siinä oli erityislapsia
- Muotinäytös
- Joo oli hyvä lisää tällaisia
- Erityislusten olemassa olo esille
- Erilaiset lapset & esiintyjä & juontaja
- Muotinäytös

Tapahtumassa oli kehitettävää?

- Enemmän vielä infoa mitä erityislapsi tarvitsee
- En osaa sanoa

Miten tietoa erityislapsiperheistä/erityislusten omaishoidosta voisi mielestäsi lisätä?

- Esim. tällaisilla tapahtumilla
- Lasten omaishoidosta ei paljon puhuta! Yhteystiedot puutteelliset, vaikea löytää

Palautteesi tapahtumajärjestäjille:

- Hienoa että on tällaista tapahtuma kiitos teille jotka järjesti tämmösta
- Mahtava
- Tällaista tarvitaan → tulevaisuudessakin
- Haluaisin lisää samantyyppisiä näytöksiä
- Hyvä tapahtuma!!!
- Kiitokset oli mukavaa uusi tapahtuma kiinnostaa
- Tapahtuma markkinointi onnistui hyvin